

BOGDANIA

Revistă de creație și cultură

Anul IX / Nr. 89-90 / 2021

Ediție specială

Lunile: noiembrie-decembrie 2021

Cuprins

1. Ionel Marin, editorial: *Ziua Națională a României, zi de mândrie și reUnire a românilor* – 3
2. Andrei Breabăn: Unirea Basarabiei cu România act istoric de importanță majoră în istoria modernă a României – 7
3. Dan Tomozei: Eseul „Să nu vă mai fie rușine că sunteți români” – 11
4. Mircea Dorin Istrate: „Ținerea de minte” – 12
5. Diana Sava: Călătorie în timp-urme dacice în zona Căndești-Vrancea – 13
6. Ben Todică: „Aproapele meu un tot de lumină” – 16
7. Nicolae Vasile: Taifas de actualitate – 16
8. Al Florin Țene: Știința și religia pe același drum al cunoașterii – 20
9. Dumitru Buțoi: Im memoriam: Doru Dinu Glăvan, un simbol al presei românești – 23
10. Poezii patriotice: George Coșbuc, Adrian Păunescu și Grigore Vieru – 24
11. Medalion liric: Cristian Petru Bălan, Florentin Smarandache, Al Florin Țene, Geo Călugăru, Nicolae Rotaru, Ionel Marin, Titina Țene, Dumitru Buțoi, Mircea Dorin Istrate, Corneliu Cristescu, Marian Ilie, Carmen Oltean, Adrian Nicolae Popescu, Dumitru Pricop, Simona Mateev, Hristache Lungu, Vasile Groza, Gabriel Dragnea, Diana Flavia Sava, Teodor Fetcu, Marin Mihalache, Delia Stamate, Mara Emerraldi, Gabriela Dancu, Florin Constantinescu, Mihail Grănescu și Liviu Zănefirescu – 26
12. Marcel Miron: Șantier sacru în pandemie – 45
13. Radu Șerban: Haiku - V. De suflet – 46
14. Maria Filipoiu: Sonete și rondeluri – 47
15. Ovidiu Țuțuianu: Catrene pentru bătrânețe – 49
16. Proză scurtă: Mihai Grănescu, Năstase Marin, Elena Buică, Maricica Stroia, Itoafă George, Nadia Urian – 49
17. Cronici literare, recenzii, comentarii semnate de scriitorii: Geo Călugăru, Cezarina Adamescu, Elena Buică, Cleopatra Luca, Gheorghe Țiclete, Mihaela Cazimirovici, Gheorghe A. Stroia și Dan Șalapa – 61
18. Din creațiile tinerilor premiați la *Festivalul-concurs de creație literară Bogdania*: Alexia Mirițescu, Crenguța-Gabriela Mălăiaș – 77
19. Beatrice Kiseleff: Crăciunul la români. Tradiții și obiceiuri – 80
20. Al. Florin Țene: Piesa de teatru „O stafie tulbură speranța” – 87
21. Interviu: „Dragoste la vârsta a treia” – interviu imaginar - Geo Călugăru cu scriitorul Florian Saioc – 92
22. Traduceri din lirica italiană: Luca Cippola – 94
23. Evenimente cultural-artistice:
Târgul de carte de la Focșani, ediția a XV-a – 95
Focșani-noul centru universitar al României – 97
Poezia, între istorie și muzică – 98
24. Plugușorul Bogdaniei – 99
25. Semnal editorial – 101

Coperta: Rugăciune pentru România (image Net)

Revista BOGDANIA, revistă de creație și cultură este fondată și editată de Asociația cultural-umanitară Bogdania din Focșani. Apare o dată la două luni.

ISSN 2343-8061; ISSN-L 2343-8061

REDACȚIA REVISTEI BOGDANIA

Ionel N. MARIN

(Președinte Asociația cultural-umanitară Bogdania)

Redactor șef

Editor senior: Nicolae Vasile, Geo Călugăru, Nicolae Rotaru, Vasile Groza.

Redactori: Corneliu Cristescu, Maria Filipoiu, Marcel Miron, Beatrice Kiseleff, Adrian Nicolae Popescu, Ioan Rațiu, Maricica Stroia, Ben Todică, Gheorghe Țiclete.

Secretar de redacție: Corina MARIN

Membri de onoare:

Prof. univ. dr. Florentin SMARANDACHE (SUA) - cercetător științific, matematician, scriitor, membru al Academiei Americano-Române de Științe și Arte
Prof. CRISTIAN PETRU BĂLAN (SUA) - membru titular USR și al Academiei Româno-Americane de Arte și Științe; pictor, sculptor.

ALEXANDRU FLORIN ȚENE - președintele național al Ligii Scriitorilor Români, membru UZPR și al Academiei Americano-Române de Arte și Științe.
GHEORGHE A. STROIA, scriitor, membru ARA.

Adresa redacției: Focșani, Strada

Contemporanul nr. 28, cod 620065, jud. Vrancea
Telefon mobil: **0752862369**.

Materialele se trimit cu diacritice pe adresa de e-mail:

ionelmarin55@gmail.com

În numele libertății de exprimare, autorii răspund în mod direct, conform legilor în vigoare, de conținutul materialelor publicate. Textele nu se înapoiază.

Vă așteptăm alături de noi!

În realizarea proiectelor culturale și umanitare ale Asociației Bogdania, avem nevoie și de sprijin financiar. Vă rugăm direcționați 2% în contul Asociației. Datele de identificare ale Asociației Cultural-umanitare Bogdania, sunt:

RO11BRMA0999100047750380, în RON;

RO11BRMA0999100047751156, în euro;

Banca Românească, Filiala Focșani, județul Vrancea;
CIF (cod înregistrare fiscală) - 29080784.

Revista Bogdania,

Nr. 89-90, noiembrie-decembrie 2021

Editorial

Ionel MARIN

Ziua națională a României, zi de mândrie și reUnire a românilor.

Omul, cea mai frumoasă „zidire”, mărgăritar al vieții, este singura ființă de pe planeta Pământ, conștientă de Sine, care cugetă și îmbrăcat în haina luminii, descătușat de răutate și frică, înflorește și produce bucurie semenilor și lumii.

Este scânteia divină, cu certitudine o fărâma din infinitul mare, din universul văzut și cel nevăzut, un crâmpei de suferință cu dorul permanent de zbor, prin anotimpuri, către Nemărginire.

Fiecare dintre noi, aparținem unui popor, unei Patrii în care ne naștem și pe care suntem datori a o ajuta, prețui, iubi și transmite urmașilor întreagă și înfloritoare. Și noi, românii avem o istorie și o cultură bogată. Acad. **Constantin C. Giurescu** (13.10.1901-13.11.1977), afirma în volumul „Istoria românilor”: „...suntem unul dintre cele mai vechi popoare ale Europei și cel mai vechiu din sud-estul European. Strămoșii noștri Dacii sau Geții locuiau acest pământ cu optsprezece veacuri înainte de Hristos. Istoria nu cunoaște altă patrie decât aceea în care locuiesc și astăzi urmașii lor. „Noi suntem de aici” în timp ce toți vecinii noștri au venit mult mai târziu în țările pe care le ocupă acum. Dar nu-i numai vechimea. **Dacii sau Geții** au fost și un popor de elită al antichității, pomenit cu laude chiar dela început de către „părintele istoriei”, Herodot. Am fost și vom rămâne un popor credincios lui Dumnezeu.

Referitor la faptul că suntem un popor creștin, Constantin C. Giurescu, afirma: „**Suntem apoi cel mai vechiu popor creștin din sud-estul European.** Toți vecinii noștri, dar absolut toți, au

fost creștinați mult în urma noastră. Suntem, în sfârșit, singurul popor în această parte a Europei care a izbutit să aibă o viață politică fără întrerupere, dela întemeierea statului până astăzi. Față de aceste fapte și de o sumă altele care se vor vedea mai departe, sentimentul de **mândrie națională** și de **absolută încredere** în viitorul poporului și statului nostru e cu totul natural.”

Și de aceea noi răspândim și susținem opiniile și faptele pro-familie, pro-viață, pro-Dumnezeu și creștinism. Cel mai frumos sentiment este IUBIREA! Sper că oamenii nu îl vor limita, pierde sub dorința de a fi în siguranță. Nu poți fi liber fără iubire, fără îndrăznețe visuri.

Românul este o minune a istoriei! Este firesc să ne aducem aminte de strămoșii noștri geto-daci, de eroismul lor, de Dacia, de istoria acestui brav popor încercat și care ne-a lăsat o vatră frumoasă și bogată. Dovezi arheologice, precum cele din luncile Ialomiței și Dâmboviței, culturile Coțofeni de la Văcărești, Dragomirești și Cazaci, dovedesc că suntem “Vatră a vechii Europe”. În Târgoviște există primul Muzeu al Evoluției Omului și Tehnologiei din Paleolitic, unicat în Europa Centrală și de Sud-Est și care aduce cele mai vechi mărturii dacice, plecând de la omul de Neanderthal. Aici se găsește cel mai vechi instrument de suflat din Romania, un fluier gravetian, de peste 20.000 de ani, recipient pentru prepararea ocrului și o geodă vopsită cu ocră de peste 50.000 de ani, descoperite în peștera Cioarei - Boroșteni, județul Gorj, unicul colier din cochilii de melci de mici dimensiuni din Europa, de circa 29.000 de ani, multe pandantive din dinți de animale și pandantive din piatră gravate, unele chiar mai vechi de 25.000 de ani etc., toate acestea descoperite în siturile Piatra Neamț - Poiana Cireșului, județul Neamț și peștera Cioarei - Boroșteni. De altfel, în muzeu se concentrează peste 3/4 din toate obiectele de podoabă și de artă descoperite în România, mai vechi de 10.000 de ani. În luna august 2016 s-au descoperit 91 monezi de argint geto-dacice în com. Vânători, jud. Vrancea, vechi de peste 2.000 de ani. În toate regiunile țării s-au găsit dovezi de necontestat privind evoluția și continuitatea vieții poporului dac pe aceste binecuvântate meleaguri.

Noi, românii trebuie să fim mândri de obârșia noastră și să dăm dovezi la lume, precum Decebal, Mihai Viteazul, Ștefan cel Mare,

Constantin Brâncoveanu și lista este extrem de lungă, ce s-au sacrificat pentru țară și credința ortodoxă.

În anul 1600 domnitorul Mihai Viteazul a reușit să unifice, pentru prima dată în istorie, cele trei țări române într-un singur stat. Dorința de unire a continuat în permanență și la 24 ianuarie 1859 s-a realizat Mica Unire, Unirea Principatelor române, prin unirea Moldovei cu Țara Românească. Un rol esențial l-a avut **Alexandru Ioan Cuza**, ales în ambele țări ca domnitor și care a reușit să pună bazele statului român modern. Lupta a continuat cu o imensă jertfă de sânge, a celor peste 1.000.000 de români, pe diferite câmpuri de luptă. Să ne amintim, cu mândrie și recunoștință de eroii de la Mărășești, Mărăști, Oituz și din toate bătăliile în care și-au dat viața pentru PATRIE. Eroii români înveșnesc de-apururi în inima țării.

Marele vis al înaintașilor, ROMÂNIA MARE s-a împlinit la 1 Decembrie 1918, la Alba Iulia, prin alipirea la Regatul României a Transilvaniei, Banatului, Crișanei și a Maramureșului.

Condițiile interne și externe au favorizat realizarea acestui mare deziderat al înaintașilor.

Un rol deosebit l-a avut Armata română, Regele Ferdinand, Regina Maria dar și mari personalități precum: Ion I. C. Brătianu, Iuliu Maniu, Ion Mihalache, Alexandru Vaida Voevod, Ștefan Pop, Alexandru Lepădatu, Ion Pelivan, General Alexandru Averescu, majoritatea miniștrilor, generali din armată, academicieni, profesori, personalități din fiecare regiune a țării.

Prin Adunarea națională a Germanilor din Transilvania și Banat care a avut loc la Mediaș, în data de 15 dec. 1918, sașii și secuii au aprobat, pentru vecie, decizia românilor de a se uni cu Regatul României.

Regele Ferdinand I semnează pe data de 24 decembrie, 1918 un decret de acceptare a unirii Basarabiei, Bucovinei și Transilvaniei cu România, la care guvernul maghiar protestează. La Versailles încep negocierile cu cele patru puteri ale Antantei, precum și cu Cehoslovacia, Ungaria, Serbia, Bulgaria și Rusia, pentru stabilirea noilor granițe.

La 15 octombrie 1922, la Catedrala Reîntregirii din Alba Iulia, a avut loc solemnitatea încoronării regelui Ferdinand I și a reginei Maria. Însemnele Basarabiei, Bucovinei și Transilvaniei au fost

adăugate coroanei regale de oțel a regelui Carol I, ce amintea de Plevna, fapt ce a simbolizat actul unirii tuturor provinciilor istorice românești sub sceptrul aceluiași monarh.

Cu acest prilej, **regele Ferdinand** s-a adresat tuturor românilor cu o proclamație:

"Mă închin cu evlavie celor cari, în toate vremurile și de pretutindeni, prin credința lor, prin munca și jertfa lor, au asigurat unitatea națională și salut cu dragoste pe cei care au proclamat-o într-un glas și simțire de la Tisa până la Nistru și până la Mare".

În următoarea zi au fost organizate o serie de manifestări la Arcul de Triumf din București, la care au participat reprezentanți din peste 20 de state europene, din SUA și Japonia, acest fapt demonstrând recunoașterea internațională a noului stat unitar român.

În ziua de 1 Decembrie, Ziua națională a României, zi sfântă pentru toți românii din întreaga lume, cu România în inimă, uniți în cuget și simțire, să omagiem înaintașii noștri care au făurit România Mare. Glorie eternă eroilor neamului românesc!

Rezoluția Unirii a fost citită de Vasile Goldiș, om politic și membru de onoare al Academiei Române, pe **1 decembrie** 1918 la Alba Iulia.

Vasile Goldiș care a spus: „Națiunile trebuiesc eliberate. Între aceste națiuni se afla și națiunea romana din Ungaria, Banat, Transilvania. Dreptul națiunii romane de a fi eliberată îl recunoaște lumea întreagă, îl recunosc acum și dușmanii noștri de veacuri. Dar odată scăpată din robie, ea aleargă în brațele dulcii sale mame. Nimic mai firesc în lumea aceasta. Libertatea acestei națiuni înseamnă: Unirea ei cu Tara Românească".

Votată, într-o atmosferă de un entuziasm de nedescris în cuvinte, Rezoluția a devenit, astfel, documentul istoric prin care se împlătea visul de veacuri al poporului român: **Romania Mare.**

Actul Unirii cu Basarabia (Votat de Sfatul Țării la 27 martie St. V. 1918)

„În numele poporului Basarabiei, Sfatul Țării declară:

Republica Democratică Moldovenească (Basarabia) în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Dunăre, Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută și mai bine de ani, din trupul vechii Moldove. În puterea dreptului istoric și dreptului de neam, pe baza principiului că noroadale singure să-și hotărască

soarta lor de azi înainte și pentru totdeauna se unește cu mama ei România. **Trăiască unirea Basarabiei cu România de-a pururi și totdeauna!**

Președintele Sfatului Țării, Ion Inuleț, Vicepreședinte, Pantelimon Halippa; Secretarul Sfatului Țării, I. Buzdugan

Declarația de Unire a Bucovinei cu România, la 15/28 noiembrie 1918

„Congresul General al Bucovinei, întrunit azi, joi în 15/28 noiembrie 1918 în sala sinodală din Cernăuți, consideră că: de la fundarea Principatelor Române, Bucovina, care cuprinde vechile ținuturi ale Sucevei și Cernăuților, a făcut pururea parte din Moldova, care în jurul ei s-a încheșat ca stat; că în cuprinsul hotarelor acestei țări se găsește vechiul scaun de domnie de la Suceava, gropnițele domnești de la Rădăuți, Putna și Sucevița, precum și multe alte urme și amintiri scumpe din trecutul Moldovei; că fiii acestei țări, umăr la umăr cu frații lor din Moldova și sub conducerea acelorași domnitori au apărut de-a lungul veacurilor ființa neamului lor împotriva tuturor încălcărilor din afară și a cotropirii păgâne; că în 1774 prin vicleșug Bucovina a fost smulsă din trupul Moldovei și cu de-a sila alipită coroanei habsburgilor; că 144 de ani poporul bucovinean a îndurat suferințele unei ocârmuiri străine, care îi nesocotea drepturile naționale și care prin strâmbătăți și persecuții căuta să-și înstrăineze firea și să-l învrăjbească cu celelalte neamuri cu cari el voiește să trăiască ca frate; că în scurgerea de 144 de ani bucovinenii au luptat ca niște mucenici pe toate câmpurile de bătaie din Europa sub steag străin pentru menținerea, slava și mărirea asupritorilor lor și că ei drept răsplată aveau să îndure micșorarea drepturilor moștenite, isgonirea limbei lor din viața publică, din școală și chiar din biserică; că în același timp poporul băștinaș a fost împiedicat sistematic de a se folosi de bogățiile și izvoarele de câștig ale acestei țări, și despoiat în mare parte de vechea sa moștenire; dară că cu toate acestea bucovinenii n-au pierdut nădejdea că ceasul mântuirii, așteptat cu atâta dor și suferință va sosi, și că moștenirea lor străbună, tăiată prin granițe nelegiuite, se va reîntregi prin realipirea Bucovinei la Moldova lui Ștefan, și că au nutrit vecinic credința că marele vis al neamului se va înfăptui prin unirea tuturor țărilor române dintre Nistru și Tisa într-un stat național unitar; constată

că ceasul acesta mare a sunat! Astăzi, când după eforturi și jertfe uriașe din partea României și a puternicilor și nobililor ei aliați s-a întronat în lume principiile de drept și umanitate pentru toate neamurile și când în urma loviturilor zdrobitoare monarhia austro-ungară s-a zguduit din temelii ei și s-a prăbușit, și toate neamurile încătușate în cuprinsul ei și-au câștigat dreptul de liberă hotărâre de sine, cel dintâiu gând al Bucovinei desrobite se îndreaptă către regatul României, de care întotdeauna am legat nădejdea desrobirii noastre. Drept aceea Noi,

Congresul general al Bucovinei, întrupând supremă putere a țării și fiind investit singur cu puterile legiuitoare, în numele Suveranității naționale, Hotărâm:

Unirea necondiționată și pentru vecie a Bucovinei în vechile ei hotare până la Ceremuș, Colacin și Nistru, cu regatul României.

Rezoluțiunea Adunării Naționale de la Alba Iulia din 18 Noiembrie/ 1 decembrie 1918

„I. Adunarea Națională a tuturor Românilor din Transilvania, Banat și Țara Ungurească, adunați prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba-Iulia în ziua de 18 Noiembrie/1 Decembrie 1918, decretează unirea acelor români și a tuturor teritoriilor locuite de dânsii cu România.

Prin legea nr. 10 din 31 iulie 1990, promulgată de președinte și publicată în Monitorul Oficial nr. 95 din 1 august 1990, ziua de 1 decembrie a fost adoptată ca Zi Națională a României.

1 Decembrie, Ziua Națională a României este, o zi de sărbătoare pentru tot neamul românesc, pentru suflarea românească, un prilej de cinstire a memoriei celor care au reușit să ducă la îndeplinire idealul de unire al locuitorilor tuturor provinciilor românești.

Este o zi specială, care ne reamintește că România, atunci a apărut pe harta lumii, ca stat unitar și indivizibil. În conștiința națională, 1 Decembrie 1918, simbolizează momentul în care întreaga românie devenea stăpână absolută, recunoscută de celelalte state ale lumii, peste moștenirea lăsată de buncii și străbuncii acestor pământuri. Astăzi când România își sărbătorește Ziua Națională în sânul familiei Europei Unite, este timpul să privim și spre viitorul nostru ca națiune. Un viitor, mai exact o zi, sper apropiată, în care frații noștri de peste Prut vor reveni la patria mamă, în mijlocul României, de acolo de

unde au fost smulși de vitregia istoriei. Din acest punct de vedere, **1 Decembrie** ar putea fi și un moment de reflecție asupra idealurilor noastre ca națiune, ca cetățeni ai aceleiași cetăți numită **România Mare**. Astfel, statul român, întregit în forma lui de astăzi, trebuie prețuit ca unul dintre cele mai statornice, având temeuri adânci și nezguduite în alcătuirea geografică a pământului strămoșesc, în firea poporului român și în trăinicia lui, în legăturile lui sufletești întărite prin unitatea acelui grai, aceleiași credințe, acelorași datini și obiceiuri, în asemănarea nedeazămintă a întocmirilor și așezămintelor moștenite din bătrâni și, mai presus de toate, în puterea morală a conștiinței naționale, fără de care ar fi șubrede și nesigure toate celelalte temeuri.

Cu glia părintească, cu patria în suflet, români de toate vârstele, în mod deosebit tinerii, responsabili de propria viață dar și de destinul urmașilor, luptă pentru așezarea pe noi și trainice temelii a viitorului țării. Am avut și mai avem oameni de rară capacitate și dăruire umană, savanți, oameni de știință și de cultură de mare valoare mondială. Putem împreună, prin muncă și iubire, să transformăm România dintr-o țară vlăguită, într-o pasăre măiastră a infinitului uman. Minunate vise se pot realiza și în Patria care ne-a născut și crescut, nu neapărat, în țările adoptive care ne vlăguiesc și ne tratează ca pe niște „cerșetori”.

Patria trebuie și poate să facă mai mult pentru fiii ei. Decizia politică este în mâinile politicianilor, a celor ce conduc țara.

Criza profundă din societate, accentuată și de pandemia cu acest nou virus Corona trebuie să înceteze și să alegem calea cea dreaptă și normală. Ne întrebăm pe bună dreptate dacă democrația este în pericol și dacă ROMÂNIA se-ndreaptă către direcția cea bună? Națiunea noastră poate renaște numai prin iubire de neam, adevăr, dreptate, muncă onestă și vie credință.

Este vremea înțelegerii și ascultării de glasul Patriei Române. Pentru a se trăi mai bine trebuie să reconstruim fabrici, uzine, combine, să muncim mai eficient, dar pe ogoarele Patriei. Din cauza sărăciei, a lipsei locurilor de muncă, a instabilității, câteva milioane de români sunt „deșărădăcinați” și cu certitudine și nefericiți. Cu dorul aprins de țară, românii din diaspora încearcă să ducă mai departe credința și graiul

străbun, respectul față de istoria neamului. **Eminescu** spunea: „Fără cultul trecutului nu există iubire de țară”.

De aceea acum, mai mult ca altă dată guvernul, instituțiile trebuie să slujească interesele naționale ale românilor și tuturor locuitorilor ei.

Cearța interminabilă, vorba multă și neserioasă nu dă roade benefice. Să ne punem, cu toții, întrebarea: cui servește atâta nedreptate, dezbinare, ură și mârșăvie?

În această perioadă a pandemiei, cu certitudine am învățat să prețuim mai mult sănătatea, ce înseamnă libertatea, prietenia, relația firească cu cei apropiați, ce înseamnă credința și mai ales speranța, nevoia de a rămâne în firescul lucrurilor. Stă în puterea omenirii să ne salvăm, să ne continuăm în mod pașnic, trăirea zilnică, viitorul. Poporul român își asumă trecutul și apără viitorul! Dacă vom asigura condiții decente de trai în țară pentru fiii ei, se va opri exodul de populație aptă de muncă și o mare parte din cei plecați la lucru în întreaga lume, specialiști, muncitori și țărani, vor reveni în țară. Trebuie să vină și timpul nostru, un timp al afirmării și al iubirilor. Sunt importante regăsirea de sine, bunul-simț în toate și demnitatea proprie. Munca, învățătura, onestitatea, solidaritatea, comportamentul civilizat, dăruirea, implicarea directă și afectivă ne vor ajuta să făurim un viitor liber și fericit în glia strămoșească.

Dumnezeu să binecuvânteze România!

LA MULȚI ANI ROMÂNII!

Ionel MARIN

Andrei BREABĂN
Unirea Basarabiei cu România,
Act istoric de importanță majoră în istoria
modernă a României

Înfăptuirea Marii Uniri care a culminat cu actul istoric de la 1 Decembrie 1918 a fost un proces istoric deosebit de complex la care avea să-și aducă contribuția marile personalități ale vremii atât din Regatul României cât și din provinciile românești care au fost rupte în mod samavolnic cu un veac înainte de marile imperii vecine.

Sfârșitul lunii lui mărtișor ne aduce odată cu vestitorii primăverii care dau în fiecare an din aripile lor zglobii întorcându-se cu aceeași dragoste pe pământul însorit al României și întoarcerea Basarabiei la patria mamă, moment petrecut în ziua de 27 martie 1918, după ce a luat sfârșit primul război mondial. Dreptate istorică care s-a împlinit prin jertfa miilor de martiri, ale căror suflete au pornit în zbor spre Cer asemenea cârdurilor de cocoare care simt mirosul înmiresmat al primăverii și înfruntă cu curaj talazurile și furtunile mări pentru a se întoarce la casele lor.

Dar ce a însemnat cu adevărat Basarabia și ce a reprezentat ea de-a lungul istoriei?

Numele acestui ținut vine de la familia Basarabilor, din care coborau voievozii Țării Românești, la fel cum Moldova a fost cunoscută o vreme și ca Bogdania, după Întemeietorul ei, Bogdan I, venit din Maramureș. Atât Moldova cât și Bogdania au fost nume date aleatoriu unor ținuturi care au făcut parte din statul marelui rege Decebal, fărâmițat în urma cuceririi romane. Trecând, la fel ca toată Europa prin frământările specifice primului mileniu marcat pe de o parte de invaziile popoarelor barbare, iar pe de altă parte de procesul de constituire a formațiunilor statale medievale cu nenumăratele războaie care s-au dat, dacii care trăiau grupați în jurul câte unui cneaz local au început și ei să se adune pentru a face față mai bine problemelor cu care se

confruntau. Așa au luat naștere voievodatele, care nu au mai apucat să se unească laolaltă fie din cauza politicii expansioniste a Regatului maghiar, care după lupte îndelungate a reușit să supună Transilvania, fie politicii Imperiului Bizantin, care nu voia să fie refăcută în preajma lor vestita Dacie de care încă le era teamă. Asta a dus la înscrierea vechilor daci pe orbita istoriei în cele trei voievodate, care niciodată nu și-au uitat obârșia, păstrând mereu relații între ele și așteptând momentul când vor fi din nou împreună. Iar acel moment avea să fie împlinit de primul război mondial, când oamenii politici români au știut să-și aleagă aliații, iar tinerii noștri și-au dat din nou viața ca niște eroi, la fel cum au făcut-o și alți tineri ca ei în vremurile când țara i-a chemat sub arme și a fost nevoie să-i apere hotarele străvechi de care nimeni nu avea voie să se atingă. Așa se explică acele nume aleatorii de *Țara cățelușei Molda (Moldavia)* sau a lui Bogdan I (Bogdania), a Basarabilor (Basarabia) sau Vlahilor (Valahia), cum aveau să mai fie numiți urmașii dacilor în Evul Mediu, sau *Țara de dincolo de păduri* (Transilvania) cum au numit vatra civilizației dacice cuprinsă ca un prunc în brațele Munților Carpați, evitându-se numele de Dacia care, în accepțiunea strămoșilor noștri, trebuia să cuprindă toate cele trei voievodate vecine care doar împreună reprezentau statul dac. Așa se explică și definirea unor regiuni mai mici după numele familiilor voievodale. Între ele a fost și o bucată de stepă situată în zona Nistrului, luată de Basarabi în urma luptelor cu tătarii, pe care Mircea cel Bătrân l-a oferit prietenului său Alexandru cel Bun împreună cu Chilia și Cetatea Albă, care asigurau Moldovei ieșirea la mare. Cât despre imensul teritoriu aflat între Prut și Nistru cu o suprafață de 44.422 kmp, acesta aparținea Moldovei încă din vremea primilor Mușatini, fiind locuit în vechime de neamul războinic al carpilor care, împreună cu frații lor costobocii, au dat dese lovituri Imperiului Roman pentru eliberarea pământurilor dacice care au fost ocupate de romani.

(În prezent din ținutul ocupat de fostul Imperiu Țarist 33.846 kmp aparțin Republicii Moldova, iar 10.0579 km Ucrainei, la care se adaugă cei 2.262 kmp. ocupată la fel de abuziv de fosta U.R.S.S. prin un ultimatum adresat României în urma pactului fascisto-bolșevic Ribbentrop-Molotov din 28 iunie 1940, teritorii

de drept ale României prin moștenirea lăsată de strămoșii daci și mai târziu de Ștefan cel Mare și Sfânt, răni adânci în trupul țării noastre a căror vindecare o așteptăm cu toții).

Cnezatul Moscovei, vasal tătarilor după invaziile urmașilor lui Genghis Khan, care au ajuns începând cu anul 1241 până în Pannonia, înființând apoi de-a lungul fluviului Volga un stat al tătarilor numit Hoarda de Aur, căruia rușii îi plăteau tribut, a reușit să se elibereze și să se extindă spre apus avansând în secolele următoare până la hotarele cu Moldova și Țara Românească. Destinul potrivit a făcut ca Ivan cel Tânăr, soțul frumoasei Elena, fiica lui Ștefan cel Mare și Sfânt, să moară de tânăr, iar noua soție a socrului ei să țină intrigă care au dus la moartea Elenei și a fiului său, țarul *Dmitri Ivanovici*, care fusese mai înainte asociat la tron de bunicul său, Ivan al III-lea (1498-1502). Poate că altfel ar fi evoluat lucrurile la Moscova dacă Rusia ar fi fost condusă de o familie dinastică al cărei sânge venea din Marele Voievod al Moldovei. Dar luptele pentru putere au fost la fel de perfide cum de altfel sunt și în zilele noastre. Ele nu țin cont nici de oameni și nici de prieteni, singurul scop urmărit fiind lăcomia unor oameni dornici de a stăpâni cât mai mult, fără să se mai sature vreodată de câte au. Oare nu așa gândesc și marii bogătași din zilele noastre ale căror imperii financiare au luat locul celor teritoriale din vremurile de demult? Lăcomia omului nu are limite, iar cu cât are mai mult este și mai nesătul, mai cu seamă că are și mijloace cu care să-și facă poftele nicidecum îndestulate. Lipsiți de scrupule ei calcă peste cadavre, șantajul, crimele și corupție fiind noile lor arme de luptă care înlocuiesc spada și arcul cu săgeți folosite de alți nesătuți în vremurile de demult.

În urma războiului cu otomanii din anii 1806-1812 Imperiul Țarist a pretins de la învinși cele două țări românești, deși acestea nu aparțineau turcilor, ci doar aveau obligații de vasalitate și de plată a unui haraci față de aceștia. Doar influența lui Napoleon al Franței i-a făcut pe ruși să renunțe treptat la pretențiile lor, limitându-le mai întâi la Moldova, iar în cele din urmă s-au mulțumit cu teritoriul dintre Prut și Nistru, regiune pe care ei au numit-o impropriu Basarabia ca să-și justifice cumva furtul prin asimilarea cu ținutul găgăuzilor nelocuit majoritar de români. Extinderea accepțiunii

acestui termen s-a făcut prin complicitatea primului dragoman al Porții otomane Dumitru Moruzi, care și-a trădat poporul și pe voievodul Moldovei în schimbul unei moșii și a unui inel foarte prețios, promise de ruși. Ca de obicei, trădarea a dat roade și în această situație folosită ingenios de Gaspard Louis Andrault, conte de Langeron, reprezentantul rușilor la negocieri. E drept că trădătorul a fost dat în vileag și executat de Poarta Otomană, dar pentru Moldova a fost prea târziu, pământul sacru al dacilor și al lui Ștefan cel Mare a fost sfârtecat până la Prut.

Urmare a înțelegerilor survenite, Tratatul de Pace de la București din 16 mai 1812 a consemnat un act istoric nelegitim care încălca grav practica internațională a vremii. Abia primul război mondial avea să schimbe situația și să repare o nedreptate vădită făcută poporului nostru și acceptată de puterile europene. În plin război, pe fondul mișcărilor revoluționare care au început la Moscova, la 3 martie 1917 la Chișinău apare Partidul Național Moldovenesc, condus de Vasile Stroescu, având ca obiectiv să organizeze un Sfat al Țării, care s-a întrunit la 21 noiembrie 1917 pentru a stabili viitorul țării.

Făcând uz de dreptul popoarelor la autodeterminare, principiu proclamat chiar de revoluționarii ruși de la Moscova în ziua de 02.12.1917, Sfatul Țării dispune proclamarea Republicii Democratice Moldovenești, neacceptând termenul inadecvat de Basarabia, hotărâre adusă la cunoștința comisiei aliate (România, Anglia, Franța și SUA), prezentă la Chișinău în data de 07.12.1917. A fost arborat drapelul tricolor, iar la ceremonie s-a interpretat *Deșteaptă-te române!*, ale cărui cuvinte entuziaste răsunau zi și noapte pe străzile Chișinăului și ale celorlalte localități din regiune, devenind imnul revoluționar al românilor din noua Republică desprinsă din Rusia țaristă. Stema Moldovei medievale (capul de bour, având steaua cu cinci colțuri între coarne, soarele în partea dreaptă, și luna în formă de seceră, în partea stângă) devine stema oficială a noului stat, fiind aplicată atât pe drapel cât și pe sigiliul Sfatului Țării.

Hotărârea din 2 decembrie 1917 a fost extrem de curajoasă câtă vreme Ucraina insista să facă din acest ținut românesc o provincie ucraineană, acționând în acest scop atât cu armele democrației cât și prin folosirea intrigilor și a

forței. Pe de altă parte, în țară s-a instaurat anarhia datorită jafurilor și actelor de violență la care s-au dat refugiații ruși și germani care se retrăgeau de pe front și jefuiau fără drept această regiune locuită de români, dar și a unor bolșevici instigați de Moscova care a început să regrete pierderea popoarelor aduse cu forța în fostul Imperiu Țarist. În aceste condiții Consiliul Directorilor a cerut ajutorul armatei române, întâmpinată cu bucurie la trecerea Prutului de o delegație a Sfatului Țării. Trupele aliate conduse de generalul român Ernest Broșteanu și generalul francez Berthelot trec Prutul în ziua de 10 ianuarie 1918, eliberează Chișinăul și apoi toată Regiunea românească de jefuitorii ruși.

Bolșevicii se retrag la Tighina, dar și de aici au continuat să incite persoane de alte etnii (găgăuzi, tătari, lipoveni, etc.) și să încerce să creeze haos și anarhie în țară. Armata română a intervenit prompt și a luat măsuri de restabilire a ordinii. În acest context, fără să țină seama de propriile principii, guvernul moscovit a rupt relațiile cu România și a dispus confiscarea Tezaurului ajuns la Moscova pentru a fi ferit de nemți. Trimis din țară de teama gurilor hrăpărețe ale unor furi avizi după bogățiile altora, tezaurul românesc a intrat pe mâinile unor hoți și mai lacomi, lupi ajunși paznici la oi, sau, să zicem mai direct, la *Cloșca cu puii de aur* și alte vestigii care vorbeau de trecutul poporului nostru sau reprezentau munca acestuia adunată cu prețul a râuri de lacrimi și de sudoare care au curs de-a lungul timpului. O problemă nerezolvată nici în zilele noastre, deși este vorba de un bun național care ne aparține, la fel cum ne aparține cămașa pe care o purtăm pe noi sau nădragii fără de care nu putem ieși din casă. Ne trebuie un om ca Ștefan cel Mare care să știe să bată cu pumnul în masă pentru a se face auzit în fața opiniei internaționale și care să ceară furilor să ne întoarcă măcar acel Tezaur din tot ce au furat, din tot ce au supt din munca poporului român pe care l-au înrobit ca ei să trăiască bine. Ne trebuie eroi care să se jertfească pentru a fi din nou ceea ce am fost.

Declarația de proclamare a Republicii Democratice Moldovenești a fost făcută public după liturghia ținută în ziua de Sf. Nicolae la capela Palatului Sfatului Țării, unde s-au adunat mulțime de credincioși, semn al legăturii de netăgăduit a poporului român cu Dumnezeu, legătură ce vine din vremuri îndepărtate, credința

fiind fortăreața care l-a adăpostit și l-a ferit în fața dușmanilor care din toate timpurile au vrut să-l înrobească și să-i ia pământul și limba pe care o vorbea. Dar Dumnezeu a vegheat asupra lui răsplătindu-l pentru credința pe care o păzea mai ceva decât casa și averea, ajutându-l să se ridice din nou în momentele de cumpănă prin care a trecut.

Hotărârea este urmată la scurt timp de un nou pas, la 24.01.1918 fiind votată cu unanimitate de voturi independența noului stat românesc constituit. Consiliul Director al Sfatului Țării este înlocuit cu Consiliul de Miniștri, guvern al noului stat, condus de Daniel Ciugureanu, iar Ion Inculeț devine președintele Republicii.

Urmează apoi actul istoric de o importanță crucială pentru tot neamul românesc de oriunde s-ar afla, când, **în ziua de 27 martie 1918 Sfatul Țării va hotărî cu 86 voturi pentru, 3 împotriva și 36 de abțineri pentru unirea cu Romania.**

De menționat că, cu câteva zile înainte, s-a obținut acordul marilor puteri europene exprimat prin baronul Carlo Fasciotti, ministrul Italiei, sir George Barclay al mării Britanii, Charles Vopicka ministru american, contele de Saint-Aulaire ministru la Legația franceză și Richard von Kuhlmann ministru de externe german. În 26 martie 1918, premierul României Alexandru Marghiloman, s-a deplasat la Chișinău, însoțit de generalul Constantin Hârjeu, ministru de război, și de alți demnitari, unde a fost primit cu onoruri de autorități.

Anterior hotărârii luate în Sfatul Țării au fost consultate comitetele din Ținuturile Bălți, Soroca și Orhei fiind obținute hotărâri unanime de unire cu Regatul României. Până și Adunarea Generală a Armenilor convocată la Orhei în 25 martie, prezidată de Bejbeuc-Belicov, s-a pronunțat în favoarea unirii.

Ședința solemnă consacrată aderării s-a ținut la 26 martie, la ea fiind invitat și premierul român care în cuvântul său a făcut referiri la respectarea drepturilor și libertăților tuturor locuitorilor dintre Prut și Nistru. La terminarea discursului, acesta pleacă din sală pentru a-i lăsa pe membrii Sfatului Țării să delibereze.

Deputatul Ion Buzdugan a dat citire în limba română declarației prin care se propunea

unirea, aceasta fiind citită apoi în rusește de deputatul Vasile Cijevski.

Republica Democratică Moldovenească în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Marea neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută și mai bine de ani din trupul vechii Moldove, în puterea dreptului istoric și dreptului de neam, pe baza principiului că noroadale singure să-și hotărască soarta lor, de azi înainte și pentru totdeauna **SE UNEȘTE CU MAMA SA, ROMANIA.**

Cuvinte de-a dreptul emoționante la fel ca voința marilor eroi care și-au riscat libertatea și viața pentru a promova idealurile neamului lor. Numele celor care au semnat Declarația sunt Ion Inculeț, președinte, Pan Halippa, vicepreședinte, Ion Buzdugan secretar. Sunt cei care au redactat Declarația și au făcut toate demersurile pentru a o duce la îndeplinire. Ei nu au ținut cont că prin acest act de voință își pun în pericol viața și familia. Pentru acești oameni cel mai important lucru în acel moment era idealul căruia și-au dedicat viața și nu puteau să piardă momentul istoric care le-a deschis drumul spre a-l împlini. Adevărați eroi ai neamului românesc, ei își înscriu numele alături de cele ale lui Basarab care și-a apărât țara la Posada, Bogdan I și alți Mușatini care au ținut piept ungurilor, leșilor și altor lipitori străine care voiau să ne sugă sângele și să ne calce libertatea în picioare și mai ales, marilor pașoptiști și făuritori ai statului național român a cărui temelii se pun prin actul istoric de la 24 ianuarie 1859, urmând a se termina la 1 Decembrie 1918. O dreptate istorică după o luptă milenară și jertfa a milioane de români care au udat cu sângele lor sacru pământul pe care trăim și astăzi. Răsplătiți cu acea impresionantă *Coloană a infinitului* de marele sculptor Constantin Brâncuși, martiriul lor a fost dus la Ceruri pentru a se bucura de Raiul ceresc, unde acum sunt împreună cu Zamolxis, Decebal și toți ceilalți eroi nemuritori ai neamului nostru.

Hotărârea Sfatului Țării a fost adusă la cunoștință șefului guvernului român invitat în sală. Toți cei prezenți s-au ridicat în picioare și au însoțit rezultatul votului cu aplauze și strigăte de bucurie. Clădirea unde se aflau răsuna de vocile entuziaste ale celor care strigau într-un singur glas:

Trăiască Unirea cu România!

Ce moment emoționant și plin de demnitate națională!

La rândul său, premierul român ia cuvântul și declară:

În numele poporului român și al regelui său, Majestatea Sa Ferdinand I, iau act de unirea Basarabiei cu România, de aici și în veci!

La 30 martie, la Iași, în prezența premierului român întors de la Chișinău, se serbează întoarcerea la glia strămoșească a pământului smuls mișelește din trupul Moldovei și se cântă Hora Unirii și Deșteaptă-te Române, neconținând strigătele de bucurie pe străzile fostei capitale a Moldovei, care aminteau de Unirea sub Cuza. Pe 9 aprilie a fost dat Decretul regal de promulgare a actului Unirii.

Merită să fie menționate cuvintele pline de o profundă dragoste de țară ale deputatului de Chișinău Grigore Cazacliu, înscrise cu litere de foc în sufletele tuturor românilor după ce le-au citit în ziarul Glasul Bucovinei:

„În istoria neamului românesc și îndeosebi în istoria moldovenilor, au fost înscrise două zile negre, pline de jale și de scârbă. Una e ziua când în anul 1775 s-a smuls de la sânul Moldovei cel mai scump și mai sfânt pământ și alta e ziua când călăul de muscal, în anul 1812, a răpit cea mai mare parte din vechea Moldovă. De atunci au început pentru neamul din aceste părți zile de sclavie și de rușine...”

O mare nedreptate făcută poporului nostru a fost în sfârșit îndreptată. La scurtă vreme va fi îndreptată și o alta. La 15 noiembrie 1918 în hotarele milenare ale Daciei străbune se va întoarce și partea de nord a Moldovei, răpită la fel de samavolnic de un alt Imperiu hrăpăreț și nesătul, cum de fapt se arată și în zilele noastre chiar dacă din el a mai rămas doar o țară.

E vorba de acea regiune bogată din nordul Moldovei numită impropriu Bucovina (Țara Fagilor), la fel de bogată și înainte de ocupația austriacă, locuită și în trecut de oameni harnici, viteji și credincioși, după cum erau descriși de Dimitrie Cantemir în „Descrierea Moldovei”. Să încercăm să dăm dovadă de mai multă demnitate și să nu ne mai lăsăm păcăliți de minciunile celor care încearcă să ne convingă de faptul că acel Imperiu hrăpăreț ar fi fost de fapt un izvor de lapte și de miere pentru români, că lor li s-ar

datora un nivel mai ridicat de cultură și civilizație în nordul Moldovei. Nimic mai greșit. Total neadevărat. Furii au fost furi în toate timpurile oricum s-au numit, și orice ar fi motivat pentru a-și justifica pretențiile josnice.

După ce au ocupat samavolnic această regiune plină de bogății de tot felul, furii din 1774 nu s-au mulțumit numai cu pădurile și bogățiile ei ci au vrut să ne răpească și ce avem mai scump, credința strămoșească, fiind închise mănăstirile și lăsate în paragină, mai bine de o treime din bisericile ortodoxe nu au mai funcționat, multe fiind preluate gratuit de catolici după ce a început un amplu proces de colonizare cu nemți, care au ajuns să formeze un procent important din populația ținutului, în timp ce mulți români s-au refugiat în părțile Moldovei și chiar a Valahiei. Sunt realități care rezultă chiar din documentul emis de Congresul general al Bucovinei întocmit în acea zi memorabilă de joi, 15/28 noiembrie 1918 când s-a decis anularea actului care a consfințit furtul și întoarcerea în străvechea matcă din care a fost smulsă:

...considerând că în 1744, prin vicleșug, Bucovina a fost smulsă din trupul Moldovei și cu de-a-sila alipită coroanei Habsburgice; considerând că 144 de ani poporul bucovinean a îndurat suferințele unei ocârmuiri străine, care îi nesocotea drepturile naționale și care prin strâmbătăți și persecuții căuta să-i înstrăineze firea și să învrăjbească celelalte neamuri, cu cari el voiește să trăiască ca frate; considerând că, în scurgere de 144 de ani, Bucovinenii au luptat ca niște mucenici pe toate câmpiile de bătălie în Europa sub steag străin pentru menținerea, slava și mărirea asupritorilor lor, și că ei drept răsplată aveau să îndure micșorarea drepturilor moștenite, izgonirea limbii lor din viața publică, din școală și chiar din biserică; considerând că în același timp poporul băștinaș a fost împiedicat sistematic de a se folosi de bogățiile izvoarelor de câștig ale acestei țări și despuat în mare parte de vechea sa moștenire;...

Drept aceea noi, Congresul general al Bucovinei, întrupând suprema putere a țării și fiind investiți singuri cu puterea legiuitoare, în numele suveranității naționale, hotărâm:

Unirea necondiționată și pe vecie a Bucovinei, în vechile ei hotare până la Ceremuș, Colacin și Nistru, cu regatul României.

Oare acum suntem departe de concluziile dureroase desprinse de membrii Congresului de la Cernăuți când aceleași guri hrăpărețe ne storc fără milă de tot ce avem, păduri, petrol, gaze naturale, electricitate și bănci? Diferența este că nu le-au mai luat în urma unui război cum au făcut atunci, ci prin semnătura unor trădători de țară care le-au oferit din vârful unui stilou muiat în cerneală otrăvită tot ce au vrut, fiind de ajuns doar să deschidă gura. Ce ar spune oare acei bravi români care au avut curajul să-i înfrunte pe toți dușmanii pentru a-și duce la îndeplinire idealurile naționale, punându-și semnătura pe documentele de neuitat din 27 martie și respectiv 15 noiembrie 1919 prin care au alungat hoții din țară, ca azi să asistăm cu atâta indiferență cum alții i-au adus din nou și acum fac osanale ca niște slugi în fața stăpânilor? Mulți dintre acei bravi români ar alege să se întoarcă în mormânt decât să vadă atâta trădare. La fel ar face și marii noștri eroi de la Burebista la Decebal, Mircea cel Bătrân sau Mihai Viteazul, dacă ar fi nevoiți să vadă ce a mai rămas din țara pe care ei ne-au lăsat-o și cum azi e jefuită mai rău decât de turci. Parcă îl am în fața ochilor pe Marele Voievod Ștefan cel Mare stând în picioare în Scaunul lui Sfânt din Cetatea de Scaun de la Suceava, cu buzduganul ridicat amenințător spre Cer, iar în timp ce taie zările cu privirile sale de vultur, întreabă cu voce aspră și cu nespusă durere:

Ce ați făcut din Țara mea, mișeilor ?

Este mesajul pe care marele erou îl face în fiecare an în ziua de 27 martie spre a ne aminti de acel mare moment istoric și de nedreptatea care i-a urmat.

Dan Tomozei (China)

Să nu vă mai fie rușine că sunteți români!

Celor care încă nu ați uitat că sunteți români, urmașii unei civilizații și ai unui neam de oameni mândri, ridicați-vă și schimbați soarta României de azi! Îmbrăcați din nou cămașa mândriei de a fi români. Ajutați-i pe toți cei care au uitat cine sunt, pe toți cei care nu au știut niciodată, pe toți cei care au învățat strâmb despre neamul și țara lor, că a fi român este o mândrie și o datorie de onoare în fața celor care au trăit și murit pentru demnitatea și

liniștea acestui popor mereu încercat! Ajutați pe toți să vadă adevărul simplu: România este țara românilor!

Să nu vă mai fie rușine că ați greșit, e timpul să facem România un spațiu al românilor și al celor care vin aici pentru a ne respecta!

Să nu vă mai fie rușine pentru că printre noi se găsesc și nemernici care ne insultă țara, istoria, valorile, e timpul să ne apărăm și afirmăm demnitatea!

Să nu vă mai fie rușine pentru că am ajuns săraci și umiliți, e timpul să ne ridicăm și să privim realitatea în față!

Să nu vă mai fie rușine de prezent, istoria noastră și tot ceea ce lăsăm în urmă sunt mai importante decât existența fiecăruia dintre noi!

Să nu vă mai fie rușine să spuneți că sunteți români, pentru că nu un om lipsit de educație, de morală, de credință și onoare poate să reprezinte România, chiar dacă acel om este președintele, premierul, primarul ... unul care o vreme ocupă o funcție!

Să nu vă mai fie rușine să spuneți că România este țara voastră, locul în care ne-am născut și unde vom muri afirmând dreptul la libertatea și demnitatea noastră!

Să nu vă mai fie rușine să spuneți că sunteți români creștini, ajutând Biserica să redevină o conduită și nu o afacere!

Să nu vă mai fie rușine să le spuneți copiilor că familia este formată din femeie și bărbat, pentru că numai așa vor înțelege diferența dintre iubire și conviețuire!

Să nu vă mai fie rușine să vă priviți în propria oglindă, având permanent în față încrederea că schimbarea românilor și României începe cu fiecare dintre noi!

Să nu vă mai fie rușine să le spuneți celor care continuă să trateze România fără respect că nu sunt bine veniți aici, pentru că numai așa vor afla că țara noastră nu este un teritoriu al jafului și nelegiuirii!

Fiți mândri că sunteți români, pentru că suferința și bucuria sunt ingredientele din care se hrănește și își trage seva istorică întreaga noastră existență, de la geto-daci până la românul săracit de atâta democrație!

Să nu vă mai fie rușine că sunteți români, ci pentru fiecare clipă în care uitați că sunteți români!

Ridicați privirea și respirați adânc, e timpul să vă scuturați de prostie și lașitate!

Revista ART-EMIS, 07 octombrie 2021

Mircea Dorin Istrate

ȚINEREA DE MINTE

Suntem un popor străvechi, înșfînțit aici, în huma începutului de lume, unde ne-am împuit mereu în scurgerea timpului. Pentru a dăinui în bună înțelegere, din trăiri și poticneli, din greșelile făcute și iertările cerute ne-am făcut legi, datini, obiceiuri, pe care să le respectăm mereu fără crâcnire și apoi să le transmitem urmașilor ca sfântă și neprețuită comoară lăsată din moși-strămoși, veac după veac, pentru a dăinui aici în frățietate, în cinste, în demnitate și în onoare.

Ne-am încrezut în cuvântul dat, în promisiunile făcute, pentru că ele erau atunci, în vremea veche, mereu și mereu respectate și ținute cu sfințenie, fiind de-asupra a tot și a toate câte erau în lumesc. Așa s-a clădit lumea de-nceput a strămoșilor mei, așa s-a întărit, așa s-a lărgit ea atunci în lungul și-n latul pământului și așa am crezut că va fi mereu. Dar la fel ca în biblicul Rai adamic, păcatul l-a îmbiat cândva, pe cineva, să nu mai respecte vechile rânduieli, să mintă, să înșele, să promită fără acoperire și, din acea clipă, s-a năruit lumea.

Poporul acesta a fost mereu mult prea blând, încrezător în cuvântul dat, în învățăturile și pildele Iertătorului nostru Issus, în jertfelnicia Lui pentru ștergerea păcatelor lumii, prea sfielnic, prea îngăduitor și iertător cu alții, prea bun la suflet, pricini din care a suferit atâtea în mersul veacurilor.

A știut că în unire stă puterea, forța și tăria neamului său și tocmai de aceea ori de câte ori s-a adunat în granițele limbii sale a crezut că va fi pentru veșnicie. S-a înșelat însă amarnic ca și atunci când a crezut că aducând domni străini va fi mai bine condus, când a încheiat tratate mincinoase cu mai marii lumii, când s-a aliat cu aceștia, când a crezut în ruga de iertare a învinșilor, când s-a pus încrezător și cu bunăștiință sub ocrotirea unora, când a vrut să fie și el alături de mai marii lumii plătind prea scump această clipă înșelătoare de mărire, când alții l-au tot îndemnat să-și schimbe orânduirea pentru o alta iluzorie care-l va duce la pieire, când a vrut să fie și el liber cugetător, lepădându-se de credința lui străbună, și multe altele care l-au dezunit, l-au înstrăinat de neam și glie, l-au

sărăcit de bogățiile sale, l-au ținut la coada lumii și, în final, l-au nevoit cum n-a mai fost el vreodată.

Acesta este blestemul pe capul omului cel încă mai bun la suflet decât alții di-mprejurul său, dar trăitor și el în această lume atât de înrăită, plină de păcate, învățată cu minciuna, cu hoția, cu înșelătoria, cu promisiunile deșarte, fără frica de Dumnezeu, doritoare de prea multă libertate, depărtată încetul cu încetul de rădăcinile sale, de neam, de propria istorie, de credința străbună. Și ce-i mai rău e că greșim mereu și mereu și nu ne învățăm minte ca să nu mai repetăm la nesfârșit greșelile făcute.

Vin vremuri grele și noi care încă mai avem câte ceva din cele trebuincioase pentru viață, în loc să trecem cu bine prin aceste vremi, ne-om nevoii mai mult ca niciodată, tocmai pentru că nu am învățat încă de atâta amar de timp că doar „unirea-n cuget și-n simțiri” dă adevărata putere unui neam, că doar încrederea în noi, în vrerea și dorințele noastre a fi înfăptuite, în credința străbună, în curajul, demnitatea și neplecarea capului în fața altora, ne înalță cu adevărat în fala lumii.

Mai e mult până atunci, mai e încă mare nevoie să revenim la matca străbună, la mereu aducerea aminte a jertfitorilor noștri cei prea depărtați acum de sufletul nostru, un Zalmoxes, un Decebal, un Burebista, Descălecătorii, Basarabii, Mușatinii, domnii noștri cei de început, de un Mircea, un Ștefan cel Mare, un Mihai, un Avrămuț, un Cuza și atâți alții care-și dorm veșnicia aici în huma străbună, pentru că ei sunt acum, și-n veci de veci, bornele noastre presărate pe drumul viețuirii, troițele cele veghetoare de conștiință, izvoarele dătătoare de curaj și jertfelnicie în clipele de mare cumpănă.

Țineți dară minte ce ne-au tot spus bicii noștri cei înțelepți, aceea cum că noi suntem scoborâtori dintr-un neam mare, puternic, neaplecat nimănui și plăcut cerescului, așezat aici de la-nceputul lumii, că ni s-a dat să viețuim și să păstrăm mereu curată preafumoasa grădină a Maicii Domnului, pentru a merita a fi, la sfârșitul veacurilor care vor să vină, sămânța cea de re-nceput a lumii celei noi. Gândiți-vă mereu la asta și puneți în ruga voastră de iertare îndreptată spre ceresc, lăcrimata boabă a sufletului vostru cel smerelnic, ce se vrea mai bun și mai înțelept, spre a putea schimba lumea de azi și spre a spera că

va primi la sfârșitul vieții pământești, mântuirea pentru tot și toate câte le-a făcut în trăirea cea lumească.

Diana Flavia SAVA

CĂLĂTORIE ÎN TIMP - URME DACICE ÎN ZONA CÂNDEȘTI-VRANCEA

Dedic această povestire bunicului meu Enache Sava și tuturor străbunilor mei știuți și neștiuți...

...Sunt din nou, undeva, pe Valea Recea...Pașii mei rari, măsurăți, încearcă parcă, să surprindă vibrația unor ecouri vechi de milenii, iar sus, Soarele atotvăzător, luminându-mi ochii dar și adâncul privirii, parcă-mi șoptește ”Vara e o primăvară bine coaptă, liniștea e o muzică necântată încă!”...Iar Istoria?!...Istoria e închisă în liniște ca floarea într-un mugure, trebuie să știe cineva „să deschidă” tăcerea! Și uneori, tainele unui întreg univers se pot ascunde într-un singur ciob...

...Cobor în gând cu luntrea Timpului și mă regăsesc: fetița uimită, ce ținea în mână, tremurând de emoție, un ciob... Un simplu ciob de oală, desprins cu propriile-mi degete din „căsuța veche a unui dac”, cum îmi spuneam eu în gând atunci...Freamătul și emoția mă cuprinseseră mai demult, de când aflasem că la noi în sat se deschisese, ah, cam greu de pronunțat pentru puținii mei ani de atunci, un „șantier arheologic” ce căuta...”vestigii antice”?!...Imaginația mea lucra febrilă, mi se învolburau în minte poveștile citite cu nesaț despre zei străvechi, despre luptători curajoși, despre oșpețe fabuloase și, mai ales, despre fetița cu care vroiam să mă asemăn, să mă identific, pe care o descoperisem într-o carte-„Bristena, fiica Dacilor”...Și chiar aș putea să dau de urma unei „Bristene” aici, la noi în sat, chiar aș putea să-mi plimb pașii prin acele locuri pe care le credeam posibile doar în cărți?!...Și pentru că nerăbdarea

mea de a afla creștea ca un râu învolburat, bunicul m-a luat într-o zi de mână și am plecat într-o plimbare spre ...”Șantierul Arheologic”!.

Am ajuns acolo străbătând vreo două ulicioare, luând un pic piepș un deal, trecând printr-o vie cu struguri dulci și...dintr-o dată, în fața privirii mi s-a ivit ...minunea! Dealuri ce închideau rotund în ele, ca într-o găleată, cursul unui pârau, păduri și livezi cât vezi cu ochii și undeva, pe platoul unui deal, un fel de ...”tunel al timpului”!...Acolo se săpaseră, cu migală și atenție, multe-multe gropi în care se reliefau fragmente de ziduri delimitate precis-„căsuțele dacilor”- Aș fi vrut să cobor acolo, să caut prin pământ cu mâinile mele, să inspir direct aerul acelui timp, dar bunicul mi-a spus că nu e voie, să nu distrugem „vestigiile”...A vorbit, în schimb, cu o doamnă arheolog ce conducea acele săpături și aceasta, zâmbind la curiozitatea mea copilărească și fremătătoare, m-a dus într-un fel de cort, unde mi-a arătat o parte din „comoara” descoperită: fel de fel de vase, unele aproape întregi, altele doar cioburi, câteva monede, bucăți de piatră cioplite ciudat, lucruri care întocmiseră viața de demult a acelor oameni și care pentru ei erau indispensabile...Țin minte că cel mai mult m-au uimit niște boabe ca de grâu, doar că erau așa, mai negre, parcă erau arse...Nu știu, poate faptul că acei oameni de demult se hrăneau cu ceva atât de cunoscut mie, grâul, mi i-a relevat dintr-o dată așa, ca fiind foarte vii, aproape niște cunoștințe de-ale mele - impresia ciudată a copilei de 8 ani care eram!...Vroiam să știu multe: cât de mari erau casele lor, ce făceau acolo, ce mâncau, unde se duceau - ce mai, vroiam să știu totul despre viața lor, pe care într-un fel o percepeam ca fiind și o parte din viața mea, pentru că, în fond, era atât de subțire stratul de pământ care „ne fixa” în secole diferite... Am mai aflat, atunci, povești de la bunicu’ și cel mai mult m-a impresionat povestea cu lupii...Spunea bunicul că, pe vremea dacilor, lupii erau așa mulți precum câinii în zilele noastre, dar că dacilor nu le era teamă de ei, pentru că erau niște oameni cu inima bravă și, la o adică, le-ar fi putut veni de hac lupilor cu sulile și paloșele lor încovoiate, dar nu, dacii nu vroiau să se războiască nici măcar cu lupii, a căror frumusețe și istețime o admirau, ci preferau să-și vadă de pământurile lor, pe care, dacă era cazul, și le-ar fi apărat aidoima lupilor cei puternici și

curajoși...Tot atunci, bunicul m-a mai învățat o vorbă din bătrâni, care spune că ”Acolo unde e grâu, viața nu piere”- vorba asta poate că venea chiar de departe de tot, de la strămoșii daci!...Poate că tăria plantelor de a înfrunta secolele pentru a da viață și perenitate oamenilor - putere care mi s-a revelat acolo, ținând în palmă câteva boabe de grâu carbonizat, lângă ruinele caselor dacice, poate revelația asta a avut atunci ceva magic și m-a împins ulterior să studiez tainele plantelor ...Nu știu, poate că trecutul trăiește în oameni într-un fel aparte și se reverberează în viitor într-un fel pe care nici nu-l putem bănuși...

Și cum Timpul curge, invariabil, înainte, și întotdeauna suntem prinși, fiecare dintre noi, cu un capăt în trecut și un alt capăt, încă nevăzut, în viitor, iată că și eu, am crescut, bine-nțeles, iar cunoștințele mele despre vechea vatră dacică din locul meu natal s-au tot îmbogățit și completat pe parcurs...Iar dacă până acum am lăsat-o pe fetița care am fost să povestească, de acum încolo va scrie omul cu conștiința matură care am devenit, preocupat să-și răspundă la întrebări, nu-i așa, „existențiale”: Cine sunt? Cine suntem? Cine am fost? Cine vom fi?!...Și cred că ceea ce vreau să relatez despre vechile urme dacice din aceasta zonă a dealurilor Subcarpatice ale Vrancei, de pe valea Râului Râmna, la confluența cu Pârâul Recea, este foarte puțin cunoscut chiar de către vrânceni iar tainele care se mai cer deslușite aici sunt încă multe...

Această zonă cu un relief variat, cu dealuri, văi, terase, pâraie, păduri de foioase, a asigurat, se pare, încă din neolitic omului preistoric procurarea mijloacelor de trai, a uneltelor necesare în perioada în care era simplu culegător sau vânat. Descoperirile arheologice din zona Căndești și din zonele învecinate au scos la iveală obiecte de viață materială și spirituală aparținând culturilor Criș, Boian, Cucuteni și Monteoru, din Epoca Bronzului. Primele descoperiri arheologice au fost efectuate chiar de marele istoric Vasile Pârvan, în anul 1924, rămase, din păcate, nedefinitivate. Sporadic, s-au mai făcut săpături și până la al doilea război mondial. Ulterior, începând cu anii `60 și continuând până în anii `80, colective de cercetători de la Institutul Arheologic Iași, în colaborare cu Muzeul de Istorie al Jud. Vrancea, au redeschis în zona Căndești șantierul de cercetare iar descoperirile

au fost spectaculoase: cele 70 de morminte de diferite tipuri, foarte bine conservate, încă din perioada neolitică, vestigiile din perioada Monteoru, reprezentate prin unelte, arme, obiecte de cult, ceramică, xilex. Cercetările efectuate aici, în zona Căndești, precum și vestigiile descoperite în zone apropiate, au arătat, fără dubiu, că în această zonă a Subcarpaților Vrancei a existat constant o populație din ramura tracică, populație ce a supraviețuit, în timp, tuturor năvălirilor și frământărilor specifice epocii.

Îmi place să-mi imaginez că unui arbore-gigant, cu rădăcinile bine înfipite în Epoca Bronzului, i-au tot crescut și i s-au dezvoltat ulterior, o tulpină solidă și ramuri falnice, în timpul statului geto-dac întemeiat de Burebista...Iar undeva, sus-sus, în vârful acestui arbore imaginar, care încă mai crește și va tot crește, poate o frunzulița sunt și eu...

Cercetările materialelor arheologice descoperite în zona colinară a Căndeștiului au dus la concluzia că centrul de conviețuire a populației geto-dacice de aici era reprezentat de Cetățuia dacică de pe Coasta Nacului, pe valea Pârâului Recea. Această cetate se pare că era un important centru de schimb economic și civilizație dacică, bine dezvoltat pe toată perioada statului centralizat condus de Burebista.

Săpăturile efectuate pe Coasta Nacului-Valea Recea au relevat în mod clar urme de habitat bine conservate: morminte, silozuri de cereale și chiar urme de prelucrare a minereului în cadrul unui cuptor bine conceput! Este impresionant să vezi cum, în urma săpăturilor, s-a constatat că locuințele cetății erau aliniate pe veritabile „străzi”, cu spațiile dintre ele pietruite, având pereții din piatră (de care zona nu ducea lipsă) sau din vălătuci de pământ (se știe că materialul de construcție din pământ numit „chirpici” a fost folosit secole de-a rândul, în mod tradițional, în construcțiile de tip țărănesc)...Aceste descoperiri demonstrează clar existența unei populații sedentare, preocupate de cultivarea pământului, creșterea vitelor și de meșteșugurile specifice secolelor al doilea î.H - al doilea d. H. O serie de podoabe bine confecționate, descoperite aici, pot fi o sursă de mari învățăminte asupra măiestriei și simțului estetic al acestor locuitori. Toate descoperirile de obiecte ceramice, din bronz, fier și metale prețioase din diferite situri istorice demonstrează, indubitabil cred, faptul că dacii

aveau un nivel înalt de spiritualitate iar obiectele create de ei nu aveau doar, pur și simplu, rol practic, ci închideau în ele simboluri adânci și învățături spirituale care se mai cer încă înțelese și aprofundate.

Din perioada de înflorire dacică au fost descoperite în această zonă a Vrancei și monedele specifice tip Dumbrăveni, Răcoasa, Voloșcani, emise de această comunitate dacică, monedele primind denumirea simbolică „Dumbrăveni”, așezare imediat învecinată, dependentă de cetățuia de la Căndești.

Arheologii au stabilit că această cetate dacică de la Căndești pare să fi făcut parte din salba de fortificații ce legau Buzăul de Bacău, pe linia Poiana-Piroboridava, Fitionești, Bontășești, Coroteni, apărute ca o necesitate față de marile invazii care se succedau în valuri de la Răsărit.

Probabil tarabostes și comatii din această zonă au participat la incursiunile din zona Dunării, de la începutul sec. Întâi d. H., împotriva Imperiului Roman, cu trimitere la bătăliile de la Adamclisi, din Moesia Inferioară. Prin cercetarea materialului arheologic descoperit la Cetatea dacică de aici, arheologii au descoperit că existența acesteia s-a încheiat undeva în sec. al doilea d. H., probabil ca urmare a atacurilor cohortelor romane, când l-au atacat pe Decebal din spate, lipsindu-l astfel de ajutorul aliaților de pe versantul sudic și estic al Carpaților, tot în această perioadă fiind distruse și cetățile de la Poiana și Piatra –Neamț (Piroboridava și Petrodava). Totuși, se pare că după distrugerea primei forme a cetății Căndești, viața și-a urmat aici cursul firesc, pe Coasta Banului, vecină Coastei Nacului, găsindu-se urme de așezări aparținând sec. al treilea- al patrulea d. H., iar în punctul Vărsătura s-a descoperit un tezaur de denari de argint romani (44 de monede).

Câteva straturi de pământ separă acum urmele pașilor mei de urmele pașilor strămoșilor noștri... Am aflat aceste lucruri despre istoria cetății dacice de la Căndești stând de vorbă cu profesori de istorie de aici, citind o monografie a zonei, vizitând Muzeul de Istorie din Focșani, consultând unele ediții vechi ale revistei Magazin Istoric. Oare prenumele mele latine mi-au inspirat aceasta curiozitate față de...daci și față de această cetate dacică a Căndeștilor, pe care eu o cred încă vie în memoria genetică și pe care o simt, uneori, vibrând sub pași?!...

Istoria e închisă în liniște ca floarea într-un mugure... Trebuie să știe cineva „să asculte” tăcerea!...

BEN TODICĂ (Australia)

Aproapele meu, un tot de lumină

Azi dimineață (22 septembrie), pe la orele 9 și ceva a fost un cutremur de 6 grade.

A fost lung, cred că a durat vreo 25 - 30 secunde. Au căzut ceva ziduri la câteva magazine, sticle de vin, fugeau, care-ncotro.

Noroc că abia la nouă se deschid, însă suntem închiși în case cu pandemia, cu tanti Mia de Lei, Purcei și Grivei. M-am trezit din somn și am ieșit afară din casă cu soția să ne răcorim frica, obișnuiți cu ea de la vaccin. La fel al meu vecin, vecinii.

Casa mea e făcută din plăci de beton sudate, înghețate la încheieturi și nu se dărâmă ușor cum o fac cele din cărămidă aridă, coaptă din Bărăgan de-un ȋigan orfan și fără ghiozdan.

În cele cu pridvor, iau găsit pe coridor îmbrățișați – cică lucrau la o piesă de teatru.

Unii zic acum că a fost mai mic, intensitate de 5,5 grade. Oricum a fost cea mai mare și vie experiență a mea de cutremur din 4 trăite, prima în 1977 cu mama care striga: „Cine dracu e sub pat de-l zgâlțâie? Ea urmărea știrile cu Ceaușescu. Caragiu și Bocăneț, cel isteț așa cum spunea Moliere au ales cea mai nesuferită zi - în ajun de sâmbăta morților au ales scara principală spre lumina destinului.

Sunt mirat că nu s-a întâmplat nimic cu casa.

Puteam fi morți azi, la 9 și 10.

Am trăit 30 de secunde cât 10 minute de film dialog cu TOTUL EXISTENȚIAL – cu gândul la iarba verde de acasă, trecând prin fața mea toate posibilitățile.

Bine că nu a fost sfârșitul și că mai suntem lăsați un pic să meditam. Am avut un dialog mental

clar cu absolutul. În 30 de secunde am comprimat întreaga enciclopedie universală și s-a OPRIT. Am fugit cu soția de mână în pijamale afară. Era frig și liniște. Hai înăuntru că răcim.

Kubrick nu mai era să ne vadă, nici Nicolaescu, Saizescu sau Hitchcock cu păsările lui să ne avertizeze.

Că am intrat în normal, Nu am pățit nimic, Mulțumim lui DUMNEZEU!

Al meu, al nostru.

M-am gândit în cele 30 de secunde: să fie acesta oare sfârșitul? Să alerg repede la soție să nu moară singură, să moară cu ideea că nu a fost abandonată. E greu să zici asta când totul se petrece în secunde, însă pentru momentul morții, timpul se dilată și sentimentele omenști ies ca razele soarelui și îmbrățișează viața. Iubirea e ca un bobocel învăluit într-o fașă, care îmbrățișată zboară în lumina absolută a nașterii sale. În această poziție, Dumnezeu hotărăște dacă mai rămâi sau nu. Și a hotărât să ieșim împreună afară. Am pretins toată ziua că e normalitate, însă în măduva, esența inimii am trecut printr-o zonă în care sufletele au tremurat ca niște miei abia născuți. Azi 22 septembrie 2021, la ora 9 și... puteam fi absorbiți de abis în adâncul pământului sau spulberați în atmosferă. Toți răspund: *Vai, nu vorbi așa! Bată-te peste gură!* Însă adevărul este că ni s-a mai dat o șansă. E doar punctul meu de vedere. Copiii spun că: *A fost doar un cutremur.* Lumea a și uitat deja, în amestecul de proteste, refugiați și pandemie viața merge înainte ca o nesimțită. Poate!! Dar, e posibil să fi fost și un avertisment: să schimbăm ceva în felul nostru de a fi. Și atunci, de ce oare, uităm să-I mulțumim DOMNULUI pentru noua șansă la viață?

Nicolae VASILE

Taifas de actualitate

Tatăl:

Măi băiete, între nou și vechi au fost divergențe de când lumea!... Poate, nu ar trebui să facem

atâta caz pe această temă. Și totuși, înclin să cred că prezentul actual reprezintă o situație deosebită față de altele.

Fiul:

Ce te face să crezi că ar fi acum o excepție?

Tatăl:

Păi, acum, se suprapun prea multe feluri de nou și tot atâtea de vechi, ceea ce creează un stres suplimentar, atât pentru cei în vârstă, dar și pentru voi, tinerii.

Fiul:

Cred că asta îți spunea și bunicul acum treizeci de ani!...

Tatăl:

Hai,... fii rezonabil!... Nu cred că sunt un om exagerat!...

Fiul:

Voi, cei de vârsta ta, ne criticați pe noi, tinerii de azi, că nu suntem buni de nimic!... Dar ce fel de țară ne-ați lăsat? O economie ineficientă, cu tehnologii învechite, o societate divizată, condusă, în general, de cei mai proști reprezentanți ai săi!...

Tatăl:

Așa o fi, dar asta poate fi o provocare pentru voi. Faceți voi să fie mai bine!...

Fiul:

Cu cine?... Forța de muncă este educată în spiritul vechi și foarte sindicalizată!... Vechile relații ale partidului unic s-au transferat în sindicate. În plus, vechii politrucii utilizează canalele fostei Securități pentru a-și păstra privilegiile.

Tatăl:

Nimic nu se obține ușor!... Luați-vă soarta-n mâini și schimbați ce nu este bun!...

Fiul:

Cum?... Prin politicienii voștri, care sunt majoritari! Ați făcut ca vârsta de pensie să tot crească, prelungindu-vă hegemonia la cârma societății. Așa ne-ați forțat pe noi să plecăm din țară.

Tatăl:

Hai, că asta-i bună!... D-asta plecați voi din țară!... Plecați că vă place mai mult acolo decât acasă!... Asta sună a ipocrizie!...

Fiul:

Tot ipocrizie este și când vă plângeți voi, ca părinți, că vă pleacă copiii de acasă sau, ca cetățeni, că nu va mai avea cine să muncească să vă plătească pensiile! Care dintre cele două aspecte este mai puternic?...

Tatăl:

Sunteți nedrepti!... Noi nu ne-am născut în poziții de conducere! Pentru a ajunge acolo, am luat-o de jos, am muncit zeci de ani, treaptă cu treaptă, pentru a ajunge, pe meritele noastre, în aceste poziții.

Fiul:

Și,... noi ce vină avem?...

Tatăl:

Voi nu doriți să faceți nici un fel de efort pentru a schimba situația, școala nu vă place, slujbele disponibile în țară nu vă convin, schimbați tot timpul locurile de muncă, fără a vă dedica, fără a pune pasiune în nimic!...

Fiul:

Și,... ce,... vreți să acceptăm orice,... cum ați făcut-o voi în trecut? Măcar atâta,... să avem dreptul de a alege!...

Tatăl:

Noi formam o echipă mare, fiecare își știa bine locul, muncea pentru a avansa, uneori, reușea promovarea, bazată, de cele mai multe ori, pe merite!

Fiul:

Și noi,... hai să văd cum ne vezi tu pe noi?...

Tatăl:

Voi ați vrea să vă pună cineva direct șefi, cu salariul mare, fără a avea niciun fel de contribuție la creșterea instituției respective și niciun fel de respect față de cei mai în vârstă, pe care i-ați găsit acolo!

Fiul:

Hai,... mai spune,... simt că nu ai spus totul!...

Tatăl:

Voi nu mai știți să faceți echipă, nici la locul de muncă, nici în societate, nici în sport, nici măcar în familie! Nu vă mai căsătoriți, trăiți așa de pe o zi pe alta!... Nici să vă distrați nu știți! Stați toată ziua cu nasul în calculator!...

Fiul:

Aproape că ai dreptate în toate cele spuse, dar bazat pe o logică care a fost valabilă pentru voi, dar pentru noi nu mai este. De ce nu înțelegeți că s-au schimbat multe, care erau valabile pe vremea voastră?...

Tatăl:

Ce s-a schimbat atâta?...

Fiul:

S-a schimbat logica lucrurilor!... Logica bivalentă, a lui Aristotel, care a ținut peste 2000 de ani, s-a schimbat de multe ori în ultimele

câteva zeci de ani, la cea trivalentă, polivalentă, logica fuzzy, în care suntem nevoiți să trăim noi acum. Nu este deosebit de ușor, și nici plăcut, să trăiești în astfel de condiții, când la orice problemă există o infinitate de răspunsuri, de căi de urmat, și numai Dumnezeu știe pe care s-o alegi!

Tatăl:

Și ce legătură are teoria asta cu noi,... cu familia,... cu societatea noastră?...

Fiul:

Păi,... are!... De ce făceați voi o mare echipă și multe altele mai mici? Pentru că trăiați toți ca într-un acvariu, unde miza nu era prea mare, având totul porționat, nu puteați să vă întindeți mai mult indiferent cât de merituosi ați fi fost. În aceste condiții nu aveați altceva mai bun de făcut decât să colaborați!

Tatăl:

Ei!... Nu era chiar așa,... exista o concurență între oameni și atunci!...

Fiul:

Ce concurență?... Nu era echinismul de azi!... Nu erau pești mari care să-i înghită pe cei mici! Atunci lupta era pentru obraz,... azi este pentru viață!...

Tatăl:

Da,... din acest punct de vedere, atunci, te simțai mai protejat!

Fiul:

Evident,... dar sistemul era inefficient, de aceea a și dat faliment. Nu poate exista eficiență fără proprietate, concurență sau motivație, ori sistemul în care ați trăit voi nu avea nimic din toate acestea!

Tatăl:

Bine,... și cum vezi tu viitorul generației voastre?...

Fiul:

Noi trăim vremea în care acvariul s-a răsturnat în ocean, pentru toți din lume, din motivul globalizării! Pentru noi, românii, și foștii noștri colegi de socialism, în plus, pe lângă globalizare a mai intervenit și schimbarea sistemului politic.

Tatăl:

Și?...

Fiul:

În ocean suntem atât de mici încât să ne poată înghiți oricare, și, niciodată suficient de mari, pentru a fi la adăpost. Globalizarea, libertatea de acțiune deplină, înseamnă echinism!... Nu facem

echipă, pentru că nu știm cu cine, nu ne căsătorim pentru a nu ne limita libertatea de acțiune, nu ne distrăm, așa cum vă distrați voi odată, în acvariu, dar ne distrăm în felul nostru, pe care voi nu-l înțelegeți!

Tatăl:

De acord cu comparația acvariu-ocean. Chiar este interesantă!... Dar există o metodă de autoînfrânare a unor porniri spre concurența asta perpetuă! Asta duce spre o formă de anxietate prematură.

Fiul:

Și care ar fi această soluție miraculoasă?...

Tatăl:

Cultura este soluția! Oameni de cultură celebri, precum și alții mai puțin celebri, au trecut de astfel de stres prin activitate culturală. Cultura te învață că există în viață și altceva decât competiția economică, că economia de piață nu este totul pe lume!...

Fiul:

Și care este garanția succesului?...

Tatăl:

Exemplul țărilor dezvoltate!... Efectele globalizării a apărut mai întâi acolo, fără a periclita prea mult cultura și viața socială. Ce este la noi acum nu am putea spune că este o economie de piață normală, ci este o economie sălbatică de piață, care nu ține cont de nimic!

Fiul:

Da, cultura este un refugiu, dar câte exemple pozitive avem de când am ieșit din acvariu? Și în cultură se aplică modelul acvariu-ocean! Oamenii de cultură de altădată obțineau rezultate vizibile la nivel redus, dar se simțeau bine, erau permanent pe un podium.

Tatăl:

Doar nu vrei să zici că economia de piață funcționează și în cultură?...

Fiul:

Ha, ha, ha!... Și încă ce mai funcționează!... Astăzi valurile oceanului le-au luat podiumul de sub picioare, motiv pentru care aproape toți au trecut în tabăra nostalgicilor vremurilor trecute.

Tatăl:

Hai să nu exagerăm!... Marii artiști o duceau bine înainte, o duc bine și acum.

Fiul:

Astăzi, „marii artiști” de altădată fac mai mult reclame decât filme!... La asta le folosește faima lor trecută, să găsească finanțatori!...

Tatăl:

Hai,... să nu ne luăm după câteva exemple!... Fiecare generație are idoli și nostalgiile ei!... Voi n-o să ajungeți la fel?...

Fiul:

Să ne fie clar, noi reprezentanții noii generații, putem fi acuzați de multe, dar nu că suntem nostalgici! Nu avem după ce să fim nostalgici! Oricum ar fi acum, dar nu vrem să fie cum a fost pe vremea voastră! Am încercat să găsim repere în oamenii de cultură dinainte de socialism, și ce-am găsit? Nu ceva demn de urmat!...

Tatăl:

Aoleu!... Nici ăia n-au fost buni?...

Fiul:

Generația voastră a avut un mare handicap, nu a avut acces la informațiile corecte. V-ați făcut raționamentele doar pe firimiturile oferite de manipulatorii comuniști. Noi, astăzi, avem un avantaj, ne informăm de la sursele reale.

Tatăl:

De exemplu!...

Fiul:

Păi,... tentativa asta de a "intra în Europa" nu este la prima mână. La prima tentativă de "a intra în Europa", cea de pe vremea Regelui Carol I, care avea toate premisele pozitive, avea entropia foarte mare, cum am zice noi azi, reușita a fost frânată de naționalism. Reprezentantul de frunte al acestuia, în forma sa cea mai acută, a fost marele și inegalabilul poet Mihai Eminescu!... Ca politician, era naționalist, și încă unul foarte activ și consecvent. Naționalismul exagerat, adesea nebazat pe realități, nu este bun! Ar însemna reîntoarcerea la acvariu, asta ne dorim? Și asta se întâmpla într-o perioadă de mari realizări economice la nivel național!...

Tatăl:

Ei, nu te lega de Eminescu,... a fost unic!...

Fiul:

Păi,... trec mai departe, când a apărut un alt unic!...

Tatăl:

Nu, nu poate fi altul la fel!...

Fiul:

A fost altul, în alt fel!... A doua tentativă, a fost cea dintre cele două războaie mondiale. Atunci, cel mai mare logician al țării, profesorul Nae Ionescu, creatorul școlii de logică filozofică, care i-a dat pe Mircea Eliade, Emil Cioran, Constantin Noica, Mircea Vulcănescu, chiar și pe Grigore

Moisil, în logica matematică, a fost preluat greșit de o mișcare politică ultranaționalistă, adepta utilizării crimei politice pentru atingerea scopurilor, și tentativa noastră de ieșire la ocean a eșuat iar!...

Tatăl:

Bine, bine,... dar această „ieșire a noastră la ocean”, care chiar tu spuneai că este grea și frustrantă, nu ar putea duce la dezmembrarea unei nații, prin scăderea în consistență a ceea ce ar mai rămâne în interior?

Fiul:

Este o greșală care se face frecvent, intenționat sau neintenționat! Nu trebuie să considerăm că toți care pleacă din țară sunt valoroși, iar cei care rămân sunt lipsiți de valoare! Plecarea din țară ține de alte resorturi, nicidecum de cel al valorii.

Tatăl:

Nu prea știu astfel de exemple!...

Fiul:

Păi,... în domeniul literaturii, mecanismul a funcționat invers, și anume, scriitorii români din exteriorul țării nu sunt bine apreciați în interior! Această ieșire în ocean are efecte pozitive dacă există o justă apreciere a valorii și pentru cei care pleacă și pentru cei care rămân. Țări precum Grecia, Irlanda, Polonia, Israel, Armenia, etc., ar fi de neconceput fără a lua în considerare diaspora, pe de altă parte cei din exterior au ca prioritate contribuția lor la creșterea țării mamă. Lobby-ul celor din exterior are un rol benefic la întărirea nației.

Tatăl:

Și care este eficiența acestei teorii, dacă din 1990 și până acum imaginea românilor în străinătate a tot scăzut? Străinii ne văd doar ca țigani sau hoți!... Este imposibil să mai faci o excursie sau un concediu în străinătate fără să te indispuină diferitele manifestări negative la simplul auz al limbii române!

Fiul:

Este vina autorităților române și ale presei autohtone! Autoritățile se spală pe mâni când o serie de infractori pleacă din țară, considerând că au scăpat de ei, că aceștia intră în jurisdicția țărilor gazdă.

Tatăl:

Și nu este așa?...

Fiul:

Nimic mai fals!... Ei, peste tot unde merg, sunt tot cetățeni români, iar România are obligații atât

față de ei cât și față de țara gazdă! Presa română, care se deprofesionalizează pe zi ce trece, caută doar subiectele de scandal, care, preluate de străini, le permite acestora să-i incrimineze pe toți românii la grămadă, de cele mai multe ori, și când nu este cazul!

Tatăl:

Presupunând că pleci, și vei avea succes acolo, ai de gând să te întorci în țară?...

Fiul:

Fără niciun dubiu,... mă voi întoarce!...

Tatăl:

Și, când te vei întoarce, vei face afaceri în România, vei candida la o poziție politică?...

Fiul:

Evident că da,... și pentru una și pentru cealaltă!... Dar întrebarea ta trădează o prejudecată, că cei care se întorc vin să câștige, prin afaceri sau politică.

Tatăl:

Păi,... nu este așa?...

Fiul:

Așa este,... dar așa este normal să fie!... Este evident că orice om vrea să câștige, problema este cum?... A câștiga, și în afaceri și în politică, presupune să fii mai bun ca ceilalți.

Tatăl:

Așa este și în țările dezvoltate?...

Fiul:

Ideia câștigului necinstit există peste tot, dar, pentru noi românii, acum, ea este mai puternică în interior decât în exterior. Deci cu cât vor fi mai mulți cu experiența din exterior, cu atât crește șansa unor schimbări pozitive! Să facem eforturi comune ca sensul acestei idei să se inverseze în timp!...

Mama:

Măi băieți,... mai lăsați dracu filozofiile!... Tu, ăl bătrân, treci și mătură prin curte, iar, tu, ăl tânăr, mai ajută-o pe nevastă-ta, că nu mai prididește cu treburile!... N-o să plecați voi nicăieri,... nu avem noi norocul ăla!... Cine a fost să plece,... s-a dus deja!... De acum, așteptăm să începă întoarcerea!...

**Știința reprezintă cunoaștere organizată.
Înțelepciunea reprezintă viață organizată. –
Immanuel Kant**

Alexandru Florin ȚENE

ȘTIINȚA ȘI RELIGIA PE ACELAȘI DRUM AL CUNOAȘTERII

Am făcut această digresiune pentru a înțelege că în diferite colțuri ale Terrei omul încerca, prin diferite metode, să-și explice venirea lui pe pământ prin religie, care practic, era o metodă de cunoaștere a creației în evoluție a celulei vii din oceanul primordial. De aici apare punctul comun de la care a plecat atât religia și știința în cunoașterea apariției vieții pe pământ. De-a lungul existenței sale omul a fost un mare căutător pe drumul cunoașterii, încercând să-și armonizeze viața cu natura înconjurătoare pe care încerca să o cunoască și s-o înțeleagă. Prin intermediul cunoașterii, el a încercat să descopere cauzele care provoacă apariția fenomenelor, condițiile care le favorizează existența, să dezvăluie legile care le guvernează dezvoltarea în timp și în spațiu etc. Capacitatea de cunoaștere, de explicare a realității a constituit un instrument de înțelegere și cercetare fără de care omul nu ar fi putut să progreseze pe drumul istoriei sale. El nu a știut de la început să înțeleagă cele două legi ale Creației și ale Evoluției. Însăși faptul că în oceanul primordial, în "ciorba" aceea s-a născut prima celulă vie care a trecut prin tot lanțul trofic până la om, devenind "Celula lui Dumnezeu", adică conștiința omului prin care ne vede Dumnezeu și ne judecă, omul nu a știut s-o înțeleagă. Fiindcă însăși acea celulă vie primordială a fost o creație în evoluție a unei forțe pe care omenirea a denumit-o Dumnezeu, Alah, Yehova, taoismul chinezesc etc.

Misterul care a învăluit vreme de mii de ani practicile religioase antice chinezești părea să fi dispărut odată cu detronarea ultimului împărat, în 1911. Uitarea avea să se lase peste Altarul Cerului, vechi de 450 de ani, din cadrul complexului Templului Cerului din Beijing, China. Totuși, întrebările au continuat să frământă mințile cercetătorilor, istoricilor și lingviștilor: de ce sacrificau împărații un taur pe

„Marele Altar al Cerului” în cadrul unei ceremonii anuale, reprezentând cel mai important și colorat eveniment al anului, așa numitul „Sacrificiul de trecere”? Și de ce reminiscentele unui străvechi cult al sacrificiului de tauri încă mai pot fi observate în numeroase culturi răspândite pe întregul glob pământesc?

Ceremoniile cu jertfe animale nu au început cu doar 450 de ani în urmă. Ritualul are origini care indică o vechime mai mare de 4000 de ani. Una dintre cele mai vechi mărturii ale acestui ceremonial „Sacrificiul de trecere” a fost găsită în Shu Jing (Cartea de istorie), redactată de însuși Confucius, în care se regăsesc informații despre împăratul Shun (care a domnit aproximativ între 2256 î.Hr – 2205 î.Hr, când a început domnia primei dinastii înregistrate), împărat care aducea jertfe lui „ShangDi”. Dar cine este ShangDi? Literal, numele înseamnă „Conducătorul Ceresc”. Analizând cuvintele folosite în cadrul ritualului „Sacrificiul de trecere”, înscrise pe statuile dinastiei Ming (DH 1368), putem începe să înțelegem sentimentele de respect și reverență pe care le aveau vechii chinezi pentru ShangDi. O parte a acestui ritual cerea ca împăratul să se închine mai întâi la Templul Cerului (Bolta Imperială), în timp ce cântăreții costumați, acompaniați de muzică, intonau: „O Ție, Făcătorule – misterios lucrător, mă gândesc la Tine. ... Cu ceremonii mărețe am onoarea de a Te venera. Eu robul Tău, sunt doar o trestie sau o salcie; inima mea este asemenea inimii unei furnici; dar am primit favorurile Tale prin decret, m-ai numit să guvernez imperiul. Păstrez în mine sentimentul de ignoranță și orbire, și îmi este frică, să nu mă dovedesc nedemn față de marea Ta favoare. Prin urmare, voi respecta toate poruncile și voi fii supus regulilor Tale, mă voi strădui, neînsemnat, așa cum sunt, să-mi îndeplinesc datoria față de Tine, fiind loial. De departe, de aici de jos, mă uit către Palatul Tău Ceresc. Vino în Carul Tău prețios la Altar. Eu, Robul Tău, îmi plec capul cu reverență pe pământul sacru și aștept Harul Tău din abundență. ... O Tu, primește ofrandele noastre, privind la noi, în timp se noi ne închinăm Ție, Cel a cărui bunătate este nesecată.” Astfel îl găsim pe Împărat închinându-se lui ShangDi. În momentele în care Împăratul lua parte la acest ceremonial anual dedicat lui ShangDi, următoarele cuvinte erau recitate, arătând cu claritate că Shang Di era considerat

Creatorul lumii: „Din vechime, la început, a existat un mare haos, fără formă, ci doar întuneric. Cele cinci elemente (planete), încă nu începuseră să graviteze, nici soarele și luna să strălucească. Tu, Suveran Spiritual, mai întâi ai ales lucrurile pure. Ai făcut Cerul. Ai făcut Pământul. Toate ființele, cu puterea lor de reproducere au căpătat viață. Pentru creștini, textul de mai sus este foarte familiar, textul având similarități evidente cu primele capitole ale Bibliei din cartea Genezei! Este important să vedem asemănarea dintre aceste fragmente și cele înregistrate în scrierile evreiești: „La început Dumnezeu a făcut cerurile și pământul. Pământul era pustiu și gol; peste fața adâncului de ape era întuneric ...Dumnezeu a zis: “Să se strângă la un loc apele care sunt dedesubtul cerului și să se arate uscatul!”, și așa a fost. Dumnezeu a numit uscatul pământ, iar grămada de ape a numit-o mare ...Dumnezeu a făcut cei doi mari luminători, și anume: luminătorul cel mai mare ca să stăpânească ziua, și luminătorul cel mai mic ca să stăpânească noaptea; a făcut și stelele. Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său ... ” (Geneza 1:1-2, 9-10, 16, 27-28) ShangDi, Dumnezeul creator al chinezilor, pare să împartă același nume fonetic cu Dumnezeul creator din scrierile preluate de evrei de la alte triburi cu care au împărțit teritorii în străvechea deltă a unui râu secăt din sudul Indiei actuale, celebra Grădină a Raiului. Mai precis, unul din numele iudaice pentru Dumnezeu este El Shaddai, asemănător fonetic până la identitate cu ShangDi. Și mai asemănătoare este pronunția timpurie Zhou a cuvântului ShangDi, care este [Zhan-dai].

Omul ne înțelegând, așa cum s-a întâmplat la chinezi, cine este “Dumnezeul misterios” a început să-și imagineze: „Mielul lui Dumnezeu” – simbolul antic, religios, ascuns în vechile caractere chinezești

Capacitatea de cunoaștere, de explicare a realității a constituit un instrument de cercetare și înțelegere fără de care omul nu ar fi putut să progreseze pe drumul istoriei sale. Ființă cugetătoare, spre deosebire de animale, el nu a încetat niciodată să-și pună întrebări, iar gândirea lui, pornind chiar din celula primordială moștenită din ciorba oceanului planetar, s-a frământat continuu pentru găsirea răspunsurilor.

Omul și-a pus mereu întrebarea: Cine suntem? Cine ne-a creat? De ce nu-l vedem pe

Creator? Adică pe Dumnezeu Vederea directă este foarte limitată. Să ne gândim la următorul lucru: un dinte conține numeroase bacterii. Nicio bacterie nu este conștientă că trăiește într-un dinte pentru că asta ar însemna ca bacteria să se fi desprins de dinte și să fi folosit unele mijloace artificiale (microscop, telescop) pentru a obține o idee aproximativă despre aria înconjurătoare dintelui și relația sa cu corpul uman. Chiar dacă acest lucru ar fi posibil, această cunoaștere nu necesită și înțelegere. Simțurile noastre se află într-o situație asemănătoare. Știm multe lucruri despre mediul nostru înconjurător, dar știința noastră este doar un mic fragment din întreg. Însă, cunoștințele noastre sunt condiționate de înțelegere. Trebuie să avem o idee generală despre ceea ce vedem pentru a le înțelege. De exemplu, cum ne putem da seama de existența unui copac, fără a avea înainte o idee, nu contează cât de vagă, despre el? Fiind date asemenea limitări, cum putem vedea sau cunoaște Creatorul tuturor?

Ca ființe create și finite, potențialul și capacitatea noastră sunt limitate. Creatorul nostru, pe cealaltă parte, este infinit. Trăim și murim în creația Sa, luptăm pentru înțelegere și virtute, șine căutăm salvarea în mila Lui. Profetul Muhammad a spus: „Comparat cu Locul Onoarei, întregul Univers este mic precum un inel aruncat în mijlocul unui deșert. În mod similar, comparat cu Tronul, Locul Onoarei este ca un inel în deșert.” Aceste lucruri arată cât de mult depășește Măreția Lui, puterea noastră de a-L înțelege. Dacă nu putem să percepem realitatea Locului Onoarei și Tronul, atunci cum putem să Îl percepem pe El?

În Coran citim: „Privirile nu-L ating, ci El atinge toate privirile” (6:103). După ascensiunea Profetului la Ceruri, companii săi l-au întrebat dacă L-a văzut pe Dumnezeu. Abu Dharr a afirmat că o dată Profetul a răspuns: „Ceea ce am văzut a fost Lumina, cum aș fi putut să Îl văd pe El?”. Altă dată el a răspuns: „Am văzut o Lumină”. Aceste declarații confirmă un lucru bine-știut: „Lumina este limita sau vâlul lui Dumnezeu”. Această lumină pe care El a creat-o este un zid între noi și Dumnezeu. Nu putem să vedem dincolo de lumină, care face viziunea posibilă, dar limitată, și de asemenea pune un scut protector între noi și El.

Să luăm în considerare lucrurile din alt

unghi. Ibrahim Haqqi spune: „În toată creația, nu este nimic similar, egal sau contrar lui Dumnezeu. Dumnezeu este deasupra oricărei forme. Într-adevăr, El este imun și liber de orice formă.” Putem distinge diferite lucruri doar pentru că există un lucru similar, egal sau contrar lor. De exemplu, cunoaștem semnificația cuvântului "lung" prin compararea cu "scurt". În absența unor asemenea mijloace de comparație, precum în cazul lui Dumnezeu, nu putem compara sau distinge. Acesta este înțelesul frazei "Dumnezeu este deasupra oricărei forme." Cei care doresc să Îl vadă pe Dumnezeu direct caută să se gândească sau să fie conștienți de existența Lui. Nu Îl putem vedea deci, nu ne putem gândi sau fi conștienți de existența Lui, căci El e diferit de orice formă, calitate, cantitate, concepție sau gândire umană.

Teologii musulmani spun: „Dumnezeu este diferit de orice concepție a noastră despre El.” Sufiții spun: „Noi nu Îl putem concepe pe Dumnezeu, căci suntem înconjurați de miile lui văluri protectoare.”

Întorcându-ne spre trecut pe drumul cunoașterii, constat, bariere de la drumul adevărului, atât din partea bisericii dar și al științei. Sunt rătăcirii ale conștiinței umane pe cărările întortocheate ale erorii. Efortul gândirii nu este altceva decât trecerea de la necunoaștere spre cunoaștere prin depășirea erorilor pentru dezvoltarea adevărului. Mai înainte spuneam de celula lui Dumnezeu moștenită din oceanul primordial, aceasta este conștiința de sine care conduce spre cunoaștere. În evoluția sa istorică cunoașterea a trecut de la forme elementare, manifestate prin așa-numita *cunoaștere comună*, spre forme mai evaluate, cum este cea *teoretică*, pentru a ajunge la cunoașterea *științifică*. Aceasta nu se opune celorlalte două modalități amintite, și chiar religiei, care și ea se străduie să descopere adevărul despre Dumnezeu.

Cunoașterea științifică se orientează spre aspectele interne, profunde ale realității. Ea urmărește să dezvăluie *legile, laturile și însușirile esențiale* care se ascund în spatele aparențelor și care determină existența și manifestarea concretă a *realităților*. Explorând această lume lăuntrică a fenomenelor, cunoașterea științifică apare ca o reflectare *profundă, bogată, multilaterală*.

Va urma

Im memoriam: Doru Dinu Glăvan
(7 iunie 1946 – 31 octombrie 2021)

**S-A STINS UN SIMBOL AL PRESEI
 ROMÂNEȘTI, UN OM CU SUFLETUL
 RISIPIT PRIN OAMENI!**

DORU DINU GLĂVAN, s-a născut la 7 iunie 1946 la Reșița și a plecat dintre noi într-un sfârșit de octombrie recent, mai frumos ca oricând, de-acolo din orașul natal cu care se mândrea și pe care prin cuvântul scris ori transmis în eter l-a propulsat ca o emblemă printre orașele de referință ale României, în diverse domenii de activitate. Încă de când era elev la 14 ani, a început să publice în presa locală, consecvent vocației de a fi în slujba comunității la 18 ani devine oficial și colaborator în presa regională.

Entuziasmul și profesionalismul său îl recomandă a fi cooptat ca și corespondent la 19 ani, al ziarului „Sportul popular” devenit după Revoluția din 1989 „Gazeta sporturilor”

Calitățile sale de reporter sunt unanim apreciate și cunoscute, prilej de a fi angajat apoi cronicar sportiv al postului național de Radio, continuând în același timp să publice și în presa locală.

Deasemeni din inițiativa și strădaniile lui împreună cu un grup de tineri iubitori de cultură, artă și nu numai înființează în 1995 la Reșița Fundația Radio Caraș Severin și tot datorită zbaterilor sale în 1996, Radio România Reșița, capătă statut oficial de Post Public Local al Societății de Radioteleviziune și emite pentru prima dată în eter. Un vis împlinit, în fața căruia, Radio Reșița nu poți decât a te minuna „Ce capodoperă este Omul”. Sub conducerea sa, ajunge în scurt timp cel mai important Post Regional Radio, cu mare audiență, cu acoperire nu numai a teritoriului cărășan, ci și a teritoriilor locuite de români în Voivodina și pe Valea

Timocului. El avea harul de a uni spirite și caractere de a înțelege durerea celor ce scriu și plâng ca și noi în dulce limba română!

Dincolo de această biografie încărcată de o mulțime de evenimente, întâmplări fiecare cu doza de risc asumat specific jurnalistului de cursă lungă, dincolo de simbolul presei românești și reperul de moralitate și echilibru, eu l-am cunoscut pe OMUL cu sufletul risipit prin oameni în urmă cu vreo 7 ani la sediul din București, acolo unde m-a primit cu brațele deschise și generozitatea specifică bănățeanului. Se bucura de veștile aduse de la Timișoara, de acțiunile întreprinse în Vestul țării de Filiala UZPR „Valerui Braniște” la al cărei botez a fost prezent. A fost primul care m-a încurajat și susținut, a promovat pe SITE UZPR, Proiectul cultural-artistic „Eminescu un vis în așteptare” propus la nivel european de Asociația Cultural Umanitară „Luceafărul de Vest-Timișoara. Era un mare iubitor de Eminescu, poetul dar și jurnalistul. Îi mulțumesc din suflet, sper și am certitudinea că cei care l-am cunoscut și cei care i-au fost apropiați profesional vom scrie în continuare istoria clipei sau clipe istorice gândind la mentorul, prietenul și simbolul breslei noastre, DORU DINU GLĂVAN, și vom face ca „Pulsul Uniunii” să bată în continuare într-un ritm de minuni cotidiene benefice comunității. De-acum pe stadionul din Valea Domanului se va așterne tăcerea, orașul cu poeți, scriitori și jurnaliști, Reșița, citadela industriei românești, va fi mai trist cu un zâmbet va fi mai sărac cu o iubire pe care nicio altă iubire nu o poate înlocui.

DUMNEZEU SĂ-L ODIHNEASCĂ ÎN PACE!

**DUMITRU BUȚOI, UZPR, FILIALA
 „VALERIU BRANIȘTE” TIMIȘ**

Condoleanțe familiei îndoliate!

DORU DINU GLĂVAN, reporter, ziarist de excepție, președintele fondator și executiv al UZPR, a fost chemat, pe 31 octombrie 2021, la odihna cerească. Întreaga viață a dedicat-o țării promovând: Adevărul, onestitatea, valorile creștine și morale ale românilor. Ca președinte a ridicat Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România pe înalte trepte de lumină și afirmare internațională. Om de mare finețe intelectuală, iubit și respectat de toți vei rămâne viu în amintirea noastră. **Somn binecuvântat în patria cerească! (Redacția revistei Bogdania)**

POEZII PATRIOTICE

GEORGE COȘBUC Bog 90
(20.09.1866-09.05.1918)

PATRIA ROMÂNĂ

Patria ne-a fost pământul
Unde ne-au trăit strămoșii,
Cei ce te-au bătut pe tine,
Baiazid, la Rovine,
Și la Neajlov te făcură
Fără dinți, Sinane,-n gură,
Și punând dușmanii-n juguri
Ei au frământat sub pluguri
Sângele Dumbrăvii-Roșii.
Asta-i patria română
Unde-au vitejit strămoșii!
Patria ne e pământul
Celor ce suntem în viață,
Cei ce ne iubim frățește,
Ne dăm mâna românește:
Numai noi cu același nume,
Numai noi români pe lume
Toți de-aceeași soartă dată,
Suspînând cu toți odată
Și-având toți o bucurie;
Asta-i patria română
Și ea sfântă să ne fie!
Patria ne-o fi pământul
Unde ne-or trăi nepoții,
Și-ntr-o mândră Românie
De-o vrea cerul, în vecie,
S-or lupta să ne păzească
Limba, legea românească
Și vor face tot mai mare
Tot ce românismul are:
Asta-i patria cea dragă
Și-i dăm patriei române
Inima și viața-ntreagă

Adrian PĂUNESCU
(20.07.1943-05.11.2010)

Clopotul Reîntregirii

Din om în om se-aude un clopot departe
De dincolo de viață de dincolo de moarte.
Îl duc pe umeri Moșii, din Apuseni, încoace,
Miroase-a vârf de munte și a ștergar de pace.

Un clopot care poartă un semn divin în sine,
Că știe să vorbească și știe să suspine,
Un clopot ce arată și morții dar și mirii,
Că-i clopotul nădejzii și al reîntregirii.

Și dacă merg motoare pe ardere spre astre
Divinul clopot merge pe lacrimi, de-ale noastre.
Un relief de lacrimi s-a întocmit sub turlă
Și viscoalele vremii pe-acoperișuri urlă.

Când clopotul se zbate la început de iarnă,
Istoria din sine pe țară o răstoarnă.
Și după ce-o clătește și limpezește parcă,
O lasă tot sub turlă în clopot să se-ntoarcă.

Din Horia și din Cloșca, și din Crișan, din roată,
El a-nvățat să fie, și-a învățat să bată.
Precum Mihai Viteazul venise să-l cunoască,
Să-i dea tot lui Moldova și Țara Românească.

Martirică rostire și bronz umblat cu talpa,
Se deslușește țara pe clopotul din Alba.
Întâi Decembrie, ziua, mereu cea mai frumoasă,
Reîntregită hartă și patria-mireasă.

Muntenia-temeiul, ca și Moldova, toată,
Doar când s-a-ntors Ardealul vru clopotul să bată.
Divinul nostru clopot, îndreptățit să spună
Că suntem toți acasă la mama, împreună.

Și Doamne, către Putna, și către Direptate,
În Alba e un clopot de lacrimi, care bate.

Iluminând utrenii, și prelungind vecernii,
El cântă primăvara la începutul iernii.
Și cât de-adânc se află în ochiul care plânge,
Prin fiecare dangăt să-l simți în ochi și-n sânge.
Așa de-nalt tresare, în fiecă nădejde
Și la conclavul păcii vorbește românește.

Gândește ca un geniu, tresare ca o ramă,
Vorbește despre sine din turla suverană.
Ci noi la el să mergem, ca să ne dea putere,
Cu el să fim de gardă când patria ne-o cere.

Cum cântă din el însuși, cu cerul și zăpada
În el se află toate, de ieri, de azi, de mâine,
Un cântec fără margini, numit Româniada.
Și lupta pentru țară și lupta pentru pâine.

Dureri și biruințe s-au regăsit într-însul
Și ce-am uitat cu vorba noi n-am uitat cu plânsul.
Sunt maicile într-însul și pruncii și martirii,
În clopotul Nădejzii, și al Reîntregirii.

Grigore VIERU

Scrisoare din Basarabia

Cu vorba-mi strâmbă și pripită
Eu știu că te-am rănit spunând
Că mi-ai luat și grai și pită
Și-ai năvălit pe-al meu pământ.

În vremea putredă și goală
Pe mine, frate, cum să-ți spun,
Pe mine m-au mințit la școală
Că-mi ești dușman, nu frate bun.

Din Basarabia vă scriu,
Dulci frați de dincolo de Prut.
Vă scriu cum pot și prea târziu,
Mi-e dor de voi și vă sărut.

Credeam ca un noroc e plaga,
Un bine graiul cel slăbit.

Citesc azi pe Arghezi, Blaga –
Ce tare, Doamne-am fost mințit!
Cu pocăință nesfârșită
Mă rog iubitului Isus
Să-mi ierte vorba rătăcită
Ce despre tine, frate, am spus.

Din Basarabia vă scriu,
Dulci frați de dincolo de Prut.
Vă scriu cum pot și prea târziu,
Mi-e dor de voi și vă sărut.

Aflând că frate-mi ești, odată
Scăpai o lacrimă-n priviri
Ce-a fost pe loc și arestată
Și dusă-n ocnă la Sibiri.

Acolo-n friguroasa zare,
Din drobul mut al lacrimii
Ocnășii scot și astăzi sare
Și nu mai dau de fundul ei.

Din Basarabia vă scriu,
Dulci frați de dincolo de Prut.
Vă scriu cum pot și prea târziu,
Mi-e dor de voi și vă sărut.

Eu cred că Prutul

Cântecul cel mai frumos
Și cel mai puternic
Încă nu s-a scris.
Veni-va o zi
Când se va scrie.
Pe albul de sus
Al Carpaților,
În piatra lor
Se va scrie.

Frate, eu cred ca Prutul
Cel limpede cândva
A venit la noi
Odată cu oamenii Bucovinei.
Poate ca chiar Prutul
Cu suferințele sale de azi
Este cântecul acela,
Poate ca el este
Podul întins peste
Întreaga Țara.

MEDALION LIRIC

Cristian Petru BĂLAN

AVE, AVE MARIA!

Fecioară Sfântă Mamă, Regină-n cer de slavă,
Floare de crin cu lacrimi, sfioasă te-ai supus
Cu mare bucurie la Vestea cea grozavă,
Că Dumnezeu, prin tine, ni-L dă pe-al tău Iisus!

Din toată omenirea, doar tu ai fost aleasă
Să fii cea mai curată și sfântă dulce roză,
Domnind pe-un tron de raze, a cerului Crăiasă,
Nici n-am cuvinte, Mamă, să-ți fac apoteoză.

Cum ai putut, o Miriam, să-nduri dureri ingrate,
Când ți-ai văzut Copilul ținut pe cruce sus?
Simțeau că și pe tine, pe-același lemn, în spate,
Te-au răstignit păgânii cu Fiul tău Iisus.

Dar se-implinise Legea și-a ei făgăduință:
Prin jertfa Lui, promisem o mântuire vie.
Când Fiul tău, la ceruri, se-ntoarse-n biruință,
Acolo și pe tine te-a luat pentru vecie.

În ceruri, nu e clipă să nu te rogi întruna
Pentru iertarea noastră de tone de păcate;
Iar Fiul tău te-ascultă cu milă-ntotdeauna,
Fiindcă te rogi cu lacrimi - dar... judecă-n dreptate!

De-aceea, mulți din lume (nu toți!) îți dau
cinstire,
Te proslăvesc prin rugă, prin slujbe zi și noapte,
Ți-nchină mari altare, icoane cu safire,
Sculpturi, biserici, ode - iar tu răspunzi prin fapte...

Când Gabriel, din ceruri, s-a coborât la tine,
Arhanghelul făcându-ți o-adâncă prosternare,
Cum oare-atunci noi, gloata, să credem că nu-i
bine
Să-ți adresăm vreo rugă, slăviri sau închinare?
Sunt sigur că îi ierți pe cei ce te ignoră,

Și-aștept să ți se-nalțe cântări din România
Unde-aș dori s-aud că toți mi te adoră
Strigând: Mărire ție! AVE, AVE MARIA!...

DIN SPERANȚĂ SPRE SPERANȚE...

Speranța-i o dorință - și-i doar a mea, firește;
Poate nici nu cuprinde ce vreți voi cu ardoare.
E râul ce-și vrea-n cale o mare... Și-o găsește !
Speranțele-s „Oceane de vise-n așteptare”..,

E-aceeași forță-n ele - și-i bine ca să fie;
Aceeși, deopotrivă; deci, din mai multe, una!
Căci ea deschide porți de rai, spre măreție,
Dar mai întâi te-nvață să rabzi, să lupți întruna.

Speranța-i joc de flăcări - și-ades „fata morgana”.
Nu alerga spre ele, nu le forța să vină!
Rugina disperării îi clatină coloana,
Căci dacă-n ea ai dubii, pălește-a ei lumină.

Cei ce statui de gheață i-nalță pe coline
Se-nșeală că Speranța le va-implini dorința.
Ele dispar, că-s false, iar cea reală vine
Doar când, cu certitudini, nu-ți pierzi în ea credința.

Cu raze fermecate de stoica-i răbdare,
Orgoliosul suflet ne-acceptă mari canoane
Și-n golul așteptării apar mărgăritare
Când ancora Speranței cade pe-a lui limane.

Noi toți avem speranțe, iar suma lor sporește -
Unele-s mici, modeste, altele-s munți de-
Olympi...
Dacă Speranța mică adesea se-implinește,
Cea mare, dac-apare,-s trei flori și-un... car de
ghimpi!

Florentin SMARANDACHE

Nimeni nu ne poate vindeca de țară!

În partea de răsărit a noastră

este țara

cu demulta ei civilizație
de flori,
cu munți înalți cât basmul
de se bat în capete,
și păsări care-așezate pe cuib
se scutură de cântece.

În fața noastră, către miazăzi,
este țara
unde vom trăi
cât se vede cu ochii!

Întru serbare
poporul înalță un florilegiu
de inimi
și glasuri încinse la soare.

Al. Florin ȚENE

**Dumnezeu, Țara Maicii Domnului
o mirunge....**

Mi-e dor pe-un ștergar de turta arămie
Pusă de țărancă în țeșt să crească
De trilul coborât din înalt de ciocârlie
În Transilvania, Moldova și Țara Românească.

E anotimpul când satul îl colind
Și-l înveșnicesc în vers pentru mâine,
Prin centenarul acesta suferind
Mă întorc acasă pe-o punte de pâine.

Ziua scrie cu lumină în brazde poezie
Holda aurie mai trece și-n povești,
Iar poemul scris cu brațul ridică-n chindie
Imn Transilvaniei, Moldovei și Țării Românești.

Izvoarele susură imnuri sub nuci
Iar ceasul bate secundă de popas
Pe când ascult cânt de guguștuci

Și dorul nestins în vers rămas.

Mi-e dor pe ștergar de turta arămie
Pusă de țărancă în țeșt să crească
De trilul coborât din înalt de ciocârlie
În Transilvania, Moldova și Țara Românească.

Prin răscrucea de veac trec cirezi,
Dinspre ogradă urlă un câine,
Sunt singur și tu mă visezi
Întorcându-mă în Țară pe-o punte de pâine.

Ziua scrie cu lumină în brazde poezie
Holda aurie mai trece și-n povești,
Iar poemul scris cu brațul ridică-n chindie
Imn Transilvaniei, Moldovei și Țării Românești.

Caut în Biblie vibrații de iubire
Și munții memoriei în noapte dor
Când sfinții îmi toarnă argint în potire
Noptile albe își pun la vis tricolor

Din albastru aerului scriu acum
Călare pe-o lună roșie ce curge
Deasupra galbenului holdei pe drum
Dumnezeu, Țara Maicii Domnului o mirunge....

Mi-e dor pe ștergar de turta arămie
Pusă de țărancă în țeșt să crească
De trilul coborât din înalt de ciocârlie
În Transilvania, Moldova și Țara Românească.

Ninsori albastre

Cerne colinde cerul peste casă
Ziua alunecă pe sănii spre apus
Dintr-o clipă de lumină în noi rămasă
Se naște în suflete, la fiecare, Iisus.

Bate visul cu degetul în ferestre
Vântul cioplește fluier în alun,
Când timpul coboară pe creste
Sărbătoarea în case de Crăciun.

Copiii ne colindă în prag
Cântecele urcă spre stele, mai sus,
Constelațiile vin să vadă
Cum din suflet se naște Iisus.

Alunecă sănii pe serile albastre

Inelând cu doruri pământul străbun
Copii aprind neliniști în astre
Visând sub brazi păduri de Crăciun.

Burgul doarme la miez de noapte
Pe străzile Clujului umblă visul cel bun
Când dinspre luceafăr ne vin șoapte
Că umblă cu daruri Crăciun.

Aripi de lumină îmi intră în odaie
Halebarda lunii nu știu unde s-a dus
Căci în clipa, aceasta, de văpaie,
Dintr-o minune s-a născut Iisus.

II

Ninge, ninge ca în datinile noastre,
Colindătorii în sănii de lumină
Vin încărcăți în balade cu astre,
Când își mai pune bradul un cerc pe tulpină.

Copiii rup pietre din Steaua polară
Nestemate lucind în visele lor,
In cântec germinează vibrație solară
Ca mierea cuvântului născut dintr-un dor.

Ninsori albastre coboară pe cetini,
Vinul decantează cristalul pe masă
Și-adânci sentimente, între prieteni,
Țes verbe în fraze de mătăasă.

Orașul ascultă poeme de iarnă rezemat,
Luceafărul bate monezi în ferestre
Când stelele la colind au plecat
Prin brazii înșurubați în creste.

Adie clipe rotunde cu ochii vii
Și norii cad ca la începuturi,
Înflorind crini pe genunchii fetelor, în orele târzii,
Când noaptea toată e un roi de fluturi.

Luna ca o halebardă păzește câmpia,
Cântecul cocoșilor croiește drum prin troiene
S-alunece pe-o sanie Poezia
In casele noastre cu vise perene.

Geo CĂLUGĂRU

TRĂIM O ȚARĂ

Cum să existăm o floare?
Cum să trăim un copac?
Pământul acesta crește în noi
poeme de lut și de sânge!

O, țară, mi-e sărbătoare de tine
și-anim de ramuri câte un vers.
O, țară, mi-e sărbătoare de tine!
Noi toți locuim în aceeași iubire.

Iubire de țară

Se dedică, Excelenței Sale Ion I. Brătianu,
președintele Fundației Culturale cu același nume

Nu dai un colț de cer din țara ta
Pe cerul cât de-nalt al orișicui
Din câte știi, cu limpezimi de stea
Doar ea e-n lume țara dorului.

De fiecare loc de simți iubit,
Apele-ți aștern sub pași răcoare,
Pădurile-ți îngână gândul nerostit,
De pe Carpați, cu mâna dai de soare.

Asemenea ei, vei trece demn prin vreme
Și-o vei cânta cu inima-ți fierbinte,
Ca risipit într-o ninsoare de poeme,
De țară să ne-aduci, neconținut aminte.

AMARĂ-DULCE

Amară-dulce, urma buzei tale,
Mai stăruie, în carnea mea
Și de mi-ai ieși, cumva, în cale
M-aș repezi la tine și te-aș bea.
Pe gura ta și dulce și amară,
A înflorit un dor al meu, fugar,

În ochii tăi, deși-i atâta vară,
La mine-n suflet, este toamnă iar.
Amar și dulce-i zâmbetul ivit,
Pe gura ta de rai și iad.
De nu știu care demon ispitit,
Eu, fără voie, în păcate cad...
Amară-dulce, urma buzei tale,
Mai stăruie, în carnea mea
Și de mi-ai ieși, cumva, în cale
M-aș repezi la tine și te-aș bea.

Nicolae ROTARU

OMAGIU LUI MIHAI ÎNTÂIUL

DOR DE EL

Mai am un singur dor
La ceas îngeresc,
Să fiu recitator,
Să eminescuiesc.

În albul ghenar,
Cu-omături stelare,
Al Său sacru har
Să-mi dea înălțare.

În liniște serii
Când cat căpătâiul,
Să-L văd nins de glorii
Pe Mișu Întâiul.

Și să visez lucid,
Chiar în pandemie,
Sfidându-l pe Covid
Cu-a Lui poezie.

Sub clarul de lună,
Ca un atlant antic
Sub bolți de lumină
Cu stihu-i romantic,

Sosească solemn,
În limba română,

Cleștar de poem
Din sfânta fântână.

IMN CĂTRE BUCUREȘTI

Prin ani s-a povestit, s-a scris,
Oraș al meu - izvod de dor,
C-ai fost și ești Micul Paris –
Inimă-n spațiul tricolor.

Bucur, din munți scoborător,
Ori chiar din mituri și din vis,
A tras hotar pentru-un popor
Și pentru urbe-a scris zăpis,

Ce-a fost trecut în vechi hrisoave
De vrednic domn sau caimacam,
Când drumurile sub potcoave
Se tot băteau spre Vatican,

Ori spre Stanbul și spre Fanar,
Cu diligențe și calești,
Cu scop știut sau gând ignar,
Al solilor din București.

Pe Dâmbovița, falnic târg,
Râvnit într-al Evropei ev,
De soli din inimă de burg,
De la Viana la Kiev.

Ai fost și-ai luminat prin veac
Și ți-ai văzut de-averi și muncă,
Și pentru furi ai găsit leac
Când legea veche da poruncă.

Scria cu sânge cald în „Timpul”
Eminul nostru-n post de pază,
Sperând că-n țara ca Olimpul,
Din ceruri să ne-ajungă o zază.

Un Bucuresci viu în arhive
Și-n catastih de uricari,
Cetate sacră ca Ninive,
Izvor de scribi și cronicari.

O ctitorie de legendă,
Cu gospodari fără pereche,
Cătând în stampe și-n agendă
De muri bătrâni din Curtea Veche.

Aici Vlad Țepeș dă fiori,
Celor ce-aminte își aduc,
De vremi, bucate și licori
Păstrate-n Hanul lui Manuc.

Din Drumu Sării-n Ghica Tei
Pantazi, Pirgu, Pașadia,
Craii vestitului Matei,
Timpului vechi îi cer simbria.

Se-nstrună grav și mai avan,
Lăută, cobză și cimpoi,
Să ne-amintim de Anton Pann
Și Baciul Bucur fără oi.

Din Ferentari până-n Dudești,
Cât e de mare mahalaua,
Auzi ca-n vechiul București,
Cum moare sub arcuș manea.

Prin ochi bătrâni se scurg imagini,
Tramvai cu cai, parcuri, cișmele,
Ajunse astăzi dragi paragini,
Sălaş de câini sub ploi de stele,

Se-nstrună vântu-n pomi uitați,
De Dumnezeu prin câte-o curte,
Inima țării din Carpați,
E roasă-n piept de vremi trecute,

Dar tot în suflet, ca-n balanță,
I-atârnă greu un foc și-un dor,
Un ditai drobul de speranță
Că va fi bine-n viitor...

Încă-i aprinsă-n geam lumina,
Un bard, în blocul cu ferești,
Scrie o odă-n Colentina,
Despre orașul București.

Și lungi poloage de cuvinte,
Când sus pe boltă trece Caru'
Cel Mare, șir de strofe sfinte,
A tras pe-ogorul alb Rotaru.

Ionel MARIN

România – binecuvântat izvor!

Din vechi milenii se aud strigătele străbunilor
Cum răsună prin albastre dureri, în Noi.
Simt miresme rare cum urcă în cămărilor inimii,
Cu istoria dacilor nemuritori.
România, Casă primitoare a cuvintelor sfinte,
Pământul sfințit de daci, apoi de marii voievozi:
Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare,
Mihai Viteazul,
De ...vitejii martiri, eroi, de bravul popor.
Prin nenumărate furtuni, ai noștri purtară
Speranța și neclintirea în țară.
Dușmanii trecuți peste fruntarii,
Au fost înfrânți, asvârliți și îngropați,
Cu visele lor de... mari cuceritori.
La Mărășești, Mărăști, Oituz,
În foarte multe locuri au fost înălțate
Mausolee, monumente, statui în amintirea,
Sutelor de mii de eroi și martiri români.
Eroii rămân vii de-a pururi!
Doar prin mari sacrificii am rămas,
Aici, acasă, biruitori, stăpâni!
Din colțul de rai dăruit,
De însuși Dumnezeu,
Moșii și părinții au dăltuit pe vecie
Unirea cea marea a tuturor românilor.
1 Decembrie 1918, Ziua victoriei!
La Alba Iulia, pe câmpia Libertății,
Întreaga suflare începea o nouă treaptă,
Se înveșnicea unirea tuturor fraților.
Clopotele reîntregirii vindecau
Rănilor generațiilor din veacuri.
Luceferii din glie luminau,
Sub rotiri de astre, inima și
Toate fibrele ființei.
Făclia din inimă lumina viitorul,
Chipul sfânt al Patriei,
Numele preasfânt al României!
Am trăit diferite etape, unele mai bune,
Altele mai grele...dezastrul a început în 1940,
Când un Dicktat odios te-a sfârtecat, și azi,

România plânge și Basarabia și...Bucovina.
 Apoi, în anul 1989, s-a trecut cu tăvălugul...
 Peste fabrici, uzine, combinate și...
 Munți de fier vechi s-au cărat peste hotare.
 A continuat cu înstrăinarea de resurse și bogății,
 Rămânând glia cea sfântă a Patriei,
 Mai săracă, mai tristă, mai...nevrednică,
 La cheremul și pradă... lupilor flămânzi.
 Pe chipul Maicii tristețea a albit,
 Vatra părintească suspinând a deznădejdie.

Ești parte din Coloana Infinitului, aici,
 Ai trăit dintotdeauna, de la Nistru pân' la Tisa.
 Carpații, Dunărea, Marea cea mare ne-au fost,
 Prieteni, sprijin și bucuria anotimpurilor...
 De peste trei decenii floarea românimii
 Rătăcește pe căi străine și deșarte...
 Sufăr când văd, Regina mea, că o parte din
 Odraslele tale cu frigul în oase,
 Cu vântul în buzunare și cămară, nu știu
 Încotro s-o apuce și ce să facă...
 Că uneori, dragostea de țară, de copii, dorul de
 casă,
 Sunt răstignite de dezbinare și indiferență...
 Frați și surori, părinți cu sutele de mii,
 Slugărnicesc în curți străine,
 Cu lacrimi albastre îngropate în trup,
 Visele și zborurile mutilate de răni...
 Te rog Doamne, adu-ne înapoi, din ceața vremii,
 Acasă în România, candelă sfântă de lumină
 Și să nu mai mergem, triști și tulburați,
 Pe cărările întunericului, ale prostiei...
 Tremură anii și ruga-i aspră,
 Disperarea răsună în albastrul țării,
 Stelele inimii caută lumina, Adevărul,
 Și puterea de a începe o altă etapă,
 Spre urcușul demn al nostru-n viață.
 Nu mai vinde pământul ce te hrănește sănătos,
 Fii gospodar, cinstit, curajos,
 Nu mai lăsa pe alții să-ți dicteze istoria...
 Nu permite altora să arunce cu noroi peste
 Catedrala sfântă din sufletul tău, popor român,
 Veche vatră a Europei și-a lumii.
 Vieții culoare sfântă i-au dat:
 Eminescu, Brâncuși, Enescu, Palade,
 Iorga, Avram, Coandă, Vuia, Vlaicu și...
 De nenumărați savanți și genii ale neamului.
 Avem deci modele strălucite!
 Încearcă să rămâi mereu tu însuși, pildă
 România să rămână răsăritul și apusul,

Începutul și sfârșitul unei vieți demne,
 frumoase...
 Învinge asaltul dușmănos, viclenia, nedreptatea,
 Cu credință taie răul din rădăcină, iubește-ți
 neamul,
 Limba strămoșilor, dulcele grai românesc.
 România binecuvântat izvor cu muguri de iubire!
 Adună-ți fiii de prin oriunde și reîncepe,
 Cu tărie zborul spre veșnicia frăției.
 Doamne luminează-ne mintea,
 Ajută-ne să ne ridicăm deasupra răutăților,
 Călăuzește-ne pașii spre înțelegere,
 Cutezanță, hărnicie, smerită credință.

Trezește-mă! Trezește-ne! Trezește-te!
 Ieși din somnul cel de moarte,
 Prețuiește-ți comorile și darurile primite
 Nu mai accepta teatrul ieftin de păpușari,
 Asaltul dușmanilor din veac și alungă,
 Furtunile viclene abătute peste neam,
 Ce nu aduc decât: sărăcie, dezbinare, umilință.
 Poartă demn povara și nevoile și graiul,
 Dacorumânul nu va pieri în veci!
 Poporul român poartă în sine
 măreția, setea de nemoarte,
 a supraviețuit secolelor de furtuni
 și renaște, va-nflori, prin iubirea fiilor,
 v-a dăinui în vecii vecilor. Amin!
 Frați români de pretutindeni,...
 Să creștem în Adevăr, dreptate și morală,
 Să deschidem porțile luminii și armoniei.
 Împreună, uniți cu torțele aprinse ale iubirii
 Să învingem vânzătorii de vise și de neam,
 Libertatea nicând să nu mai fie pusă-n lanțuri.
 Prin călătoria fascinantă a vieții, ca un făclier,
 Luminează viitorul Patriei române!
 Întărește Doamne roua credinței
 Dragostea și frăția peste suflarea românească,
 Ura să dispară dintre noi, pe vecie și
 Așterne Mărite Doamne Pacea și bucuria,
 Iar în suflet Soarele tăriei, echilibrul, curajul,
 La sfârșit mântuirea, ușile deschise spre veșnicie.
 Să reclădim cu drag Patria română!
 Românie te vreau înapoi și...
 Eu, tu, noi, împreună să redevenim,
 Cu bucurie Fiii și Fiicele tale pe veci!
 Dragostea de-a pururi între oameni,
 Să strălucească în Noi și uniți să facem din
 România,
 Grădină sfințită, înflorită, Rai dumnezeiesc!

Pe cărările timpului

Caută comoara din interiorul tău,
Vei găsi bogății ascunse,
Muguri de lumină, scânteia iubirii...
Eternul dor, flacăra dragostei vor lumina
Cărările vieții, viitorul tău și al lumii.
De lucrează în suflet adevărul, omenia
Bulgări de bucurie vor curge,
Pe cărările misterioase ale timpului.

Și fără bogății poți avea
O lume frumoasă în fiecare zi.
Nu uita că în cămările inimii tale
Se aprinde scânteia iubirii.
Doar Domnul, Începătorul vieții,
Ne trimite comori nepieritoare.
De dăruiești...bucurie, vei primi
Sărutul clipei ce naște veșnicia
Cutează! Fii nemuritor!

TITINA-NICA ȚENE

A plecat măicuța...

A plecat măicuța casa e pustie
poarta e legată cu un lanț de fier
în grădină-s singuri butucii de vie
cumpăna fântânii scârțâie de ger.

Nu-i mai umblă pașii prin ogradă

nu mai strânge neaua cu lopata
nu mai iese-n prag ca să ne vadă
pe pridvor s-a stins, demult, mușcata..

Trist, Grivei, rămas lângă căsuță
c-a murit stăpâna lui cea bună
nu mai umblă noaptea pe uliță
latră, lung, sfâșietor, la Lună.

Și cum stau, așa, privind grădina
și ograda care-i proaspăt ninsă
mama iese-n prag, face cu mâna
și-n pridvor mușcata e aprinsă.

Cheia Bătrânei

Stă bătrâna gârbovită
pe o bancă sub un tei,
toate tristețile lumii
sunt ascunse-n ochii ei.

Se gândește neîncetat
la căsuța ei umilă
ce i-au vândut-o copiii
ca să-și construiască vilă.

Dar în vilă n-are loc,
i-au făcut lângă grădină
cămăruță cu un geam
să privească spre lumină.

Căci copii-s ocupați
se plimbă în jos și-n sus.
Merg chiar la Biserică
Să-L slăvească pe Iisus.

“Fii, măicuță mulțumită
să ne-ajuti pe fiecare!
Cine astăzi ți-ar mai da
farfuria cu mâncare?”

Că dacă ai îmbătrânit
nu este a noastră vina,
vila se-ntreține greu
vrem să schimbăm și mașina.!”

În clipele de răgaz
ascunzând o cheie-n mână,
se îndreaptă către casa
unde a fost, cândva, stăpână.

Numai cheia i-a rămas
că în rest toate sunt duse,
casă, tinerețe, soț,
sunt durerile-i nespuse.

Lung privește printre gard
și își vede viața toată,
simțind cum din ce în ce
de puteri este lăsată.

Însă, într-o dimineață,
au găsit lângă grădină,
moartă, pe bătrâna mamă,
tot strângând o cheie-n mână.

Dumitru BUȚOI

Dumnezeu e și Român

Dumnezeu e Român
și-i Universul
trăirilor și speranțelor noastre
e steaua
ce ne luminează noaptea de Crăciun
atotocrotitorul vărsărilor
de sânge, de lacrimi și dezastre!
Dumnezeu e Român
Să nu vă fie teamă
Când dintre viscole și ploi
Frați și surori ne cheamă
Vrea doar să stea de vorbă cu noi
Despre moartea
Ce vis și viață ne destramă!
Dumnezeu e Român
Prea bând și binefăcător în toate cele
Oricât de trist aș fi, aici rămân
Cu Dumnezeul meu și îngerii din stele!

Mircea Dorin Istrate

Însfințească-mi-i țărâna

Însfințească-mi-i țărâna pe aceia care mor
Pentru țara lor și neamul trăitor pe astă glie,
Plânși să-mi fie în iubirea unei lacrimi de dor
De urmașii ce-n pomelnice, către Domnul tot mi-i
suie.

Ei sunt file-n glorie ce s-or face nemurire
Și icoane miruite să-i avem de închinat,
Nălțătoarele modele și izvor de apă vie
Ce cât ține astă lume, să tot curgă nesecat.

Și tot ei ne-or fi amnarul ce-o aprinde înc-o dată
Iasca sufletului nostru ca să ardem strâmba lume,
Și voința ce-ntări-va brațul slab să-l facă faptă
Și să-ntoarcă brazdă nouă peste-o lume ce apune.

De-asta când 'nălțăm o rugă la uitatele morminte
Și aprindem pentru dânșii muc de sfântă
lumânare,
Să le cerem iertăciune în smeritele cuvinte
Pentru viața dată vamă, pe cel câmp, numit
onoare

Voi eroi ai țării mele, flori pe-ntinsele hotare,
Semănat-ați sfânta glie cu-al vost' suflet împăcat,
Veșnicească-vă urmașii într-un gând de înălțare
Să rămână al vost' nume, peste timpuri neuitat!

Corneliu CRISTESCU

QUO VADIS, LIMBA ROMÂNĂ?

Primele strofe,
Le-am scris dintr-un vis.

La masă am stat
Și iată ce-am scris:

Limba română
E-o limbă bătrână,
E-o limbă dreaptă,
Dar și înțeleaptă.

Limba română,
Este o mamă bună;
Fiicele sale
Sunt: *aromână*
Megleno-română
Și *istrororomână*.

E-o limbă frumoasă,
Dulce, sfioasă,
Dar și mândră!
E-o limbă curată
Și foarte bogată.

Pentru cuvântul *femeie*,
Așa cum se știe,
Mai spunem *muiere*,
Dar chiar și *soție*.

Frumoasă, senină,
E *feminină*;
Din latinitate,
Le are pe toate!

Limba română
A fost atacată,
Prin veacuri trecute,
Dar și de-astă dată!

Limba *slavonă*,
A fost prim-madonă;
S-a vrut românească,
A fost doar bisericească!

Și limba *grecească*
S-a vrut românească.
A fost doar comercială
Și ...politică!
Așa ea s-a vrut,
Dar a dispărut!

Limba *franceză*,
Ca limbă latină,

În saloane-n chermeză,
A prins rădăcină!

Din secolul nouășpe,
Puțin după greci,
Dar a rămas și înspre
Secolul douăzeci.

Era *franceza* vorbită,
De doamne și domni,
Azi, nu e prea-ntâlnită;
Dar suntem ...*francofoni*!

Dar limba *germană*,
E mai dolofană,
Pentru noi, cam brutală;
A fost doar ...industrială!

Iar limba *rusă*,
Ne-a fost impusă;
Dar până la urmă,
A fost exclusă!

De-o vreme încoace,
Nu avem ce face,
Căci limba *engleză*,
Precum o coafeză,
Ne-o înfrumusețează
Și ne-o completează;
Dar cam ne pisează
Și ne torturează!

Limba engleză-i adusă
De-o sută de ani,
Nu atât de englezi,
Cât de ...american!
Dar cum s-a întâmplat,
Că limba-asta pură,
Nu prin artă-a intrat,
Nici prin literatură!

Prin filme și muzici,
Ne-au impus-o de zor,
Și-au întins-o prin lume,
Acum, prin calculator!

Acuma, engleza ne prinde,
Spirite tinere-aprinde,
Pe toți, engleza-i cuprinde!
Peste limbile lumii,
Engleza se-ntinde!

Acesta e faptul real,
E vorba acuma,
La modul formal,
De-un *Imperiu Mondial!*
Nu este politic
Și nu este nici mistic;
E vorba acuma,
De-un *Imperiu Lincvistic!*

Engleza o-nvață copiii
De mici, din grădiniță,
Ne prinde toți fiii,
Ne-amenință-n viță!

O-nvață toți tinerii,
Cu toții, la școală,
Se-ntinde engleza,
Precum o molimă-boală!

Se-amestecă-ntruna
Engleza cu româna;
Dar să luați aminte,
Că multe cuvinte,
Rămân toate-n limbă;
Iar limba română
O vezi cum se schimbă!

Ne-amenință-ntruna,
De-un secol, e asaltată;
Fi-va cândva și româna
Pe de-a-ntregul schimbată?

E clar că româna
Se schimbă întruna.
Ea evoluează;
Engleza o mediatizează!

Sunt și alte amenințări,
Ce ne amenință limba.
Ele vin dinspre alte zări,
Acum, și-n anii următori!

Acum, românii migrează
În alte țări, din afară,
Pleacă cu dor, dar visează
La *Limbă* și dorul de Țară!

Românul plecat
Încă dorește
Tot ce-a lăsat;
România iubește!

Copiii cresuți pe aici,
Știu puțin românește,
Ei vorbesc cu bunici,
Mai mult ...*englezește!*

Generația lor mai știe de ea,
Dar peste o alta, mă întreb, oare
Mai știu românii noștri ceva?
E-o generație migratoare!

Să sperăm că limba-i aduce-napoi,
Românul încă o prețuiește,
Și-aduce cu el cuvintele noi;
Româna, prin ele, se îmbogățește!

Să fie româna
Limba de țară,
În pericol într-una
Ca să dispară?

Acuma, nația noastră,
Mulți din poporul român,
Pleacă în zarea albastră;
În țară, români mai rămân?

Vrea cineva să dispară,
De-aici, poporul român?
Să nu aibă o limbă?
Să nu fie acasă stăpân?

Pe-aici, mulți au trecut,
Multe neamuri barbare;
Și totuși nu au făcut
În limbă, o mare schimbare!

Se spune în cântec:
Românul nu piere,
Din propriu-descântec,
Își ia mângâiere.
Românul e tare,
Românul nu piere!

Românul pe unde-i,
Locul sfîntește
Și limba de suflet,
O îmbogățește;
Românul cu suflet,
Limba-și iubește!

Românul e harnic,
Muncește și tace,

Românul se duce,
Românul se-ntoarce!

Pe român limba-l ține,
Nu pierim, ascultați!
De e rău sau e bine,
Vom trăi în Carpați!

Aceasta a fost să rămână,
Ce-am aflat dintr-un vis;
Dar mă-ntreb: *Limba română*,
Încotro? **QUO VADIS?**

Marian ILIE

Ah, cuvintele

Ah, cuvintele să nu fi fost
cum te-aș fi mai murmurat eu
cum ți-aș mai fi rânduit
frumusețea pe buze și cum
m-aș mai fi făcut înțeleș
în dezordinea asta din jur?

Despre mine ce-ai mai fi știut
din ființe și lucruri și stări
neastâmpărată imaginația
cum ți-ai mai fi alcătuit-o
cum aveai să mai deguști
afinele plâsmuirii
cele zemuitoare în sânge
în târziu de noapte sur
peste care luna trece
ca un sfânt fior pe cer?

Ah, cuvintele din gânduri
împânzitele de noime
încrengând eternitate
efemeră unduire
palide realități
și o lungă trecere
ca ieșitul la arat undeva

prin Universul
semnelor de întrebări!

Un vaccinist romantic

O spun aicea și insist:
Eu nu sunt antivaccinist
Dar, sceptic ce-și respectă karma
Nu vreau vaccin de la BigPharma
Oricât mi l-ar băga pe gât
N-accept șantajul și... atât!

Vreau să mai știe trepădușii
Nu-s cu chinezii sau cu rușii
Și-accept, vreau să mă vaccinez
Dar cu vaccinul cubanez
Că-i clasic, ieftin și – da, da
E „made in America”
Și chiar imuno-trans-atlantic...
Deh, sunt un vaccinist romantic!

Carmen Cristina Oltean

PREZENT

Frumusețe rebelă, te scurgi
Ca nisipul în clepsidră
Viața ca un nor călător
Predă-te iubirii, lasă-te posedată
De prezentul moment covârșitor
Mustul strugurilor poate deveni
Un vin bun sau nu
Doar timpul decide
Fii ca păpădia, un soare
Mai târziu o duce vântul spre lună
Devine candoare pe cer.

DE CE

De ce ne înfricoșăm de moarte
De ce am zugrăvit-o neagră în șoapte

De ce ne închipuim o coasă care taie
Și nu o floare catifelată cu o mireasmă delicată
Ce cu elixirul ei ne duce în brațele lui
Dumnezeu?

De câte ori am îngenuncheat în noapte
Rugându-ne febril la Dumnezeu și sfinți,
Implorând cu lacrimi fierbinți
Primeam pacea divină cu înfățișare sublimă
De ce ne înglodăm în atașamente lumești
Dacă o fărâmbă de credință dă biruință
Dumnezeu nu vrea moartea păcătosului
Dar să mergem la El
Dacă o fărâmbă de credință avem
Am lua trecerea în neființă, că ne duce la El
Ce sărbătoare mai mare
Isus ne așteaptă cu nerăbdare
Stingându-te încet, în Duh sfințit
Te urci la cer,
Unde toate rugile ai trimis de-o viață
Lumânări aprinse de povăț
Ești așteptat de tot alaiul ce l-ai plâns de-atâta
timp
V-ați reîntregit, v-ați regăsit.
De ce urâm moartea cea neagră zugrăvită
Când ea la Dumnezeu ne duce, ne ridică?

Adrian Nicolae POPESCU

Înainte de dincolo

am alunecat instantaneu în moina timpului
sorbind din păcătoșii sâni ai vanității
dincolo de voluptate.
fără speranța de a mă regăsi,
m-am agățat cu disperare
de ultima imagine scrijelită pe retină.
venite la spovedanie,
roțile știrbite de rugină mărturiseau că
păcătuiseră
în noaptea limpede a echinocțiului
cu acele ceasornicului din vechiul turn.
alungate cu bucați de secundă,

schimonosite de durere
mai bat încă din ușă în ușă,
căutând mecanicul fin care știe a le plomba.
dedublat în milog,
călătorind fără bilet pe ultima aripă a unei pale de
vânt,
înfinutul putea în sfârșit să admire
amurgul toamnei încălțit în pânza uitată
pe șevaletul veșnicului anonim.

Model de existus perpetuu

știu că-ntr-o zi aceste cuvinte vor muri...
fără ca nimeni să le petreacă pe ultimul drum,
fără ca nimeni să râdă de ele,
fără ca cineva să mai arunce cu pietre
în balta sufletului trist
ce le înșiruise cândva pe coala albă ...

pândite de reguli nescrise,
vor dispărea aleatoriu
literă cu literă, sedilă cu sedilă,
pășind din ce în ce mai timid
prin tunelul final,
spre licărirea comei profunde...

rânduindu-se docile, măturând podeaua
cu veșmintele lor de duminică
își vor aștepta cumiți clipa spovedaniei,
asemeni babelor cu fruntea arsă,
umbrită de broboadă
lângă racla sărutării de pe urmă...

alte cuvinte vor naște din pânțec fecunde,
repetând destine grupate trist, alfabetic
cu iz de Babilon proaspăt zidit
spre a vesti sosirea Marelui Nebun
ce le va uni în călimara tot mai umedă,
uitată niște veacuri în vechiul sipet,
mai jos, lângă inelul de logodnă...

Nicicând altfel

nicicând în altă parte
nu aş putea trăi...
și nici din altă carte
nu cred a ști citi
acele vorbe care
simt că trăiesc în mine...

oricât de *lonely* aş fi
la *dor*...doar *dor* pot spune...
şi când cu-a mea spinare
zidiri noi zămislesc
pe frunte am... *sudoare*,
nu *sweat* cum ei numesc
ce schimb acum în bani...
fără a şti că poate
schimba-voi peste ani
sudoarea-n sănătate.
iar când la noi acasă
de sărbători creştine
ne adunăm la masă
şi ne e cald şi bine,
la geam un cânt se-aude...
nu-i *carol*, ci...*colindă*
cu linişte şi pace
vrând iar să ne cuprindă.
şi cât ai mei albaştri,
lucind pe cerul mare
printre ai lumii aştri
vor desluşi un soare,
cinsti-voi a mea limbă
şi n-oi purta alt grai,
iar *heaven* niciodată
n-o fi...*gură de rai*!

Dumitru PRICOP
(21.05.1943-29.07.2007)

Ultima căprioară

Mi s-a lăsat un munte moştenire
dar l-am pierdut la jocuri de noroc
o dată cu veşmântul alb de mire
şi numele din care mă invoc.

A mai rămas în munte-o căprioară
nespus de graţioasă şi de vie
care ştia ce mult o să mă doară
această nenumită nebunie.

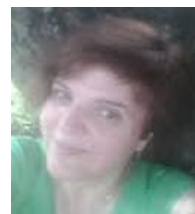
Din ochii ei, cu lacrimile-n stele
din când în când trimite, frunze, tei,

să odihnească ceasurile grele
pierdutului prin lumea de pigmei.

Între Rubens şi Watteau

E ca o sărbătoare a dezastrului
Existenţa mea între arlechini
întorşii aceştia din lacrimă
prin ochii dilataţi
ai bătrânelor domnişoare.
Costum impecabil:
de sfârşit de mileniu
contrastând cu revolta culorilor
însoţindu-i pe măscărici
prin istorie.
Superioritatea evidentă
a anonimului de excepţie
Numai somnul: coşmar
demn de apocalipse,
între demonii blânzi şi candizi
care scot la mezat nopţile
visătorilor romantici
şi ale optimiştilor de profesie.

Simona MATEEV

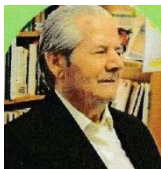

CĂLCÂND PE PIETRE

pentru a face gândurile
să-nceteze zborul
dintr-un perete în altul
trece printre degete
silabe
cu ochii mari
de dimineaţa
în oglindă
vântul suflă puternic
tu nu ştii
vorbe precum ace
de pin încă în-ţepă
peretele cu imagini
din vară

în toamnă
 în deșert
 a găsit aur
 printre rânduri
 citește
 toate sărbătorile s-au dus
 în mijlocul uraganului
 nevăzut
 hibiscusul a-nceput să crească
 dar înfloarește scurtă vreme
 să poată-ncălzi o iarnă
 stă pe margine și privește
 așteptând să cadă ziduri
 deschide ușile
 imaginației.

Hristache LUNGU

Asta-i fața țării mele

Tu te crezi deșteptul lumii?...
 Nici nu știi de unde vii...
 Și tu ești copilul humei
 Nu ești veșnic printre vii
 Au venit la noi și hunii
 Ca Moșia să ni-o ia,
 Dar s-au dus ca pleava-n vânturi,
 s-au topit ca fulgi de nea.
 Noi am stat pitiți prin codri,
 Pe sub razele de lună
 Apărând cu sacrificii
 Glia, datina străbună.
 N-am râvnit nimic la nimeni,
 Nici pământuri, nici averi
 Ne-am făcut frate cu plugul
 Și am fost din veac oieri.
 Chiar în vremi de cumpeni grele
 Am găsit cărări și leac.
 Când la braț cu „Miorița”
 Când cu „Gruia lui Novac”,
 Iar ogoarele cu grâne,
 Cu porumb și cu fasole
 Le-apăram cu Ștefan Vodă
 Și cu Meșterul Manole.

Ca albinele-n stupină
 Țara noi ne-o-mpodobim
 Cu livezi de pruni și vii,
 Cu ițari și cu catrințe,
 Cu bundițe și cu ii.
 Asta-i fața țării mele,
 Fața dulcii României.
 Și de când pe-aceste locuri
 Luna-și spală fața-n lacuri,
 Noi trăim pe-această glie
 De milenii, nu de veacuri.
 De aceea-ți spun străine,
 Astea-n minte să le ții,
 Nu ne dai tu lecții nouă
 De trăiri și veșnicii.

VASILE GROZA

Toamna mea

Ce ești tristă, toamna mea,
 Ai rămas singură-n câmp?
 Peste tine-i vreme rea,
 Hai întoarce-te în timp!

Adă-ți strugurii în vii
 Cu fața scăldată-n soare
 Cu bobite aurii, altfel viile-s pustii.
 În jurul tău sărbătoare!

Nucii dați în pârguire
 În verdele colorat
 Cu miezul copt la vedere
 Și cu must amestecat!

Codrii toți să cânte-n frunze
 În acordul vântului
 Colorați în acuarelă, cum e marea în meduze
 Spectrul curcubeului!

Vino, nu mai sta-n zăbavă
 Ține oile pe câmp

Copiii cu toții la joacă
Ciobanii doina cântând.

Lasă iarna-n pribegie
Să mai stea la ea acasă
Are timpul ei să vie
Toamna mea, toamnă frumoasă!

Ca o mamă grijulie, strângând copiii la piept
De la primul ghiocel, pân' la mărul lui Adam
Bob de grâu ce-a dat în copt,
Simfonia păsărilor, ce cântă din ram în ram!

Toamna mea, vreau mereu ca să te am!

Din când în când

Din când în când
Îmi adun gândurile
Încerc să le pun în rând
De unde? Ele sunt răvășite!

Mă întreb în sinea mea,
Ce se întâmplă oare?
O fi de vină bătrânețea,
Constatarea adesea doare!

Lupta gândurilor este mare
Război în toată regula,
Doar faptele sunt hotărâtoare,
Având grijă ca-ntre rele și bune, să pun virgula!

Să le separe.
Apare însă acea grevă spontană
Inevitabilul la care,
Rămân fără să vreau în pană!

Intervin însă factorii remediabili
Amintirile ies la drumul mare
Mai ales cei din copilărie, devin indiscutabili
Aceștia sunt de fapt colacii de salvare!

Da, bătrânețea e a naturii faptă
O apuci sau nu să o trăiești
Gândirea însă e cea care luptă
Cu ea bine întreținută în viață reușești,
Chiar și bătrânețea poți s-o păcălești!

"Vârsta nu înseamnă cât de bătrân ești, ci cât de
bătrân te simți." **Gabriel García Márquez**

Gabriel DRAGNEA

Repetiție finală cu înger - sfârșitul se amână -

...el ar fi trebuit să intre în scenă șoptind așa:
"mi-au adormit toți caii
pe iarba aceasta roșie!"
Și-atunci tu veneai și îi desenai
pe frunte un fluture.

El ar fi trebuit să continue
și înlăcrimat să spună:
"gândurile mele au îngenuncheat
pe iarba aceasta mai roșie decât ieri!"
Și-atunci tu veneai și îi tatuai
sufletul cu flori de cireș.

Cu glasul aproape stins
el ar fi trebuit să iasă din scenă
și tremurând să spună:
"Cineva a răsturnat luna încinsă
peste nopțile fără îngeri de pază!"
Tu îi stropeai urmele pașilor
cu roua dimineților pierdute
și cu lacrimile copiilor triști.

Cortina trebuia să cadă peste
singurul martor al acestei renașteri:
un fir alb de regină a nopții
ascuns printre firele de iarbă roșie.

Dar cortina a căzut peste un înger
care privea totul în tăcere,
fără să știe că aceasta era repetiția finală
pentru un ultim spectacol al lumii.

...doar un sfat - pastilă de emoție -

Dacă încă mai vreți
Să vă vedeți gândurile înflorite,
Nu-i învățați pe îngeri
Cum se moare!

Diana Flavia SAVA

CĂUTARE

Ființa Ta de foc și vis,
Candelă aprinsă de vâlvătaia inimii,
Am căutat-o, istovită, pretutindeni:
În nepăsarea marelui oraș,
Printre monumente și ierburi,
Printre ură și noroc,
Printre pietre și turle, printre acum și niciodată ...

Și n-am știut ...
Ființa Ta de foc și vis
Era chiar în propria-mi ființă
Și aștepta să o ating,
Doar o clipă să o ating,
Cu aripa blândă a speranței,
Pentru a înflori, din nou, cu un zâmbet ...

FRĂȚIE

M-am înfrățit cu un copac -
Nu știu dacă eu îl țin
Sau EL mă sprijină ...
Uneori îl vă, plâpând,
La umbra mea.
Alteori, cad pe lângă EL
Ca o frunză obosită de timp...
Câteodată, EL e întreg
Iar eu din mine lipsesc...
Timpul ne schimbă locurile
Fără să ne clinească ...

Teodor FETCU

Popor iubit

Nu ne-am dorit mai mult,
Doar frații să se-adune,
Scrijelituri erau pe porți,
Pe cărțile străbune.

Odoare erau aruncate
Și sfinți în suferință,
Dar ne spuneau că eram frați
Cu toții în credință.

Pământul era pârlolit
De gloate tare multe,
Vecinii n-aveau timp
Dureri să ne asculte.

Ba, an de an, tot încercară
Bucăți mereu să rupă
Din biata noastră țară,
Când nimeni n-o ajută.

Și sub străini, bucăți au stat,
Răbdând robia nemiloasă
Și limbi străine le-a fost dat
Să-nvețe, chiar la ei acasă.

Iar cel ce jugul n-a răbdat,
Sătul de așa viață,
El a primit, încătușat,
Siberia de soață.

Iar alți păgâni mai nemiloși,
Că altfel, să le spun, nu pot,
Pe Ștefan cel sfințit, din moși,
Ei l-au luat, chiar cu pământ, cu tot.

Se-nduioșă chiar Dumnezeu
De cruzii noștri sorți,
De traiul nostru aspru, greu
Și ne uni pe toți.

Dar n-am stat mult așa uniți,
Un vânt năpraznic s-a pornit
Și am fost iarăși despărțiți
Și grele cazne-am pățit.

De-atuncea tot sperăm mereu
Să treacă timpul cel cumplit,
Să plece ochii Dumnezeu
Către poporul lui iubit.

„Întărește Doamne, la tot poporul meu
Iubirea de moșie, credința în Dumnezeu
Ajută-le Tu Doamne, să aibă spor în toate
Trăiască în a lor țară, în cinste, în demnitate
Așa să ne-ajute Dumnezeu!”

Ionel Popa

Marin Mihalache

Cerul din Noi

În liniștea tăcerilor fecunde
Avea ca prin vis ni se arată
Tărâmul luminărilor profunde
Ce n-am călcat cu pasul niciodată.

Cu umbra de sub norii de pe cer
Se vede în oglinda sa rotundă
Pământu-ntr-o hlamidă de mister
Plutind prin aer pe pârtii de undă.

Magii ne-au căutat trecutu-n stele
Savanții de la Cern în izotopi
Poeții-n vers și-n visele rebele
Și multe-s scrise și-n ceaslov la popi.

Am vrea s-ajungem la-nceput de lume
Să luăm dumnezeirea cu asalt
Dar când ne-apropiem de-un orizont anume
Se-ntrezărește țărâmul celălalt.

De coborâm în noi ca-ntr-o fântână
I-acolo un izvor cu apă vie
Iar cel ce bea nu are să rămână
Un călător pierdut prin veșnicie.

Delia Cristiana STAMATE

Monologul

E cald și am obosit să mă cred nemuritor,
azi aş putea accepta că viața de apoi a fost
înainte,
beau rom și sunt de acord cu despărțirea,
cu bătrânețea, cu boala, cu tot ce vreți.

Ce scurtă durere în inimă e...certitudinea,
Un fulger fără tunet, dar totul revine brusc la
normal,
înțelepciunea se strecoară printre tufișuri,
și dragostea mea e doar o maimuță odihnindu-se.

Câteva cuvinte se rotesc în jurul unei flori,
oboseala e mai plăcută decât sărutul,
hai să lăsăm la o parte planetele, stelele,
dacă putem, de ce să n-o facem, te rog.

Portretul unei iubiri

În pătratul unui suflet
Era închis un cerc. Al tău
Ce închidea trei piramide
Două pe deal și una-n jos
Frumoase rău.

Aripi de ciori cu zbor curmat
Zăceau înlănțuite, la marginea
Primele două piramide.
Prinse din urmă de câteva valuri
Ale nisipurilor șaluri.
Pe cerul tău, stăteau sortite
Două steluțe verzi. Plătite
Să lumineze cu-a lor taină
Direct în iazul de cristal:
A inimii mele haină.

Însă a treia-i protejată
Chiar de prințesa semilună.
Ce se răstoarnă când și când
În funcție de-al zilei gând
De dragostea-mi nebună.

Privește-mă și spune-mi poate
De ce m-ai părăsit?
De ce tu ai gustat din fragă?
Furându-mi inima întreagă,
La schimb pe un portret cioplit?

Mara EMERRALDI

Eu pe drumul meu

Drumul meu duce spre stele,
Pași mărunți pe tot destinul,

Eu ating aici preaplinul,
Într-o viață de mistere.

Spartă-i coaja și ... mă nasc un curcubeu,
Și traiesc ca avalanșă ...
Timpu-mi dă viața, o tranșă,
Eu pornesc din oul cosmic, tot în sus,
Spre Dumnezeu.

O idee, o-ntrebare, o mirare
- toate-s eu,
Chiar de sunt un vechi clișeu,
Pentru lumea asta mare,
Mă duc pe mine-n spinare,
Cu piper și multă sare,
Un eu cu nucleu, trofeu.

Fără iamb, fără măsură
Sar dintr-un picior în altul,
Să-mi atingă gându-înaltul ...
Am s-o iau pe bățatură.

Gabriela DANCU

Iarnă scrie-mi o scrisoare

Iarnă scrie-mi o scrisoare,
că te-ai rătăcit la soare
De-ai stat prea mult la șaradă,
cu-ale tale ursitoare,
Și-ai să-ntârzii la paradă,
în rochiță de zăpadă.

Nu uita să-mi pui în plic,
o steluță de zăpadă,
De mă-nveselești un pic,
nu lăsa gerul să cadă.
Te-aștept ca să-mi podobești,
flori de gheață la fereștri.

Iarnă!!! Cred că n-ai uitat,
anul trecut te-am rugat
Să te-ntorci sigură-n sat,

fără țurțuri, stai pe brânci,
Să lași gerul între stânci,
vântul aspru să-l alungi.

Iarnă când te-ntorci acasă,
să bem ceai de tei la masă,
Iar de vrei să te îmbăt,
te invit la un vin fiert.
Să te-mbraci ca o Crăiasă,
cu rochie albă de mireasă.

La nunta ta, ca pețitor invită
Regele de gheață
Și ca nuntași, fulgii de nea
Iar muzele să-ți cânte-n cor
Când vin la sărbătoarea ta,
te-ntâmpină cu mare dor,
Decembrie, de dimineată!

Ce-ar fi?

Ce-ar fi, dacă într-o zi,
descoperi valuri fără maluri,
Oamenii mor fără doruri.
Să vezi munții fără brazi
Șesuri lungi de fără vii
Și părinți fără copii.

Ce-ar fi ,dacă într-o zi
N-ar fi razele de soare
Pământul nu s-ar roti,
Iar pe cer Luna dispăre

Dacă s-ar fi ruinat,
Să cred că-i vis, ce l-am visat!

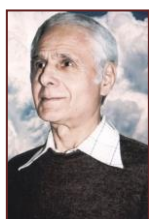
Dor

Într-o zi pe inserat
Nu știu cum, dar s-antâmplat
C-a fugit așa deodată',
Cu rochiță și fundițe,
În papuci și-o pălărie.
Jos în deal, mai la câmpie.
Mică, dar misterioasă
Nu s-a mai întors acasă.

Credeam că e supărată
Ani de zile-am așteptat-o.

Și speram c-o să se-toarcă
Cu rochiță și fundițe,
În papuci și-o pălărie,
Dar nu fu' așa să fie
S-a rătăcit în câmpie
Colo-n strugurii din vie,
Dulcea mea copilărie!

Florin CONSTANTINESCU

Vremea noastră I

E noaptea adâncă-a flămânelor fiare
Din veacul fierbinte cu idoli nebuni,
Iar viața nu-i viață și moartea nu moare
În veacul fierbinte cu idoli nebuni.

Din magma ființei instincte primare
Irup, năclăindu-l pe om în neom;
E noaptea adâncă-a flămânelor fiare,
O clipă când și conștiințele dorm.

Firescul s-a stins. Nefirescul e rege,
Tronând peste gârbovi și-apatici și orbi;
Lumină – o gură – de-ai vrea să sorbi,
Te umpli de neguri... Mi-e greu a-nțelege
Ce-i noaptea adâncă-a flămânelor fiare
Din veacul fierbinte cu idoli nebuni!

Vremea noastră II

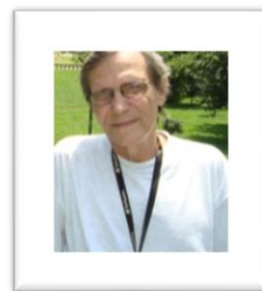
Pe nebuni, la cârma lumii, veacuri multe-i
ridică, ră,
Dar sfârșitul de mileniu este veacul nebuniei,
Zâmbetul adesea-i rânjet, vorba - răcnetul de
fiară
În sfârșitul de mileniu, care-i veacul nebuniei.

Mulți nevolnici, cu durere își îneacă-a lor himeră,

Mulți nebuni, orbiți de patimi, la al lumii sceptru
speră.
Pe nebuni, la cârma lumii, veacuri multe-i
ridică, ră,
Căci nebunul n-are nume, n-are limbă, n-are țară;

De e mic, e pus în lanțuri, azvârlit e ca o fiară,
Negurile și uitarea însoțindu-l în visare,
De e mare, căi deschise către vârful lumii are,
Acompanied de muște și de sângeroase fiare!
Pe nebuni, la cârma lumii, veacuri multe-i
ridică, ră,
Da-n sfârșitul de mileniu nebunia e în floare...
Va urma

Mihail GRĂMESCU (16.02.1951- 13.05.2014)

Rugăciune (3 iunie 1990)

„Doamne Dumnezeule ai milă de noi
robii tăi înglodați în griji și nevoi
nu ne lăsa la ananghie în lumea asta mare
în care fără Tine nu e scăpare
nu ne lăsa în noapte și ceață și mormânt
în disperare și în suflet frânt
ci ne călăuzește Doamne și salvează
către lumina Ta blândă și trează

Doamne Dumnezeule ai milă de noi
robii tăi cei mai triști, cei mai goi”

(3 iunie 1990)

„Ce mai faci, Înger bun, mai ești?
Îți mai sunt ochii blânzi, ochii triști?”

Îți mai fâlfaie aripi pe umăr?
 aripi multe și fără de număr?
 aripi albe și moi ca de vis,
 aripi mari până în Paradis?
 Înger bun, unde ești? te-am pierdut
 pentru-un trup dezgolit și-un sărut –
 pentru-o viață trudită în van –
 Înger străluminat diafan:
 Ce mai faci, înger bun, mai exiști?
 Îți mai sunt ochii blânzi așa triști?”

Liviu ZANFIRESCU

TRĂIND POVEȘTI...

La cumpăna dintre 2021 și 2022

Trăim povești, dar în realitate
 Simțim pulsarul, noul răsărit
 Iisus în iesle, gângurind stăbate
 Lumina vieții fără de sfârșit

Se-ntorc acasă, de Crăciun, plecații
 Zăpezi în bucle se rostogolesc
 Colindătorii se-nlănțuiesc ca frații
 Cântând urări din timpul strămoșesc

Un brad cu globuri încărcat visează
 La geamul nămețit de amintiri
 Cadouri, lumânări îl mai veghează
 Copii în sănii...strigăt...risipiri...

Și trece Moșul vine Anul Nou
 Cu Plugușorul brazdă de lumină
 Voios, cu biciul, cheamă un ecou
 Din rădăcini noi aripi să revină

.....
 Trăim povești dintr-o eternitate
 Eram pe-atunci Poporul de Țărani
 CREDINȚA ne dădea imunitate
 TRADIȚIA și VIAȚA-n DEMNITATE
 IUBIREA cu urarea: LA MULȚI ANI!

Șantier sacru în pandemie

Marcel MIRON

Șantier sacru în pandemie

Mă agăț cu unghii moi de aluat
 de zidul bisericii încă nezidit
 și pictez cu gândul mortul înviat
 ce picură-n lume lacrimi de argint.

Bolta nepictată până-n ceruri urcă
 sfinții spre odihnă dorm pe curcubeu
 și-o furnică roade coji de conștiință
 mușuroi albastru sufletului meu.

Întreita rană arde printre veacuri
 cancere și ciume, valuri de covid
 Îngerul aduce scara de incendii
 să scăpăm de focul timpului hibrid.

Rugăciune

Maica Domnului
 Maica noastră
 aripă luminoasă
 pe pământ
 privire albastră
 salvatoare
 pe miriștea
 unde coasa sfârșitului
 ne seceră.

Maica Domnului
 Maica noastră
 împreună cu Ruth Moabiteanca
 Esther
 și femeile mironosițe
 adunați spicele uitate
 de neglijenței secerători
 tocmiți de stăpânul Booz.

Voi
 cele excluse ale lumii terestre

nu ne lăsați pe aria pustie.

Și noi parte
în nețărnutul Ierusalim
din care se hrănesc
extratereștii culegători!

Maica Domnului
Maica îngerilor
Maica salvatoare a omenirii
aripa luminoasă
geana veselă a privirii albastre
pe miriștea din pustia vieții noastre
de pe tărâmul celălalt.

Când vom fi dincolo
adună-ne pe noi
spicele pierdute
de secerătorii neglijenți
tocmiți de stăpânul Booz.

Vise pe Tabor

Capul tău
jumătatea soarelui
spre cărarea luminii.

Către noi curg stele!

Dincolo de tine
pacea vieții.

Conturul tău
pe visul asfințitului lumii!

Când mă apropii
nu mai exist.

Pe Tabor
călugărițele române
bat toaca și frământă pâine.

Uneori îl găsesc pe Hristos
dormind în cuptorul fierbinte
și cântă
și bâiguie
și strigă:
Scoală-Te Doamne
pregătește-Te
iară și iar te vom înjunghia
ne este poftă de Viață!

Dansul mirilor

Când o fată vorbește despre iubire
privighetoarea se pitește în cuibul cu ouă
să nu-i zboare puișorii.

Cu aripi de argint
îngerii mângâie valurile
iar marea se face netedă
ca ringul de dans
unde mirii trăiesc
valsul nemuririi.

Platoul acesta de ape
întins din orizont
spre veșnicie
se va sparge
sub tocul ascuțit
al pantofului alb al miresei
iar din obrazul roșu al soarelui
va curge o lacrimă de sânge.

Radu ȘERBAN

HAIKU – V. De suflet

104.
Pustiul oraș-
din turnul primăriei
triluri de mierlă.

105.
Onestitate-
o insulă de apă
pe pământul sterp.

106.
Sporii credinței-
pistilul clopotului
răspândind polen.

107.

Parfumul reavăn
pe brazdele iubirii-
în urmă barza.

108.

Din ochi șlefuit
Diamantul tăcerii-
Sciliri de clopot.

109.

Din cer tăiată
o panglică albastră:
râu reveriei.

110.

Nu sunt și nu am
decât un singur suflet-
restul e pustiu.

111.

Verde insistent-
învăț de la edera
să fiu fericit.

112.

Umbra unei vieți
pe frunzele nescrise-
povestea toamnei.

113.

Umbra lor nicicând
peste ani nu m-a uitat-
amicii salcâmi.

114.

Din primăvară,
imortele amintiri-
pigmentul vârstei.

115.

Grilaj de verduri-
a prudenței iederă,
strajă inimii.

116.

În casa de lemn
ca o vioară veche-
noi rezonanțe.

117.

Miroase-a pustiu.
În casa părintească
și grinda tace.

118.

Pe brazi de Crăciun,
cuvintele ning din basme
fulgi de iubire.

119.

Fără zăpadă
și fără colindători,
dar cu iubire.

120.

Înalt, fascinant,
doar părinții îl întrec-
bradul de Crăciun.

Din volumul „**Cuget senin. Serene in heart and thought**”. Poeme haiku în română și engleză de Radu ȘERBAN, Editura Coresi, București, 2021
Va urma

Sonete și rondeluri

MARIA FILIPOIU

MISTERELE TIMPULUI (sonete și rondeluri)

Motto:

Cu timpul nu e de glumit,
Știind că nu te însoțește
Pe-al vieții drum la infinit,
Ci-n amintiri te răstignește.

TIMPUL VIEȚII MELE (acrostih)

Timidă pășesc prin lumea ce-și caută
Interesul ascuns în fățarnicie,

Mereu vrăjită de-a timpului lăută,
Pe care o vreau să-mi cânte-n veșnicie,
Unde veghează o forță absolută,
La a eternității statornicie.

Voi înainta pe calea neștiută,
Inundată de tristeți și nostalgie,
Enigma vieții spre a-mi fi cunoscută,
Țintuită-n soartă pe Planeta Vie,
Iubire primind din lumea nenăscută,
Inocentă și bogată-n armonie.

Mă rog Divinității, când îmi ascultă
Ecoul inimii, ce ar vrea să știe
Leacul în dramă și-n tristețe acută,
Eliberat de chin, sufletul să-mi fie.

MISTERIOSUL TIMP

Din veșnicie vine și aleargă
Misteriosul timp în straie de vânt.
Ascunde milenii sub negru veșmânt,
Când Moartea plimbă trofee pe targă.

Trecutului i-a pecetluit mormânt
Într-o groapă abisală și largă,
Din catalog pe răposați să-i șteargă
Cât dorm pe umbra ascunsă în pământ.

Pe-o aripă de timp mi-aș pune rodul,
Să-l înregistreze la recensământ,
Când zeu peste vieți întinde năvodul.

Dar plânsul clipei răsună în cuvânt,
La înhumare cântându-mi prohodul,
Cât arde candelă în deznodământ.

OGLINDA TIMPULUI

În oglinda timpului privesc ades,
Căutând al tinereții mele val,
Pe el să mai plutesc și azi, triumfal
Să îmi duc pașii pe podium cu succes.

Nemuririi i-aș face un festival,
Dar roata vieții nu cunoaște regres,
Iar sufletul meu e de neînțeles,
Când nu acceptă anotimp hibernal.

La visul iubirii nu mai am acces
Și mă resemnez cu al sorții final,
Să împart rodul pe care l-am cules.

În Templul Timpului îmi duc ritual,
Mulțumind Domnului că m-a înțeles
Și mi-a dăruit tezaur cerebral.

PELERIN PE ARIPILE TIMPULUI

Sunt pelerin cu destin de muritor,
Ce-și caută menire creatoare
Prin toamne șovăielnice-n izvoare,
Împrumutând aripi din timp voiajor.

Dar năzuința visului dispare
Într-o nebuloasă, pe-al vremii fuior,
Cu timp ce leagă în pânza genelor,
Eternitatea pe droburi de sare.

Cu spiritul mă înalț la Creator,
Lăsându-mi chip de lut în așteptare
De însuflețire ca pom roditor.

Mă rog speranței călăuzitoare
Să-mi deschidă poartă către viitor,
Să zbor, când ies din metamorfozare.

CALEA TIMPULUI

Mă cheamă speranța din timpul trecut,
Să-i înnoiesc veșmintele de botez
Și alt ideal prin vreme să-i trasez,
Cu-al vieții condei pe drum neînceput.

Poposind la răscruce să meditez
Care e sensul de amici străbătut,
Să nu pierd noroc în al sorții tribut
Sau pe un loc rușinos să mă clasez.

Nu vreau să-mi fie rostul vieții pierdut
Cu destin ruinat, ci să-l redresez
În sfârșitul germinând nou început.

Cu spiritul prin timp să înaintez,
Las idealuri în care am crezut,
Scrise pe stele, cât în lut vegetez.

Ovidiu Țuțianu

CATRENE PENTRU BĂTRÂNEȚE

Inutilitatea bătrânilor

N-avem nevoie de bătrâni, căci nu-i corect,
Să ceară pensii, ajutoare și respect!
*Ne dau și sfaturi ca pentru copii banali,
Când azi aceștia vin pe lume...geniali!*

Slabă consolare

Prostii, în tinerețe nu-ți dau pace;
În mod frecvent.
*Dar și la bătrânețe vei mai face,
Ceva mai lent!*

Bătrânețea

Bătrânețe....„haine grele”;
Dau la tineri, scap de ele!
*Dar în aste vremuri „faine”,
Tinerii mai poartă...haine?*

Ce contează la pensie?

Pensia-i desigur mică;
Greu ți-ajunge pentru trai.
Dar ia seama, măi Romică:
Ce contează-i...cât o ai!

PROZĂ SCURTĂ

Mihail GRĂMESCU

DRUMURI ÎNCHISE

Poposiserăm pe un colț de stâncă potopită de mușchi și licheni. Aici, parcă cerul este mai înalt. Munții se profilează

pe cerul înstelat, fiindcă și cerul este mai larg. Departe și jos, în valea neagră, se văd luminile de poziție ale navei, în nodul de păianjen al pistelor multiple. Băștinașii ne-au indicat direcția, promițând să ne ducă la Navă. Ne călăuzesc: un căpitan-delfin și un căpitan-colibri. Un drum pe culme, către piscul încă luminat de soare, printre stelele nopții, spre ziua trecută.

Căpitanii aprind un foc, și ne strângem împrejur, să ne încălzim mâinile degerate. O floare de foc în zăpadă, în timp ce la poalele muntelui, în jungla fremătând, se strecoară ființe de umbră pe sub magnolierii înfloriți. Prietene Cerb-care-sare și Frunză-ce-cade, aici este capătul Spațiului, dacă Spațiul are vreun capăt. Cine sunt străinii aceștia înveliți în blănuri, cu măști de fiare pe chip, cu semne secrete mânjite pe pieile goale? Și unde e Nava spre care ne duc? Ce este Nava? La ce slujește și cum? De unde s-a prăbușit în mizeria asta seminția Zborului? Și ce mai pot ști cei care nu-și mai aduc aminte de sine?

Iată întrebările mele, iată rătăcita noastră expediție căutând într-o lume de vis mai trează decât străjile nopții veghind cerul să caute semne, căutând în lumea iluziilor mai certe decât incertele numelor lucruri, căutând...ne-am rătăcit? Sau ne-am regăsit, în pierderea noastră, condiția pierderii noastre?

Cine ești tu, căpitane-jaguar, pe jumătate, pe jumătate infamă ființă logodită cu pulberea în care te zbați, pe jumătate înalt și sfidare? Mi-ai arătat ca semn de recunoaștere o

machetă de Navă. Dar ce înseamnă la voi asta? Poate că altceva se ascunde sub unul și același obiect, fiindcă altfel, cine te-a pus aici, să-mi ieși în cale mie, naufragiatului rătăcit, când corabia mi-a fost spartă de negura nopții lovind pupa cu talazuri de neființă și van.

Constelații se schimbă pe cer, și noaptea trece în gânduri, lângă focul în care străinii aruncă semințe de flori și frunze cu miresme de vise uitate. Stau împrejur, pe vine, și se lasă cuprinși de fumul alb, visând.

În zori urcăm pe piscul înzăpezit. Și acolo, deși nu ne-am fi așteptat la asta, stă, ca un deget arătând spre cer, Nava, cu punți de metale, strălucind nealterat în soare.

Nu oricine poate ajunge la cei o mie de ochi ai ei. Trebuie să vă călăuzească un duh. Unul din voi trebuie să fie duh, să treacă dincolo de imperiul iluziei vane, dincolo de mincinoasele căi.

Dincolo de ce? Cum adică? Nava lor cere ca unul dintre noi să fie sacrificat? NAVA?

Ne îndreptăm spre porțile glisante. Și porțile se trag în lături să ne lase să pătrundem. Sălbaticii însă se trag la o parte, și se așază pe soclul alb de marmură.

- De ce vă temeți? îi îmbiem. Veniți! Sunteți cu noi!

Ei însă refuză, clătinând din cap.

- Aici sunteți într-o capcană. Nu puteți ieși decât respectând tabuurile. Unul din voi, sublimat, trebuie să vă conducă. Altfel, Nava o să vă rățească.

Noi ne-am bulucit totuși înăuntru. Văzusem fel de fel de nave, dar ca asta nu mai văzusem niciodată. Coridoarele se încălceau în toate direcțiile. Spațiul nu avea niciun sens.

- Ar trebui să îi silim pe sălbatici să ne conducă, a zis cineva. Dar mă tem că ar fi inutil. Sunt deosebit de încăpățânați și fricoși.

- Tradiția lor pretinde că dacă intri în Navă fără călăuză, te pierzi pentru totdeauna. Ei cred că te poți rătăci într-un spațiu atât de strâmt.

Ei bine, da, te poți rătăci. Culoarele strâmte se deschideau în toate direcțiile spre a se închide. Culoare închise din care nu mai exista nicio ieșire. Nici timpul nu mai însemna nimic, fiindcă toate cronometrele noastre arătau aceeași clipă. De atunci, ca pentru a ne indica greșeala, ceasurile noastre au împietrit pe ora pătrunderii în Navă.

Am încercat să scrijelim pe pereți semne, dar oriîncotro am merge, nu mai regăsim nicăieri semnele făcute. În sus, în jos, înainte, înapoi, peste tot, aceleași culoare strâmte și aglomerate. Rătăcim de luni de zile, de ani întregi. Orice încercare se vedește inutilă.

- Să ne împărțim în mai multe grupuri!

Întâi de câte 3 - 4, apoi de câte 2. Acum sunt singur. Nu m-am mai rătăcit cu nimeni, niciodată. După mult timp de rătăcire, am ajuns aici, la un pupitru de control. Am declanșat un mecanism, am pilotat lansarea, am așteptat. Eram fericit. Prin hublouri urmăream evoluția călătoriei. Începusem chiar prin a nota cele mai importante momente. Dar după ani și ani, am ajuns la concluzia că și ceea ce fac acum este tot un culoar închis. O cale fără ieșire. O iluzie vană. E în zadar. Culoare închise mă înconjoară pretutindeni.

„Ieșirea” e tot o soluție închisă. O eroare.

Ce este nava asta? Cum am ajuns aici? Care este noima vieții mele irosite aici? Unde sunt ceilalți? Cine a lăsat, și în ce scop, în Eternitate, călătorilor rătăciți căutându-și în disperarea lor Calea? Încotro?

NĂSTASE MARIN

Cât e drumul de lung

(Urmare din Bogdania nr. 87-88/2021)

- Și, băiețelul dumitale, cu Mireluța... ce mai fac?

A oftat și a tăcut. N-am mai insistat. Am învelit și eu întrebarea cu giulgiul tăcerii, aruncat de oftatul bătrânii. Numai râsul zglobiu al Angelicăi sclipea jucăuș pe acest giulgiu de durere.

- Dar mai stai locului, fato, că mă enervezi cu alergătura și zbânțul tău! Tu nu mai obosești, fa?

Râde și aleargă:

- Nu obolesc, buni, nu obolesc!

- Vezi, domnu', de ce mă pune pe gânduri? Ea nu obosește niciodată... aleargă și face treabă continuu, alungă durerile cu mâna... și nu mă lasă ca să mor. Are de gând să mă țină pe pământ până s-o mărita, sau... te pomenești... până va fi și ea babă. Vezi, asta mă îngrijorează. Dumneata ce crezi?

Am tăcut, uitându-mă pe fereastră. Probabil că și-a adus aminte că e datoare cu un răspuns. A mai oftat o dată:

- Of, domnu'! Băiatul meu... cu nemernica, și-au văzut de viața lor... Treaba lor, că nu le-am mai călcat pragul, deși eu... da' n-a mai vrut Floricel, domnu'. De fiecare dată o întrebam: te lași așa, fată? Începea să plângă: să fie fericiți, mamă! Ți-am spus că nu mă mai interesează. Dacă așa consideră el că face bine, să-i dea Dumnezeu după faptele lui! Poate-l va lumina vreodată și va recunoaște că Angelica este fata lui. Asta nu-mi place la ea: nu e bățăioasă, nu luptă pentru dreptul ei, sau măcar pentru dreptul Angelicăi la moștenire.

- Ce moștenire?

- Hei, domnu', pe „Mireluța” lui o macină treaba asta de când s-a luat cu el. De atâția ani de când sunt împreună nu a reușit să-i facă un copil și pe lighioană o perpelește teama că s-ar putea să-i moștenească Angelica. Și ce s-a gândit buruiana

Necuratului? Cât trăiește fetița, căsnicia ei cu fi-miu va fi în primejdie. Dacă fosta lui nevastă, adică Floricel, face dovada că ea este fiica lui George și băiatul meu se plictisește de ea, sau dorește s-o ia pe Angelica la el? Oricum, mătrăguna de noru-mea se simte permanent amenințată de Angelica.

- De unde bănuiești dumneata toate astea, dacă nu mai știi nimic despre ei?

- Stai, să vezi! Acum câteva luni m-am pomenit cu ei că mă vizitează. El: ce mai faci, mamă, de ce nu mai vii pe la noi, ni s-a făcut dor de matală și alte chestii d-astea. Și ea: tanti, nici nu știi ce dor mi s-a făcut de dumneata! Scârba!.. Dacă mi-a devenit noră, nu-mi spune mamă nici s-o pici cu ceară. Uite-așa, el, mamă-n sus, mamă-n jos și ea rânjind mereu: „tăntuța” mea, dragă! D-aia îmi vine, domnu’, să dau uneori cu colțu’ sapei.

- Bine, dar pe Angelica n-au văzut-o? Despre ea ce-au spus?

- Stai să vezi! Scârba s-a prefăcut mirată. Vai, ce fetiță frumoasă! A cui este? A vreunui vecin?.. Buruiana!.. Doar discutasem despre fata lui Floricel și, vezi, dragă-doamne, nu-și închipuia că o adusese la mine. Doar Floricel a stat la mine atâta timp și George știa de la foștii colegi și prieteni din sat, care-mi spusese că vorbiseră cu el. Bineînțeles că el nu s-a prefăcut mirat când a văzut fata. Dar când a rămas singur cu mine, m-a luat la rost: de ce-i mai crești fata, câtă vreme eu am divorțat de ea? Pentru că e nepoata mea, i-am zis. A sărit la mine, să mă mănânce, domnu’. Nu este fiica mea, n-o recunosc! Te rog să i-o dai să și-o crească! Nu avem nicio obligație față de ea. Apoi, află că am venit la matală cu niște probleme. Am rămas surprinsă. Ce probleme? S-a întors cu spatele la mine și a început să spună cu voce gravă: noi avem nevoie de dumneata. Care, noi? Eu și cu Mirele, nevasta mea. Nu înțeleg, am răspuns eu îngrijorată. M-a repezit: ascultă, mamă! Sunt eu fiul tău? Sunt! Și dacă eu, fiul tău, am nevoie de ajutor, de ce mă refuzi? Cum te refuz, maică? Ce ajutor aștepti de la mine, păcatele mele? Mamă, eu cu Mireluța am intrat în afaceri, am investit mult și mai trebuie să investim, ca să ne reușească afacerea. Aoleu, ce afacere? Nu e treaba matală! Doar atât să știi că trebuie să mă ajuți urgent. Cu ce să te ajut, mamă, am întrebat eu tremurând. Cu bani? Din pensia mea de ceapistă? N-am nicio rezervă, maică. Dacă mor... Tac!.. m-a repezit. Casa asta,

curtea, gospodăria, cele patru hectare, ce faci cu ele? Astea nu sunt bani?.. Mi-a pierit glasul, domnu’. Încercam să spun ceva și nu puteam să scot măcar un sunet. Nu ți se întâmplă în vis, când ești în pericol și încerci să strigi după ajutor? Pentru că fiul meu a continuat: Vindem totul, mamă, totul și punem afacerea pe roate. Simțeam că mă sufoc. Am apucat, totuși, să bâigui: și.. eu? Te luăm cu noi, mamă, nu te lăsăm noi pe drumuri. Să ne ții casa. Menaj, gătit, aprovizionare, că noi avem treabă până peste cap. Simțeam că mă prăbușesc... Au stat pe capul meu vreo două zile... și m-au frecat... Când unul, când celălalt, când împreună. A trei zi, de dimineață, m-au somat că... să mă hotărâsc să vând totul cât mai repede. Când... odată o văd pe „Mireluța” că se ridică de pe scaun și pleacă valvârtej spre dormitor, unde dormea Angelica. Am simțit, domnu’, primejdia cea mare. Când se ridicase, parcă am văzut în ochii ei flăcări de ură și turbare. Am avut o presimțire... Cred că Dumnezeu mi-a dat o forță nebănuită, că am sărit imediat și am alergat după ea... Ce credeți, domnu’ că făcea? Criminala apăsa cu o pernă pe fața Angelicăi... Biata fată se zvârcolea și, dacă nu veneam așa de repede, cred că o omora. Cum spusei, că Dumnezeu mi-a dat o forță supranaturală, m-am repezit în părul ei și am trântit-o la podea. Repede am luat fetița-n brațe, am alergat în curte și am țipat cât puteam de tare: săriți, oameni buni, criminala îmi omoară fata! Au ieșit vecini la garduri, privindu-mă îngroziți.

- Bine, dar George și Mireluța?..

- Stai să vezi! George alerga după mine strigând: ai înnebunit, mamă, ai înnebunit? Mireluța țipa și ea, agitată: a înnebunit baba, a înnebunit baba, la balamuc cu ea! Au alergat oamenii în curtea mea... Plângând, le-am spus ce s-a întâmplat, în timp ce Mireluța mă întrerupea mereu, țipând ca apucata: minte, baba, minte! A înnebunit. La balamuc cu ea! George trăgea de mine: hai, îmbracă fata și mergi cu noi! Am țipat și eu: nu-i lăsați, oameni buni! Vor să vândă totul și să mă ducă la azil. Vecinii i-au potolit și le-au spus să plece imediat, să mă lase în pace. A urmat o ceartă cu vorbe grele. I-am spus... Da’ câte nu i-am spus! Să nu-mi mai calce pragul... Și l-am blestemat, domnu’. (Izbucnește în hohote de plâns...). I-am spus... să n-aibă parte de căsuța lui, făcută cu banii lui Floricel. Să alerge și el prin Europa și să muncească, așa cum a muncit

ea. Ba, nu!.. Altfel l-am blestemat... Nu mai știu exact... Nu mai contează. A plecat plângând din curte, cu Mireluța de mână, care mă huiduia și țipa să mă ducă oamenii la balamuc. A fost un circ... De atunci, oamenii din sat mă privesc chiorâș, mă ocolesc, șușotind în urma mea. Când am trecut odată prin dreptul cârciumii, toți bețivii se uitau la mine. Unul dintre ei a spus tare să aud și eu: s-a țâcănit baba, s-a țâcănit de tot! Apoi au râs toți, domnu'. În ziua aia am plâns și am vrut să mor, să scap de păcatul ăsta mare.

- Ce păcat, mătușă?

- Păi, să-ți izgonești unicul fiu și să-l blestemi...(iar plânge) Crezi că nu-mi pare rău? Dar acu'...

- Ai putea să-l repari. Du-te la el și cere-i iertare! Câte nu spune omu' la furie.

- Eh, ușor de zis, greu de făcut. Noroc cu fata asta... Îmi luam zilele... Mereu mă mângâie și mă încurajează... Atunci a fost buimacă de somn, speriată... Ce mai plângea, domnu', ce mai plângea...

- Lasă! Poate s-a descurcat el, până la urmă. O fi făcut rost de bani din altă parte. Fă așa cum ți-am zis! Du-te și cere-i iertare, chiar dacă te ceartă! Cel puțin, să-ți ușurezi sufletul. Cât despre blestem, ia, acolo, niște vorbe aruncate la mânia. Nu vor avea nici un efect.

- Așa zici dumneata. Voi, ăștia citiții, nu credeți în blesteme. Dar eu știu, domnu', ce înseamnă să fii blestemat. Că blestemu' se-mplinește, domnu', se-mplinește...

- Fii serioasă, am râs eu, treci pe la el și ai să vezi că e bine-mersi!

- Am trecut... (plânge din nou). Chiar azi am trecut. De la el viu...

- Și?..

- Am trecut pe la apartamentul lui, în speranța că l-oi găsi, să-l întreb dacă a făcut rost de bani. Intenționez să-i spun să se împrumute la o bancă și să-l girez cu casa și pământul.

- Parcă n-ai vrut...

- Așa zici prima oară, dar... când e carne din carnea ta... treci peste orice și îți ajuți copilul ajuns la necaz.

- L-ai găsit? Ce-a zis?

- După ce am sunat, a ieșit unul voinic, străin, care m-a repezit: ce vrei, babo? După cerșit, sau la furat? Am îngălbenit, domnu'. Am spus încet: am venit la fiul meu. Zdrahonul, iar m-a repezit: ești nebună, babo?

De când sunt eu fiul tău? Marș de-aici! Că-ți dau una, de te duci pe scări de-a berbeleacul! Am plecat, domnu', plângând, cu capul în pământ. O vecină de apartament a alergat după mine. Mă cunoștea mai demult. Auzise scandalul străinului. Gâfâind, m-a întrebat șoptit: ai venit la George? Amărâtul!.. A intrat într-o afacere murdară cu derbedeul ăsta, care l-a păcălit și i-a luat apartamentul. Se pare că golanul trăia cu Mirela, dar George nu credea. Mi s-a pus un nod în gât, domnu'...

- Palpitații, sufocare, am continuat eu. Noroc că Angelica a fost cu dumneata. Mănuța ei...

- Am întrebat-o, tremurând, pe vecină: știți, cumva... unde-au plecat? O vreme, a continuat vecina, a dormit pe la cunoscuți și aproape zilnic erau în scandal cu derbedeul. Mai târziu am aflat că au plecat în Spania... (începe din nou să plângă). Vezi, domnu', că s-a împlinit blestemu', vezi? Ce să mai fac, domnu', ca să repar greșala? Să mă rog Domnului, să dau acatiste... că greu păcat am săvârșit. E drept, și băiatul meu a greșit... Apoi, cu „Mireluța” lui a săvârșit atâtea ticăloșii... dar numai ea e vinovată, mătrăguna Necuratului! Eu, tot mai sper... poate îl luminează Dumnezeu și o alungă de lângă el... Poate își recunoaște fata și se întoarce la Floricel. Tot mai sper, domnu'... tot mai sper... Că eu țin la băiatul meu, cu toate greșelile și ticăloșiile săvârșite... E carne din carnea mea... e copilașul meu... dumneata ce mă sfătuiești, domnu'?

- Păi...ce să...

- Știi ce i-am spus Angelicăi? (plânge din nou). Că este... unchiul ei... Da, domnu', unchiul... George... M-a întrebat odată: știi unde este tatăl meu, buni? Nu știu, fato! I-am spus cu lacrimi în ochi. Poate...muncește și el... acolo... în Italia. Da', buni, mami a spus că va veni odată să mă vadă, dar are treabă... multă treabă... dar eu îl aștept mereu... ca și pe mama. Vezi, domnu'?.. așteaptă... și dacă ea așteaptă, Dumnezeu va avea grijă să nu aștepte în zadar. Până atunci, îmi dă mie putere să am grijă de ea... dar... nu pot să-mi iert păcatul că mi-am izgonit băiatul și l-am blestemat. Ce mă fac, domnu', ce mă fac? Plânge în hohote, apoi, deodată albește la față și dă ochii peste cap, căzând moale pe banchetă. M-am speriat, m-am pierdut cu firea și am strigat:

- Angelica, Angelica, moare buni!

Din capătul vagonului, Angelica a alergat, țipând:

- Nu buni, nu, n-ai voie să mori! A pus mânuța pe pieptul ei și bătrâna și-a revenit oftând:

- De ce nu mă lași, fato, de ce nu mă lași să plec?

- Pentru că te iubesc, buni!

Am rămas uimit de cele ce se întâmplau în fața mea, dar mai ales de răspunsul fetei. Emoționat, am întrebat-o:

- Cât de mult o iubești, Angelica?

- Muult, uite-atâta! Și întindea mânuțele cât putea. Și chiar mai mult. Ia pune și tu mâinile!

La o astfel de poruncă, ce putem să fac? Am întins și eu mâinile lângă ale ei. Atât? am întrebat. S-a uitat la mâinile mele și mi-a zis:

- Întinde-le mai mult!

Am făcut efortul, întinzându-le:

- Atât?

Serioasă, a examinat deschizătura mâinilor mele, apreciind:

- Cam așa!

După o astfel de „măsurătoare”, bătrâna a zâmbit și a sărutat-o, spunându-mi:

- Ei, spune și dumneata! Cum să mori, domnu’, cum să mori?

Simțeam un nod în gât, stăpânindu-mi cu greu lacrimile. Nu știu de ce, mi-a mai venit în minte o întrebare:

- Dar pe mami o iubești, Angelica?

S-a uitat la mine cu un fel de reproș că i-am pus o întrebare prostească. Mi-a răspuns scurt:

- Bineînțeles!

- Tot atât de mult? am insistat eu ca un jurnalist. Iar m-a privit cu reproș:

- A, nuu! Mult mai mult!

- Cât de mult? Am săcâit-o eu.

- Ăăă... s-a bâlbâit ea, negăsind răspunsul potrivit cât... e...câtu-i... cât îi...drumul de lung. Luung!

- Ce lung? Cât de lung? Nu înțeleg!

- Ce nu înțelegi, mă, ce nu înțelegi? s-a enervat ea. De aici și până la mama. În Italia, măă!

- Ahaa, m-am dumirit eu. Maare iubire!

- Vezi, domnu’, vezi, râdea bătrâna, cum să mori? De ce să mori?

Când au coborât din tren, Angelica mergea, tot sărind într-un picior, făcându-mi cu mâna. Chiar și cu spatele la tren, sărea într-un picior și îmi făcea cu mâna... Avea dreptate bătrâna: cum să mori?... de ce să mori?... În scurt timp, vagonul s-a umplut de călători. Până atunci, toți treceau spre celelalte vagoane zâmbind, când o vedeau pe Angelica cum alerga și sărea pe bănci. Sau,

poate... mi s-a părut mie?... cu forța ei îngerească... Uf! Am început și eu să gândesc ca bătrâna?

Elena BUICA-Buni

ADÂNCUL SETEI DE IUBIRE ÎN ROMANUL „BIANCA, PRINTRE CASTELE DE NISIP”

Nu este nimic pe lumea asta mai absorbit cu sete decât iubirea. Ne-am născut din iubire și suntem însetați de iubire. Ea este sublima lege a existenței noastre pe acest pământ stăruind a fi o temă inepuizabilă pentru toate artele. Poeziile și romanele relatând povestea veche, veșnic nouă a îndrăgostiților, au fost dintotdeauna apreciate pretutindeni, mai ales în rândul femeilor. Nu de puține ori emoția pe care acest gen de cărți o transmite e de-a dreptul răvășitoare.

Pe un astfel de teren a pășit cu succes romanciera româno-canadiană din frumosul Montreal, Mara Popescu Vasilca. Domnia Sa ne prezintă o incitantă magie a iubirii capabilă să ne răscolească viața. Scriitoare cu vocație, cu un izvor nesecat de noi valențe, s-a dedicat acestei teme cu câțiva ani în urmă. Stăpânită de o adevărată debordare a energiilor literare, ne mărturisește că acestea sunt „romanele pe care le scriu cu mult drag și pasiune” și că a plâns și s-a bucurat împreună cu personajele sale. Această efervescentă a creației sale a dat viață unei colecții, „Dragostea, arză-o-ar focul”, care include șase romane inedite publicate – „Vanda, între dorință și rațiune”, „Catia, gustul amar al trădării”, „Nora, în căutarea identității”, „Paula, împlinire târzie” și la care se adaugă și „Bianca, printre castele de nisip”. Despre aceste romane în care autoarea plasează feminismul în centrul atenției, subliniază în „Cuvânt către cititor”: „Când am început să public toate aceste romane ale căror titluri sunt cu nume de femei, am vrut să fie un omagiu pentru mame, surori, soții și, de ce nu, și pentru amante. Orice femeie se poate regăsi

citind cu interes cum au reușit sau nu să-și trăiască parte din viață”. În același timp, trebuie remarcat că autoarea pune în valoare abilitatea femeii de a lua decizii care contribuie la succesul ei în viață.

Deși iubirea e atemporală și omniprezentă, autoarea o aduce în zilele noastre desfășurându-se, în mare parte, pe tărâmul țării noastre în condițiile specifice acestor timpuri, oferind astfel mai mult interes.

Deși marile probleme ale iubirii sunt aceleași dintotdeauna, autoarea îmbogățește această temă, căci iubirea poate fi privită din infinite unghiuri de vedere, amintindu-ne că întâmplările și trăirile sunt tot atâtea câte ființe omenești sunt pe pământ, ba chiar sunt și multe trimiteri la dragostea și devotamentul necondiționat al unor animale.

Unele persoane consideră romanele de iubire că sunt siropoase, încărcate de dulcegării, deși se știe că în iubire nu există liniște. Romanele de dragoste au o arie mai largă de desfășurare a acțiunii decât cea a iubirii. Ele ne pot oferi o largă panoplie a tipologiilor umane, au capacitatea de a adânci înțelegerea despre oameni și a relațiilor interumane. Poveștile de dragoste cuprind toate tainele lumii. Găsim pagini de meditație adâncă, din care desprindem lecții de învățat cu privire la cei din jur, comunicarea cu ei și întărirea relațiilor interumane.

Toate aceste trăsături le găsim și în romanele scriitoarei Mara Popescu Vasilca. Aceste romane ne oferă o călătorie cu mai multe povești de dragoste pe care le putem privi cu ochii mai multor personaje, din care putem trage învățăminte de viață.

Unii autori sunt considerați demni de a fi citați pentru că storc lacrimi, dar avem nevoie și de romane care trezesc sentimente de bucurie, de speranță, și care dau naștere ideii de a gândi pozitiv. Bianca este o ilustrare a acestei idei. După ce și-a construit castele de nisip, sinele său se reconstruiește și, în final, își vede visul împlinit.

Ca și în celelalte romane din colecția „Dragostea, arză-o-ar focul”, și în romanul „Bianca, printre castele de nisip” autoarea a creat personaje bine conturate, înzestrate cu experiențele lor de viață, cu împliniri și eșecuri în care cititorul ar putea să se regăsească și să construiască propriile sale idei despre iubire. În acest roman, autoarea ne

prezintă viața și trăirile personajului principal, Bianca, din timpul copilăriei petrecute în grele suferințe provocate de familia ei dezorganizată și de o societate lipsită de interes pentru buna creștere și educație a copiilor. Din anii cei mai fragezi, o vedem pe Bianca nevoită să înfrunte drasticul și nedreptul său destin. Acest început al vieții și-a pus amprenta și mai târziu pe viața ei. Lumea zilelor noastre i-a creat grele probleme împingând-o spre moravuri ușoare și spre decăderea umană acceptând compromisul față de societate și, mai ales, față de propria persoană. Pentru ambiții materiale s-a implicat în situații condamnabile. Vorbind despre sine, Bianca spune că ea a fost „o femeie care nu a știut că în viață se poate trăi frumos, sincer și cu frica lui Dumnezeu...”. Cu toate abaterile ei de la moralitate, pe Bianca o poți înțelege până la un punct. Este o femeie sensibilă, trăind intens tumultul vieții, dând dovadă că e o femeie puternică și perseverentă în căutarea unui partener ideal. Așa cum a fost creată, Bianca va stăruia mai mult timp în memoria cititorilor. La aceasta contribuie și autoarea care nu judecă și nu condamnă, lasă cititorul să-și facă singur părerea. În necuprinderea oceanului de vise, frumoasa Bianca aspiră la împlinirea vieții ei prin măreția iubirii, prin trăirea fiorul ei adânc și cosmic. Ea trăiește, pe rând, câte o iubire care dă de pământ toate visurile și spontaneitățile sale, o viață trăită că-ntr-un vortex. Dornică de absolut în iubire, privind spre înălțimi, de fiecare dată îi iese în cale un moment al prăbușirii asemenea castelelor de nisip. În aceste momente dramatice, arzând în focul durerilor, a găsit puterea să se replieze și să vadă lumina speranței care nu se stinge niciodată. A luptat să găsească puteri de a se ridica și trăiri capabile să o purifice. Și astfel, dincolo de țărnișurile așteptării, Bianca a depășit diguri, valuri, a căzut, s-a ridicat și-a șters repede o lacrimă și a mers înainte. O înțelegem pe Bianca, fiindcă iubirea e un tărâm necunoscut și fiecare luptăm singuri să ieșim cu bine din hățișurile ei, altfel spus, din această nebunie dulce-amară, numită iubire. În final, pentru Bianca se întrezărește împlinirea dragostei când reușește să privească iubirea cu ochii omului obișnuit, o iubire cu rădăcinile în fîrscul existenței omenești. Ajungând cu lectura la un asemenea moment, te bucuri pentru a gusta din farmecul unei povești cu un final fericit.

Romanul are la bază destăinuirea. Narațiunea este relatată de Bianca, la persoana întâi. E o prezentare plină de farmec prin sinceritatea și deschiderea care te atrag și te conving. Limbajul ei este unul elevat, ea este o inteligentă avocată și jurnalistă. E cuceritoare ideea autoarei de a promova expunerea liberă despre iubire. Acest procedeu face ca romanul să devină ușor de citit și de pătruns în universul interior al personajelor. Bianca a înțeles că, în esență, dragostea este o căutare mergând în ritmul unei schimbări continue spre un orizont mereu văzut și mereu îndepărtat. „Dragostea noastră are un temperament tonic, nervos, consumator de energie fizică și psihică până când începem jocul dragostei, dar numai după ce suntem pierduți, și rătăcim prin noi, căutăm ceva, știm că nu o să găsim, că nu are formă, dar căutăm”.

În timpul lecturii am simțit cum autoarea Mara Popescu Vasilca se strecoară printre rânduri cu un suflet delicat și sensibil, împrumutând personajelor principale toate aceste trăsături. I-am simțit preocuparea mai ales pentru trăsăturile interioare ale personajelor sale. Terminând lectura romanului, „Bianca, printre castele de nisip”, cu greu m-am despărțit de el. Se știe că atunci când ne cade în mână o carte bună, se pun în mișcare resorturi interioare pe care le-am trăit și asupra cărora gândurile au stăruit multă vreme. Nu ne vine să închidem copertile acestui izvor răscolitor al adâncurilor noastre. Romanul conține ceva profund uman care îi prelungește durata în timp. Autoarea poate avea satisfacția împlinirii dorinței cu care a scris pe această temă, fiind întemeiată speranța unui drum luminos al romanelor sale.

Maricica STROIA

DORINȚĂ DE CRĂCIUN

Sărbătoarea, ce a fost dăruită în întregime copiilor și copilăriei, o găsea, ca în fiecare an, cu

ochii scăldați în lacrimile ce i se înnodau în bărbie și capul ascuns în poala mamei. Ninsese neîntrerupt de trei zile, iar întreg sătucul părea acum un ținut de basm, îmbrăcat în haina imaculată a iernii, parfumată de sfîntenia sărbătorii ce plutea în aer. Drumul era numai bun, gata pregătit pentru sania Moșului, așa gândeau toți copiii ce așteptau cu emoție acest moment.

Pe ulicioarele îngustate de bogăția de zăpadă, înaintau cu greu cetele de colindători, purtând cu ei bucuria sărbătorii, risipită până în zare, departe, de vântul aspru și geros.

Ozana, o fetiță de cinci-șase anișori, știa că nici anul acesta nu va primi vizita mult dorită a Moșului, așa că își căuta alinarea în brațele drăgăstoase ale mamei. Colegii de la școală îi amintiră din nou că moșul nu vine la copiii săraci, așa ca începu să-i creadă pe cuvânt. Îl așteptase în fiecare din cei cinci anișori și niciodată nu a apărut. Printre suspinele prelungi, Ozana își întreba mama:

– Mămico, spune-mi, eu am fost cuminte și bună?

– Desigur, draga mea, tu ești cel mai bun copil pe care și l-ar putea dori vreodată un părinte.

– Atunci, pe mine de ce nu m-a vizitat niciodată Moșul?

– Poate nu a avut destul timp sau poate... încerca mama să improvizeze un răspuns care să mulțumească, așa cum făcuse de atâtea ori. Deși se abținea cu greu să-și ascundă tristețea, încerca să o consoleze, netezindu-i ușor părul cărlionțat, ce se revărsa cu îndrăzneală, acoperindu-i în întregime fața îmbujorată.

– Ca să vină, ne trebuie un brad, încercă mama să o liniștească, arătând cu mâna spre locul liber al odăii.

– Dar avem unul! spuse Ozana încrezătoare, arătând spre crenguța ce o găsisese azvârlită la marginea drumului și pe care o împodobise cu câteva nuci învelite într-un colț de poleială albastră. Poleiala aceea o primise de la Rada, colega ei de bancă, care-i întinse și ei câteva bomboane primite de la Moșul în dar. Și la ea și la ceilalți copii, moșul venise deja și avea să mai vină și în seara de Ajun, să le umple camera de daruri.

– Bine draga mea, dar nu știi? Moșului îi trebuie un pahar cu lapte cald și niște prăjiturile... iar noi nu mai avem decât o felie de

pâine uscată și ceșcuța ta cu lapte pentru dimineată.

– Nu-i nimic, renunț la ceșcuța mea de lapte, iar dacă moșului îi va plăcea, îi ofer cu drag și felia de pâine, zise Ozana bucuroasă.

Mama lăsă ochii în pământ simțindu-se din ce în ce mai vinovată. Știa că poate face nimic, să schimbe șirul acela firesc al întâmplărilor. Liniștea se lăsă în odaie, focul din soba micuță de tuci aproape amuțise și el. Afară, vântul șuiera cu putere, scoțând un sunet jalnic. Ciotul de lumânare, aprins pe masa trudită de trecerea timpului, pâlpâia dându-și ultima suflare. Un zgomot puternic se auzi dinspre ușă. O fi vântul poate...

Ozana tresări, iar ochii secați de lacrimi îi licăreau de bucurie.

– A venit! Știu că a venit! Simt că a venit! Și, smucindu-se din brațele mamei, se opri în fața ușii vechi de lemn. În zadar încercă mama să o oprească, nu mai reuși.

Ozana deschise ușa larg. Vântul rece răscoli toată încăperea, fluturând cu putere perdeaua de la geam. Ochii ei mari și mirați cercetară întreaga curte. Nimic...

– Închide ușa cât mai repede! îi spuse mama. Vom pierde toată căldura și, știi tu, lemnele...

– Da, știu, mamă, lemnele s-au terminat! spuse Ozana, întristată.

– Te rog să mă ierți!

Dar, când să închidă ușa, privirea îi fu atrasă de cizmulițele vechi de cauciuc, pe care le mai încălța atunci când o ajuta pe mama să facă pârtie în fața casei. Una dintre cizmulițe era trântită la pământ. Ozana se aplecă să o ridice... Rămase încremenită. Simțea cum sângele îi îngheață în vene și... nu era din cauza vântului.

– Hai Ozana, mai repede! strigă mama.

Ozana se întoarse, ținând șorțulețul strâns la piept. Lacrimile îi spălau din nou fața.

– Privește, mamă, a venit!

Și desfăcându-și brațele, lăsă să se vadă un bulgăre pufos de albeață. Dacă nu ar fi mieunat prelung și nu ar fi mișcat ochisorii rotunzi și albaștri, mama ar fi crezut că e un bulgăraș de zăpadă.

– Uite, mamă, Moșul chiar dacă s-a grăbit și nu a mai intrat în casă, nu m-a mai uitat în acest an. Mi-a dăruit cel mai frumos cadou. Îl voi numi Norocel și va fi prietenul meu cel mai bun.

Îmbrățișându-și cu putere mama și strângându-l pe Norocel la piept, Ozana simțea că, în sfârșit, sărbătoarea Crăciunului îi aparține și ei, copilul sărac, de care Moșul își adusese în sfârșit aminte. Sau, poate fusese mult prea grăbit să facă fiecare o bucurie și nu-și mai adusese aminte și de ea. Oare, cum ar putea cineva să țină minte numele tuturor copiilor din lume? Cu siguranță, Moșul însuși este o minune...

Maricica Stroia, din volumul „POVEȘTI DIN GRĂDINA VISELOR”

ITOAFA ADRIAN GEORGE

Internat în mine

Scurtcircuitul a produs o pagubă imensă la mansardă, în timp ce priveam cum noaptea se coboară și mișcă pleoapele verzi ale primăverii, adiind cu căldură, fiecare trecător rămas pe drum, ca o amprentă a scurtei poposiri. Condeiu porneste fascinat să adune parfumul fiecăruia pe pagini apărute ca din senin, amintind unui revarsă zori, că iubita lui va ancora vapoarele, spre a nu risipi la mal, urmele ei. Șoc! Aici, imprimarea gândurilor bolborosinde, nu mai înțelegeau unele cu altele. Îi lipsea glasul, poate rechemând-o, va rezona cu așteptările și îl va accepta așa cum el acceptă cuprinsul ei, fără a impune schimbarea. Da, am avut probleme de la frământări cotidiene, au venit prea repede, acumulând mentalul și prins în atacuri de panică, create spre a induce tot negativismul în probleme conținute de adevăr, copleșându-mă, stau bolând, cuprinzând cu degetele nearticulate o cupă cu lacrimi și miros de vin, mă încumet să beau poțiunea, cât să nu colapsez. Odată golit lichidul, fac o constatare, mansarda era bine izolată.

Între timp, s-au produs multiple stări, scurtcircuitând panoul central, serverul care mă definea și mă porta în lumi nebănuite.

Am rămas ca prostul, cu gura căscată, fără să scot un sunet, dând vina și acuzând în direct tot sistemul, el era de vină, nu eu. Și apoi ce să fac, să trezesc familia, s-o sperii cu aberațiile mele, poate erau doar fantezii concepute să creeze un scenariu, al unei cărți neterminate.

Așa că am clacat, câteva ore inconștient, căzut într-un somn apoteotic. Panica revenea, ca un vârtej intens, persistând, căutând să pătrundă, să decoperteze mansarda în spatele cutiei craniene, care se încăpățâna să nu cedeze. Cu ultimile puteri mă sprijin de dorințe continue și apuc să pătrund în forma orizontală, părăsind starea de discomfort, căutând sufletul până la detașare.. Doar inima, prin tic-tac amintea și amorsea șocul distanțării, prin inducerea fragmentării produsă de un explozibil creat artificial, pregătind conștiința de ce va urma.

Ochii se continuau pe cerul năruit, admitând scenariu inimaginabil, în timp ce, un tunet rătăcind, se amorsează și... devine un mare fss. A atins doar pereții interni și a prăbușit toate gândurile, când cerul mă absorbea în iertarea confuză a aproapelui insesizabil, o lumină slabă mă contura, părând mai degrabă aura unui licurici apărut de te miri unde. Licuriciul se așează la masa tăcerii și gesticulează ușor, ca un guru, mă detașează. Încep să simt cum mansarda revine printr-o apăsare, o apăsare dibace, ale unor mâini creatoare. Degeaba, nu mai știu cât timp au avut ursitoarele să restabilească pulsul pacientului, ce încă agoniza nepregătit. Aș fi vrut să strig durerea prin trahee, să-mi lase cale liberă spre a pătrunde aer, să alin creierul să mă agăț de gânduri limitate, pregătite să capituleze.

O imagine alba se mișcă-n retina inundată, apărută ca o viitură din neant și caii nestăpâniți tropăiau fricile ce-l rezemau de neacceptarea unui peisaj imaginat ce mă capta. Așteptam un cal cu stea în frunte, promis de părinți în copilărie, o promisiune neîmplinită. Aș fi vrut să-l încălesc să alergăm pe verde covor într-un tărâm de basm.

Spațiul sigilat bine, nu permitea gândului să pătrundă ca un mesager, așa că am încropit un act oficial cât să-l deleg cu gânduri pacifiste și-un nelipsit steag alb. Galopul era alimentat de șoapte continuate, venite din propriul generator, al unui pacient căzut în disgrația spațiului, unde se află temporar, așa că lucrurile trebuiau urgentate, spre a fi înregistrat progresul unei afiliere între suflet și materie.

Prind repede timpul de hături la intrare și concesionez vibrația pe termen lung, ea putând să redea viață, căci noi suntem vibrații dualiste. Mi s-a răspuns să rămân în așteptare, așa că am apucat la întâmplare o carte imaginară, prinsă de la marginea bibliotecii spațioase, jucând ultima carte, într-o ordine stabilită, alegând fiecare poliță, pentru fiecare gen literar. Mă atrăgea drama.

Fără să cuget, aleg o carte scrisă de Gabriel Garcia Marquez”, Dragostea în vremea holerei”

“-Aștept un răspuns, i-a spus.

Fermina s-a smucit, iar mânușa a rămas atârnată în mâna medicului, dar ea nu s-a mai întors să și-o recupereze. S-a culcat nemâncată.”

Tot de spital, și-n carte mi se arată?

Continuam să rețin pasajul citit și constat, că nu mă simt captat îndeajuns cât să recit o dramă. Cortina părea suficientă de groasă și întunecată cât să antifoneze receptorii neurali. Simțeam, cum un sufleur îmi căuta privirea spre a transmite din scenariu, trezindu-mi astfel pofta de-a continua-n progrese. N-am priceput nimic. Am scris acel pasaj, cât să-l imprim pe creier, sperând că-l voi rosti, speram că timpul le rezolvă pe toate.

Durerea care voia să evadeze din cutia craniană, a fost anihilată pe semne, medicația a triumfat.

Mă simțeam alb și albul mă pătrundea și-n pântec. Intrând în alb, mă linișteam. Am trăit s-o văd și pe asta.! Așa devreme, fără etape, s-ajung direct în rai? Mă gândeam că sunt special și saltul telepatic m-a dus direct în pântecul celui mai alb. Nu știu dacă sunt sau am fost întâmplător om, fața albă, ușor difuză, mă neliniștește. Dacă mă debarasez de haine, rămân o necunoscută, doar părul negru mă definește, contrastul și forma se aseamănă coamei de leu, ori o aură neagră a sufletului părăsit de amurgul distant al trupului, rămas străin pe alb divin. Nu știu ce se întâmplă cu mine, de unde această transformare? Noroc cu ochii, îmi rămân deschiși, derulând trăirile, intensificând pe repede înainte viața, însă aceasta ca un bumerang reversibil, rănește trăirea, confiscând-o în cele din urmă.

Par uitat la peronul fericirii, cerșind clipe nepermise, cum vise neîmplinite. Vântul îmi umple gura cu speranțe, inundând plămânii, până când, capul prea plin cu împărtaşanie nu mai colaborează, doar inima se atârână de viață. Panicat, sparg oglinda muribundă, aburindă îmi

arată că sunt în viață, dar la capătul celălalt, Moartea așteaptă capitularea. Eu mă sprijin să lupt, ajutând destinul și-un gând incubat mă face să cred, că speranța moare ultima.. Îmi măsoar ascensiunea. Cât de înalt! Mă unesc repede cu cerul, apropiind norii până la descărcări electromagnetice, în timp ce fulgerele mă curăță prin pori, hrănind sufletul.

Până când să slujesc la Moartea cu coasă, ce șade rezemată de negru, așteptând, cum păsările cerului își caută prada, să-și hrănească trupul. Mă prind de ea, cu ultimele puteri și trag. Când colo, ce să vezi? Dispare, deci ea există doar îmbrăcată, înțeleg că straiile negre o formează, de aici relaționez, că haina îl face pe om. Dar moartea nu este om, ea nu există faptic, ci scriptic. Atunci, ce este? Cred, negrul pământului mereu flămând, ce vrea să te rodească, să te renască.

Culoarea albă revine și eu pășesc pe verde. Verdele, este mijlocirea albului și negrului. Albul este înălțare și negrul îngropare.

Secunde vin, iar ochii-mi stau de pază și patul parcă-i cald deși lipsesc, l-o fi ncălzit divinul?

Am stat la rând, era prea plin și morții reveneau la mine, erau prea buni și mă-ndemneau să nu rămân, la vorba albului să merg să-i spun, că mai am drum și scrisul mă conține. Și albul mă-mplini!

Revin din alb, în verde neumblat, la fiecare pat se strigă darul și-am urmat să stau în carantină, profan să răscolesc iar gânduri, secunde vin, iar ochii-mi stau de pază și patu-i alb, e neumblat, atomii vor să mă conțină prin energii create.

De ce nu vii, să fim iar doi, să fim eternitate? Îmi spune astfel, albul.

Atunci presimt cum păsări, niște gânduri călătore se-nchid în emisfere craniene și prind a regândi.

Avaria fiind remediată, gândurile au dispărut, mai repede ca intenția de-a mulțumi, și meritau bacșișul cel mai mare.

Ușor, ușor, apar scenarii, episoade din viață și te caut pe tine, cea care faci parte din viața mea, lipsești!

O fi doar un film imaginar, al unui om așezat în decor de alb și fața de var, să nu se descompună.

Liniște! Se aud pași. Dacă e ceva de rău, ori lumea de după, este lipsită de idealism. Poate fi o lume păgână și plină de ură.Cât am lipsit?

O doamnă albă, cu măuși albe, cu halat alb, cu mască albă, intrată de unde nu pot înțelege, mă anunță că sunt vindecat și-afirmă: of, în sfârșit!

În sfârșit, ce? Eu vreau să fug în lumea viselor, să scap de măști, de oameni falși, să dăruiesc, nu să primesc doar boli imaginare.

-Despre ce vorbești, domnule?

Ce măști? Eu sunt doar asistentă, și dumneavoastră v-ați întors din lumea ne-nțeleasă. Probleme mari v-au adâncit și viața a fost pusă în pericol, de-o tensiune foarte mare, ce vă putea răpune.

Mă scuzați, nu vreau să par nepoliticos, tot ce-am trăit, n-a fost un vis, călătorind prin stele?

Nicidecum domnule! Mă bucur că ați revenit în viața asta scurtă. Am să-l anunț pe doctor.

Am început să revăd filă cu filă și am simțit că trebuie, sunt dator să finalizez această trăire prin așezarea pe coli.

Mă dumiresc târziu că sunt internat la spital de câteva zile și doar miracole neperceptibile m-au readus la viața care sper, că nu se va sfârși curând.

Constat, că fericirea e doar o distanță dată de noi și trebuie să ne trăim viața așa cum noi o vrem, nu cum o dictează alții Să ne trăim în pace!

Nadia URIAN

POVEȘTI DIN SAT: Amintiri din vremea războiului

În zilele de sărbătoare, vara, când ne așezam la povești, sub pomnițul din curtea casei, tătuca începea să ne povestească: - Eram copil atunci. Tata era plecat în război, de patru ani. Mama a rămas acasă cu noi, doi copii mici.

- Văd că mereu ne povestești despre război, tătucule! Înseamnă că nu-l poți uita ușor!

- Nici n-am cum! Era război și sărăcie. Bărbații erau plecați pe front, de patru ani. Acasă erau rămase numai femeile cu copiii și bătrânii. Se îngrijeau unii pe alții cum puteau și cum știau. Necazul i-a apropiat pe oameni. Trebuiau să se descurce, să le ducă pe toate. Ce să mănânce? Din ce să trăiască?

Mi-o amintesc pe mama. Cât de greu îngrijea animalele din grajd! Fără ele n-aveam din ce trăi! Oricum, și ele puteau să devină oricând, hrană pentru cei flămânzi. De aceea, le ducea, de cu noapte, într-un loc numit „În Creangă”. Acolo, lângă apă, nu departe, dar nici aproape de casă, în locul ferit, înconjurat de răchitiș, mama le păzea, ascunsă, să n-o găsească soldații nemți sau ruși aflați în retragere. Am fi rămas fără vite că și ei erau flămânzi și chinuiți, vai de capul lor! Și ei deveniseră animale... Ş-apoi, dacă animalele erau hrănite, noi aveam lapte, brânză, unt... mâncare.

Porc să ții și să-l tai, era mare curaj atunci! Mama a acoperit cotețul cu găteje, să pară că-i o grămadă de lemne. Trebuia numai să ai noroc ca vaca să nu mugească, iar porcul să nu guște!

- Animalele trebuiau păzite. Dar copiii? Cu cine stăteau? Singuri?

- Nouă ne-o făcut un vecin, badea Ionuc, o groapă, în fundul grădinii, cu trepte săpate în pământ, cam la doi metri. Deasupra, o acoperit-o cu lotbe și crengi, ca acoperișul de la casă. Acolo stăteam ziua și nu ieșeam de frica soldaților. Avea grijă de noi un vecin, care mai venea ziua să vadă ce facem, să ne aducă apă sau mâncare. Mi-l aduc aminte pe badea Ion, așezat în genunchi, cu mâinile împreunate a rugăciune de mulțumire. O grindă de fier, smulsă din Podul Ștrecului de bombardament, a fost aruncată la doi metri de groapa în care stăteam ascunși. Și s-o înfipt cu un capăt în pământ. Semn de la Dumnezeu! Mare semn! Nu putea să ajungă la noi?! Dar Dumnezeu ne-a purtat de grijă...

Altă grindă o căzut pe carul din curtea lui Tânău... Noaptea dormeam acasă. Mama cocea pâine, în cuptor, ca să avem ce mânca.

- De ce noaptea?

- Păi ziua s-ar fi văzut fumul și ar fi venit soldații. Și ei erau flămânzi și storși de vlagă, că războiul i-o dat gata... De aceea, oamenii își ascundeau în gropi, în pământ, grâul, porumbul, cartofii și... hainele. Îngropate, toate.

- Frații mai mari erau fugiți și se ascundeau în

pădure. Acolo, pe cojoace sau țoale vâltorite, puteai să dormi, fără să simți răceala pământului, spaima de bombardamente sau frica de soldați.

Iarna purtau cioareci groși, iar femeile fuste de lână, numite sugne. Vara aveau fuste de cânepă, cu pliuri sau pături, pe care le coseau și le călcau cu ticlazăul cu jar, ca să pară presate.

- Adică, imprimate cutele?

- Da! Numai că femeile trebuiau să se ascundă cel mai mult din calea soldaților. Nu erau doar flămânzi... Îmi amintesc că în vecini de noi stătea un om bătrân, înalt, puțin îndoit de spate. Badea Vartolomei. El a rămas acasă, să îngrijească de nepoatele lui care stăteau în podul șurii, în fân, și nu coborau nici noaptea, ca să nu fie văzute. Nimeni, în afară de bunic, nu știa de ele. Sau...? Acolo le ducea bătrânul mâncare, apă sau caierul de lână, ca să toarcă și să depe.

În vecini de casa lui, o vădăvă tânără, căreia îi murise bărbatul pe front, aproape de vârsta nepoatelor, ieșise fără veste din casă să aducă, ziua, apă de la fântână. Tocmai atunci trece pe uliță un grup de soldați, care, în limba lor, o salută pe femeie și-i fac cu mâna, semn de salut. Ea, prostuță, le răspunde la fel, veselă că au băgat-o în seamă. Nimeni nu putea atunci să bănuiască ceea ce avea să urmeze. A doua zi, femeia îi vede intrând în curte pe patru dintre soldați. Erau soldați ruși. Fuge în casă, sare prin geamul mic, din dos, de la cămară, în spatele casei și de acolo intră în casa bătrânului, tot pe fereastră. Iese fuga pe târnaț și se suie în podul șurii, la nepoatele moșului. Ea știa de nepoate și de podul cu fân. Până să o ajungă din urmă soldații... nu-i... Ilona!

- Unde-i Ilona? – îl întrebau soldații pe bătrân, în limba lor...

De unde să știe, bătrânul? De nume și de femeie, înțelese. Iar dacă știa, cum să spună? Ce s-ar fi întâmplat cu nepoatele lui?

Dar cine l-a crezut? Apoi, bătaie pe el... până l-au lăsat lat. Au crezut că a murit într-o vreme, l-au lăsat în pace și au plecat. Lovit cu mâinile și picioarele, tâlhărește, învinețit... cu bocancii. Ei o doreau pe Ilona! Erau așa de flămânzi... iar bunicul nu le dădea... Multe din cele ce le-au căzut pradă au rămas cu copii, pe care i-au crescut singure. Rușinea nimeni și nimic nu le-a luat-o! Au purtat amintirea ca o durere și o împăcare. Uneori, o împăcare... blondă, prea blondă... Oamenii știau cu care rus semăna

copilul... Sau, cu care neamț! Cum poți să uiți războiul?

Ce a urmat pentru bietul bătrân? L-au hrănit cu lingura și i-au vindecat greu rănilor. Coborau pe rând nepoatele, cu frică, mai mult noaptea, să nu le prindă soldații. Nimeni n-a crezut că mai scapă! Noroc că bietul om se ținea bine la vârsta lui...

- Dar soldații?

- Soldații erau slabi și plini de păduchi și pureci. Ca să se spele, puneau apă într-o căldare, opăreau hainele, ca să moară păduchii. Numai așa puteau să scape de ei. Când se dezbrăcau erau numai rană de la atâta scărpinat.

Și păduchii, tot din sărăcie, mizerie și foame, se făceau... Și râie...

Noi, copiii, știu că eram tot mereu, plini de râie. Eram atât de învățați cu asta, că era ceva obișnuit, atunci. Nu știu cum erau vremurile! Ne-am învățat cu situația și ne vindecam singuri. Cum? Ne spălam în ciubărul din lemn pus în mijlocul casei, ne frecam cu săpunul negru, acela, cu miros de cățran. Vai de capul nostru, ce usturime! Dar toți îl aveam în casă, că știam că ne trebuiește! Acum îmi vine să râd, dar atunci așa era...

- Doamne, ce vremuri! Vremuri de război!

Asta ne povestea tătucu, însoțindu-și povestea cu câte un oftat adânc, privind undeva, peste noi, încruntându-se mereu, când făcea câte o pauză în poveste.

- Cu ce vă încălțați, atunci?

- Cu opinci. Ele erau încălțările noastre în toate zilele de lucru. După război am început să ne facem papuci la comandă. Ziceam papuci de comandă. De aceea îi cumpăram mai mari, ca să ne țină. Și femeile, și bărbații, așa purtam: papuci mai mari, cu un număr sau două. Și în poze se vede asta... Hai să-ți arăt!

Mămuca intervine și ea în poveste.

- Femeile, pe sub rochie, purtau poale, adică furou cu bretele, cu o cută pe poale, ca un cerc, să o poți slobozi dacă îți rămâne scurtă. Sus au început să-și facă niște cămăși de bumbac, țesute în casă, cu cipeuță pe lângă cusătură. La noi se cosea cu fir negru sau albastru. Purtau femeile fuste de barșon, cu laibăr, adică vestă, cu colțișori. Cămășile erau largi, încrețite la mânecă și la umăr, cu pumnușor lat, cât palma și năsturei. Mai târziu a apărut de și-au cumpărat porchetul, un fel de diftin, mai gros.

- Mămucă, ce-i acela pumnușor? Dar barșon?

- Barșonul e un fel de catifea, fină, iar pumnușorul era manșeta lată. Ciorapii erau făcuți din fuior de lână, tors subțire. Ca să fie lucru nealcoș, îl tricotam cu modele.

Încet-încet au început să apară și alte fire, mai subțiri, din care tricotam ciorapi cu care umblam vara. Iarna purtam pieptare și pe cap și peste umeri năframa mare, cu ciucuri. Se moșteneau de la mamă la fată. La rochii, purtam șorturi drepte, cu danteluță sau volanaș. Năframa era din barșon, iarna sau de păr, vara, mai subțiri. De Delin, ziceam.

- Și de unde le cumpărați?

- Pe vremea aceea, greu puteai să cumperi ceva! Ajungeai să porți, în zi de lucru, haine bune, că nu aveai de unde cumpăra nimic. Noi, aici, tot mai aveam noroc că mai veneau jidanii și aduceau la piață. Le întindeau pe jos, pe pături și noi le alegeam. Numai că și ei le vindeau pe de ale gurii: lapte, ouă, carne, brânză. Ei nu lucrau, se ocupau mai mult cu comerțul. Buna avea o bivoliță cu lapte și ținea copani, adică pui, din aceia care creșteau foarte mari. Îi castra, nu știu cum, adică îi copănea, ca să crească așa de mari. Făcea unt, ducea brânză, lapte, ouă și cumpăra de la jidani tot felul.

Așa am ajuns noi, și fete și băieți, să purtăm cele mai frumoase lucruri, la vremea aceea! Iar bunica era o femeie curată... Mai știa buna și niște leacuri, vai!

Dacă ne opăream, adică ne înroșeam la... ca toți copiii, ne presăra praf alb, de la ușă. Un praf care se prindea deasupra lutului ce înlocuia podelele, pe lângă ușă. Auzi, ne trecea, ne vindecam! Așa știam, așa trăiam. Cum să nu-ți treacă? Dacă ne tăiam, buna ne răzuia peste rană var alb, de pe perete. Ce doctor? Ce tetanos? Eu am căzut cu fața pe o farfurie, un blid cu Cocosul, și m-am tăiat la buză, tare.

Tata avea în casă țuică, horincă, curată, de prune, numai bună de leac. Nici măcar nu m-o cusut, că tăietura era adâncă! M-am vindecat!

La reumă, bunica pune pe mâini și picioare o fiertură caldă, făcută din pământ de mușuroi, negru, adus din pădure, mușuroi făcut de niște furnici mari, negre. Pune apa să fiarbă în căldarea de pe pietre, afară, fierbând pământul acela, cu apa. Când se răcea, cât să poți ține mâinile sau picioarele, te lecuia cu ea, că durerea te lăsa. Așa știam, așa făceam! Tot pentru reumă,

buna aducea lipitori. Le băga în sticlă și le puneau pe piele să tragă sângele rău și cu el durerea. Ținea sticla sus, pe cuptor.

Dacă te durea gâtul, buna avea niște cuburi de zahăr, numite coste, pe care le ținea de leac, puneau peste ele câte o picătură de petrol sau naft, cum îi ziceam și le țineam în gură, ca pe bomboane. Dimineața, nu mai aveam nimic! Când tăia rața sau gășca, topea untura de la spate și o puneau în borcan. Îl lega la gură cu bășica umflată, de la porc, pe care o uda, o întindea deasupra, ca un capac. Fierbea o lingură de untură în lapte, și o beam, fierbinte. Până dimineața, durerea trecea. Dacă tușeam mult, ne puneau pe piept mămăligă caldă și ne linișteam!

Ceea ce nu pot să uit era plânsul și durerea mamelor și a surorilor, era plânsul celor care își așteptau părinții, copiii, frații sau nepoții să se întoarcă de pe front, la sfârșitul războiului. Unii au venit. Unii au trimis doar vești, de acolo sau alții, nimic. Doar... numele.

Și, dacă se întorceau, abia le mai cunoșteai chipul.

- Hai, mamă, că un om străin o intrat în ocolul nostru!

- Ce?

Era tatăl copiilor și bărbatul femeii. De slab ce era, abia-l cunoșteai. Ochii... doar ochii...

- De aceea, jalea și doliul nu se terminau o dată cu sfârșitul războiului. Rugăciunea și speranța oamenilor, uniți atunci la greu, i-a mai adus pe unii... acasă. Alții, primeau vestea bună sau... tristă, în biserică, în genunchiați în fața sfintelor icoane. Acolo stăteau mai mult, rugându-se, unii pentru alții...

- Hai, lele Ană, hai că o sosât și Toderică al dumitale! O fost deportat prin Siberia, dar o scăpat! Hai, hai, să-l vezi! Îi în capătul uliței! Doamne, cât ne-am mai rugat, cu toții!

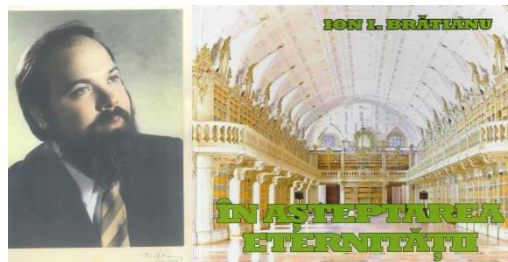
- Ce?... Și lacrimi mari, de bucurie, curgeau șiroaie pe fața femeii, în vreme ce biserica întreaga hohotea în plâns.

Era plâns de bucurie, era plâns de speranță, era plâns de deznădejde. Dar, îi unea pe oameni, mai mult decât huzurul și bunăstarea, care i-o dezbinat, încet, încet! Era plâns... Cum să uiți războiul?

„Omenirea trebuie să pună capăt războiului, altfel războiul va pune capăt omenirii”. - **John F. Kennedy**

Cronici literare, recenzii, comentarii

GEO CĂLUGĂRU CÂTEVA CONSIDERAȚII AFECTIVE DESPRE CARTEA ALBUM-TESTAMENT “ÎN AȘTEPTAREA ETERNITĂȚII” DE EXCELENȚA SA – ION I. BRĂȚIANU

Motto: „Nu de moarte mă cutremur, ci de veșnicia ei” – ALEXANDRU VLAHUȚĂ.

Într-o vreme cu multă lume și puțini oameni, cel ce va căuta un om adevărat, de omenie și de acțiune, îl va găsi aici, acum printre noi. Este Excelența sa **ION I. BRĂȚIANU**, poet, eseist și publicist. S-a născut la București la 19 aprilie 1939, este fiul colonelului Ioan C. Brătianu și al Agripinei von Stratulat. Este diplomat în studii tehnice în telecomunicații televiziune și absolvent al Institutului de Științe Economice și Comerciale din Paris, specializat în marketing, relații internaționale și științe juridice.

Descendent al renumitei familii liberale a Brătienilor, acesta a îndurat încă din copilărie persecuțiile regimului totalitar comunist, ceva mai târziu fiind nevoit să emigreze în Franța. După 16 ani de exil, revine în țară, în februarie '90 și este ales deputat în 20 mai 1990, pe listele Uniunii Liberale Brătianu, ulterior a deținut și funcția de ministru secretar de stat și președinte al Agenției Române pentru Promovarea Investițiilor și Asistență Economică din Străinătate. Concomitent a desfășurat și o bogată activitate publicistică, materializată în mai multe scrieri. Menționez o parte dintre acestea, respectiv: versuri, cronici, pamflete, eseuri: „Viața în roz când e albastră” (1996), „Cel mai hulit dintre pământeni” (1996), „Revoluția de glaspapir” (1996), „Voi sunteți urmașii Romei?” (1996), „Postumele tinereții” (versuri, 1998), „Memorandul durerii sau „Cestiunea Româna” (1999),

„Mereu actualul Țuțea" (2004), „Privatizarea adevărului" (2012), „File din biblioteca Brătienilor" (2013), „Regăsirea nemuririi" (2017).

În 1990 a înființat Fundația Culturală ce îi poartă numele în cadrul căreia, dovedind o excepțională vocație de animator cultural, organizează și desfășoară lansări de carte, expoziții de artă plastică și sculptură, dezbateri, simpozioane etc.

Am avut marea șansă ca în urmă cu câțiva ani să-l cunosc personal și să iau parte la unele din încântătoare manifestări culturale artistice, pe care le-am consemnat în revista „Bogdania" a Asociației Cultural-umanitare de la Focșani precum și în binecunoscuta și apreciată revistă „Flacăra lui Adrian Păunescu". Ca demn urmaș al familiei Brătienilor s-a preocupat să pună în lumina adevărului personalitatea înaintașilor săi, nelăsându-i în somnul negru al uitării, despre pericolul căruia avertizase însuși Mihai Eminescu, față de care, Excelența Sa Ion I. Brătianu are un adevărat cult.

Recent, a apărut, la Editura Fundației Culturale Ion I. Brătianu într-o ținută grafică de excepție, cartea-album „În așteptarea eternității". Brusc am avut revelația aforismului poetului Alexandru Vlahuță - „Nu de moarte mă cutremur, ci de veșnicia ei". Nu știu sigur, dacă Excelența Sa, Ion I. Brătianu se teme sau nu de moarte, dar de „veșnicia ei", sigur, nu. Are motive să nu se teamă, fiindcă, în așteptarea ei, din a cărei substanță lăuntrică, faptele sale spirituale, fac parte, ca, de altfel și ale celor care i-au fost alături, în realizarea lor. Astfel, se explică seninătatea olimpică, pe care o trăiește „În așteptarea eternității", acest, cu adevărat, Om între oameni. Apreciez ca, deosebit de sugestive, ambele coperte ale acestei cărți-album. Prima, prin ilustrația, în adâncime a unor orizonturi, ce se succed, e dătătoare de optimism prin semnificarea nesfârșitului, în timp, drum al deveniri spre lumină divină, a spiritelor elevate. A doua copertă ne îndeamnă să ducem mai departe, întru durată și adevăr făptuirile celor din fotografia membrilor acestei mari familii întemeietoare de destin național.

Volumul se deschide cu imaginea color a blazonului dinastiei Brătienilor, invitându-ne la meditație.

Acuratețea rezoluției textelor tipărite este impecabilă, ilustrațiile copertelor cărților reproduse în cartea – album sunt de o ținută ireproșabilă. La fel autografele.

Realizarea de ansamblu a volumului, prin datele cuprinse, oferă o reală sursă de documentare, pentru cei ce vor dori, să vină, cu date mai puțin cunoscute sau chiar inedite despre unele personalități cuprinse aici.

Cartea e structurată într-o logică desăvârșită, astfel:

Partea I. Autori români, consemnați într-o strictă ordine alfabetică, între paginile 15 (Ion Andreiță primul pe listă) și – Corneliu Zeana, pagina 169- în total 85 de scriitori.

Partea a II-a – Se deschide cu numele – Mareșal Averescu și se sfârșește cu Tudor Tănăsescu – personalități din diferite domenii de activitate: militari, actori, pictori, oameni politici de prim rang în viața politică a României – președinți Klaus Iohannis, Ion Iliescu.

Partea a III-a – Ion I. Brătianu – în istoria literaturii române.

Ion Rotaru – O istorie a literaturii române de la origini până în prezent – de la pagina 193 la 197.

-opinii și referințe critice de la pagina 197 la 200, semnate de :

Acad. Fănuș Neagu, Acad. Vasile Gionea, scriitoarea Ileana Vulpescu, Dan A. Lăzărescu, Adrian Păunescu, Eugen Teodoru, Ion Dodu Bălan, prof. univ. dr. Gheorghe I. Dumitrașcu, Constant Călinescu, Emil Lungeanu, Ștefan Tcaciuc, Alecu Ivan Ghilia, Radu Theodoru.

-Din prefețe și recenzii.

Din prefețe: „Voi sunteți urmașii Romei" – Acad. Vasile Gionea, „Revoluția de glas-papir" – Acad. Fănuș Neagu, „În legitimă apărare" – Ileana Vulpescu, „Viața-n roz, când e albastră" – Dan A. Lăzărescu.

-Din recenzii: „O carte de istorie" – Gheorghe I. Dumitrașcu – la cartea „Cel mai hulit dintre pământeni", „În legitimă apărare" – Constant Călinescu, recenzie la cartea cu aceleași titlu, apărută în ziarul „Tricolorul" nr. 490-491 din 28 și 29 oct. 2005.

„Un mai vechi nou poet: Ion I. Brătianu" – George Corbu – recenzie la volumul de poezii „Postumele tinereții", apărut

în revista „Unu“ din Oradea, nr. 104-105, oct.-nov. 1998.

„Un talentat moralist modern” - Ion Dodu Bălan – recenzii în revista „Națiunea” nr. 734, 22-28 sep. 2004.

„Un politician scrie versuri” – Adrian Păunescu („Vremea” – nr. 2 sept. 1990) ; „Ion I. Brătianu, contribuție și datorie“, George Ștefan (recenzie în revista „Viitorul Liberal“ nr. 2, 21 aprilie 1990)

-Câteva ecouri la albumul carte „File din biblioteca Brătienilor” – „Un eveniment cultural” – Ion Dodu Bălan care apreciază la superlativ opinia prof. univ., romancierul Mihail Diaconescu, când afirmă că „este o carte demnă de autorul ei și de marile tradiții istorice, naționale, cultural și politice ale familiei Brătianu”.

„File din biblioteca Brătienilor” - reprezintă după opinia mult regretatei romaniere Ileana Vulpescu „un echilibrat amestec de informație și de artă a punerii în pagină”.

O memorabilă „Lauda dedicației” o aduce prietenul Excelenței sale ion I. Brătianu, epigramistul George Corbu referindu-se la cartea –album „File din biblioteca Brătienilor”, când, pe bună dreptate afirmă, cucerindu-ne cu magia verbului său: „Dedicția este asemenea cântecului : indiferent de suportul ei material, nu are moarte. Există o artă a dedicației (pe când și o știință: dedicatologia ?) care aduce această agrafă stilistică în perimetrul literaturii unde poate revendica, deocamdată, cu just temei, investitura de specie, dacă nu chiar pe aceea de gen literar” – 5 noiembrie 2013. George Corbu.

„Printre cele mai ilustre familii istorice în hronicul marilor fapte naționale se înscrie și familia Brătienilor – consemnează regretatul profesor doctor scriitor Tudor Oprea, în evocarea sa „O neiscusită dar sinceră schiță de portret” – creatoare încă de pe vremea regelui Carol I a „liberalismului” românesc și al căriu ultim reprezentant de onoare este Ion I. Brătianu, bunul meu prieten și despre care Adrian Păunescu scrie că este „un inteligent și talentat om politic, ducând în spate biografia întregii sale familii, înțelegând că poporul român nu iubește ura și nu urăște

iubirea”.

Într-o inspirată referință, intitulată „Memoria bibliotecilor”, scriitoarea Elisabeta Iosif, reflectând asupra volumului „File din biblioteca Brătienilor” consemnează, cu un aplomb justificat, următoarele: „Cartea gândită de scriitorul Ion I. Brătianu constituie un adevărat tezaur, un patrimoniu cultural. Este un exemplu de luat în seamă, de vreme ce, în Franța de pildă, se fac teze de doctorat din aceste dedicații, ce oglindesc viața culturală a unei perioade cu valori literare și care pot dezvălui relațiile dintre scriitori. Citind acest voum, am simțit acel dialog al cărților cuprinse în el, amintindu-ne de ceea ce spunea Umberto Eco: „Adesea cărțile vorbesc despre alte cărți ... sau e ca și cum ar vorbi între ele. La lumina gândului acestuia, biblioteca mi s-a părut locul unui îndelungat și secular murmur”.

Iar prin „File din biblioteca Brătienilor”, omul de cultură Ion I. Brătianu a creat acea bibliotecă în care se aude „un îndelungat și secular murmur”.

Câteva pagini, care nu se pot uita, reproduse aici, fac parte „Din cartea de oaspeți a Fundației Culturale Ion I. Brătianu” și se vor citi, sunt convins, cu mult interes. Într-o succesiune de pagini, cuprinzând fotografie, text dedicație și autograful autorilor, ne întâmpină: Prof. Univ. dr. Ioan Scurtu, Avocat G.G. Florescu, alături de Ion I. Brătianu, în fotografie, scriitorul George Corbu, Academician istoric de prestigiu Dan Berindei, politicianul Bogdan Baltazar alături de Ion I. Brătianu, Radu Câmpeanu, fost președinte al P.N.L., Hervé Belot, ambasadorul Franței în România, în fotografie, domnul Ion I. Brătianu, alături de Excelențele lor Doamna și Domnul Ambasador al Franței la București, Hervé Belot, într-o discuție despre activitatea generalului Constantin I. Brătianu și documentele prezentate în expoziție. În fotografie, domnul Ion I. Brătianu și fostul Prim-Ministru francez, Dominique de Villepin, discutând despre activitatea generalului Constantin I. Brătianu, Arhitect Niculae Ionescu Ghinea, Sculptor C. Rădulescu, în fotografie Ion I. Brătianu și Acad. Florin Constantiniu, autorul volumului „O istorie sinceră a poporului român“, Mihai Oroveanu – Director al Muzeului Național de Artă Contemporană, Bogdan Tătaru Cazaban – Consilier Prezidențial,

o scrisoare de la un confrate Radu Theodoru – Gradiștea „pe Argeș“, 10 mai 2015 – Stimate confrate Ion I. Brătianu, **Cuvântul final al editorului, Blazonul color al Editurii Fundației Culturale Ion I. Brătianu**, de aceeași autor – titlurile celor 20 de volume cu tematică diversă, apărute între 1983-2021. Între pagina 246-249, ultima fotografie – autorul cărților, la masa de lucru, în 1961 la vârsta de 22 de ani.

Ceea ce merită, cu adevărat evidențiat este că Excelența Sa Ion I. Brătianu, un generos și un altruist nu și-a pierdut încrederea în actul scrisului, nu a alungat autoritatea profesională din sistemul său de norme și valori, nu și-a abandonat confrății.

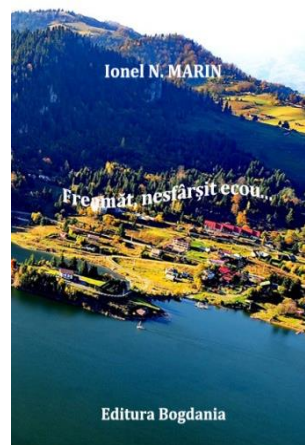
Dacă reflectăm serios, viața Excelenței Sale Ion I. Brătianu este pusă sub semnul unui gând al lui Montaigne: „Cele mai frumoase vieți sunt acelea care se rânduiesc cu modelul comun și omenesc, dar fără miracole și fără extravanță”.

M-am sucit și m-am învârtit, în fel și chip și, până la urmă, cerându-i îngăduința Domniei Sale, voi reproduce textul de pe coperta a patra, care, cum se spune, se potrivește mănășă, realizând o suprapunere perfectă, între ceea ce și-a propus și a reușit să realizeze și autorul anume : „O continuare a volumului „File din Biblioteca Brătienilor“, apărut la aceeași editură în care veți întâlni, între filele acestui volum, o seamă de condeie fără pereche în literatura română. Sunt mândru că autografele prezente în carte mi-au fost adresate. Sunt mândru că i-am cunoscut pe toți acești corifei de geniu, mănășii iscusiti ai penitei. **Sunt mândru! Și vreau să împărtășesc tuturor celor care mai au un dram de iubire pentru cultura românească din mândria aceasta a mea !** Iată, așadar, motivul pentru care eu, Brătianu I. Ion, am crezut de cuviință să dau generației românești aflată în degringoladă – așa cum au făcut-o la vremea lor, străbunii mei cu cei contemporani lor, un petec din ceea ce a fost sfânt și curat românesc pe altarul limbii române : cuvântul scris de condeie măiestre! Acele condeie măiestre ! Acele condeie pe care vi le propun astăzi și vouă spre aducere aminte ! ” I.I.B..

„În așteptarea eternității” este o carte document care atestă trecerea lui Ion I. Brătianu printre zări, nori și iluzii. Este încercarea sa de a se sustrage zădărniceii, de a

așeza în fața timpului propriul semn de trecere. Dumnezeu să-l binecuvânteze!

CEZARINA ADAMESCU despre vol. „*Freamăt, nesfârșit ecou...*”, autor Ionel Marin, Editura Bogdania, Focșani, 2020

CUVINTELE – STATUI DE LUMINĂ VORBITOARE

De curând, poetul Ionel Marin a făcut un pas hotărâtor în creația lui, exersându-și condeiul în pagini de proză cu miresme autobiografice, în care cutează să împărtășească și altora din preaplinul amintirilor care-i populează sufletul și mintea.

Astfel și-a zămislit cartea „*Freamăt, nesfârșit ecou...*”, apărut la Editura Bogdania din Focșani, orașul său de baștină, în anul 2020.

În Mottoul din fruntea cărții autorul specifică ingredientele pe care le-a presărat în acest volum, ca într-un caiet-program al unei manifestări de prestigiu: „*Aluat stelar, foșnet divin, ecou nestins, Suflet al lumii, Omul sărută veacurile, Scutură vise și lacrimi în oglinda vremii, Ca să rămână verigă a lanțului de lumină. Prin iubire, smerenie, omenie și credință Realizează noi punți către pace, armonie...Căutând Adevărul, Izvorul sfânt, absolutul, Vor înflori cuvintele dumnezeiești, visele Și vom deveni călători pe poteci cerești, Lăsând ca amintire...statui de lumină.*” Acesta s-ar putea socoti Crezul artistic al autorului, regăsit și în anterioarele volume de poezie.

Fie și numai din acest Motto, autorul se dezvăluie ca un suflet universal, un fel de

pontifex care întinde punți către pace, armonie, bunăstare spirituală. El caută adevărul, acest izvor sfânt al înțelepciunii omenești, și pentru că nimeni nu poate atinge absolutul, se mulțumește să împărtășească acele cuvinte dumnezeiești și omenești transpuse în vise și idealuri.

Beneficiind de un Cuvânt înainte intitulat: „*Învieri din uitare ale unor frământări de ieri, de azi și din totdeauna*”, scrisă de prof. Geo Călugăru, membru al UR, volumul capătă rezonanțe și punți solide către adevărata valoare.

Ionel Marin este prezent în multe dicționare ale scriitorilor de astăzi, dar și în prestigioasa „*Enciclopedie a scriitorilor români contemporani de pretutindeni*”, scoasă de Acad. Mihai Cimpoi și poetul Traian Vasilcău, volum remarcabil apărut în 2020 la Chișinău.

În volumul de față, autorul oferă multe prilejuri de reflecție asupra unor situații existențiale și asupra unor caractere, din actuala epocă, destul de confuză și oarecum indiferentă față de frământările unui autor a cărui sensibilitate acută se vedește din plin în scrierile sale. Prea grăbiți, mult prea grăbiți să-și consume propriile dramolete, anxietăți și temeri față de mersul lumii pe care nu-l înțeleg și nu se conformează exigențelor acestuia.

Cifra magică 7, se pare că-l atrage și preocupă în chip precumpănitor pe Ionel Marin, căutând semnificațiile ascunse ale întâmplărilor descrise și încercând să le descifreze pentru înțelegerea noastră.

Cartea debutează cu o povestire intitulată „*Gemenele Ela și Ema*” – prilej de meditație asupra nașterii și vieții celor două fetițe adorabile, doi îngerași coborâți în familie, bucuria supremă a părinților lor. Autorul evocă un timp ferice în care, două copile, lumina casei lor își petrec zilele într-o profundă armonie. Nimic nu le tulbură existența, „*În satul suspendat de piloni de lumină*”, o metaforă remarcabilă, unde, specifică autorul „*oamenii trăiesc fericiți și râuri de iubire se revarsă deopotrivă peste săteni, peste semeni și lucruri*”. Această imagine, decupată din context, pare a recompune din alte imagini separate, un fel de colț de rai suprapus peste realitatea imediată. Imaginea de vis apare în mai multe rânduri, semn că satul este binecuvântat de Dumnezeu „*cu harul înțelegerii și al dragostei frățești*”. Sau poate e doar proiecția văzută prin dioptriile sufletești ale

autorului, un exemplu de bunătate și cumsecădenie, gata oricând să împrăștie, să dezvăluie semenilor, tot ce are mai bun și mai sfânt în el.

Viața tihnită de familie, face soarele să răsară zilnic asupra casei lor, chiar dacă se află în anotimpul cel mai friguros. Viața decurgea lin, fără mari suferințe sau coborâșuri. Fericiții părinți, dar și Bicu și Bica, bunicii, se bucurau din plin de fetițele lor.

Adeseori, autorul alunecă în lirism în care abundă metaforele și alte figuri de stil.

Ionel Marin este o persoană atentă la tot ce există în jur. Așa a învățat să descifreze misterul și tainele vieții și să le redea, trecute prin filtrul sensibilității sale. Astfel, el evocă „*toată gama de emoții ce dă splendoare, alergare și bucurie tinerei familii*”. De data aceasta, fericita familie este compusă din Dan și Mariana, precum și fetița lor, Veronica. Autorul strecoară și anumite frânturi din Codul Familiei, formulând unele definiții, în stil poetic: „*Soțul și soția constituie un întreg și iubirea dintre ei asigură creșterea aripilor, a zborului lin din suflete*”. Și de data aceasta, scriitorul recurge la unele reflecții: „*Nimic nu e întâmplător și totul are un rost, fiecare având un destin de urmat. Doar iubirea ne face mai buni, mai frumoși și mulțumiți de darurile fiecărei zile, fiecărei vârste*”.

Ultima povestire dă și titlul cărții, „*Freamăt, nesfârșit ecou...*” E o meditație profundă asupra nașterii, vieții și morții, în care autorul își amintește de propriile trăiri. Prin simțămintele sale, omul este un nesfârșit freamăt care aduce îndărăt ecoul unui fapt devenit amintire.

Amintirile sunt ecoul faptelor și gândurilor noastre.

Autorul insistă asupra omului ca și „*creator de lumi și lume el însuși*”. În acest set de considerații asupra lumii, autorul oferă un set generos de însușiri și calități, de precepte morale, care se dezvoltă sau se pierde o dată cu creșterea lui. Proza se desfășoară sub aspectul unui dialog între Prof. Geo și Ing. Ionuț (un alter ego al autorului). Dar nu numai atât: autorul cheamă în gândurile sale și preoți, oameni sfinți, apelează la cuvintele biblice și dezvăluie din propria experiență. Până la urmă, cu aspect de eseu, proza este un mozaic de gânduri și trăiri vechi

sau actuale din care cititorii ar putea extrage unele învățături.

Elena BUICĂ despre volumul „Desculță prin suflet”, autor Carmen Cristina Oltean, Editura „Ecou transilvan”, 2021

Volumul de debut **„Desculță prin suflet”**, publicat de **Carmen Cristina Oltean** în anul 2021, la Editura „Ecou transilvan”, din Cluj-Napoca, cuprinde poezii despre tot ceea ce frământă dintotdeauna condiția umană, dar un număr mare de poezii sunt purtătoare ale unui crez religios și constituie pilonul creației sale poetice. Sunt poezii care oferă o viziune creștină a existenței și, în același timp, este și un elogiu adus acestei credințe, toate având izvorul în profunda sa experiență interioară.

Poezia religioasă a avut întotdeauna un loc aparte în sânul tezaurului culturii române. Toți marii poeți români au tratat teme religioase. Poeta Carmen Cristina Oltean se alătură cu primii pași de această temă. Când scriem, alegem ce este potrivit cu firea noastră, astfel, poeziile Cristinei Oltean sunt purtătoare ale sentimentelor de pietate creștină în care se simte în largul ei. Se inspiră din universul cel văzut, dar și din cel nevăzut, acolo unde stau cuibărite în cutele adânci ale inimii ori în înălțimile de dincolo de spațiul nostru terestru, oricum „umblând desculță prin suflet”.

Poeziile sale nu prezintă tablouri biblice, ci spiritul și sentimentul religios, așa cum l-a trăit de-a lungul anilor. Poezia religioasă constituie miez sufletesc, o stare, un gând, care se actualizează prin intermediul versurilor. S-a apropiat, cu simplitate și cu familiaritate de Dumnezeu-Sfântul și de Mântuitorul nostru, Iisus Hristos, comunicând cu Divinitatea într-un mod

cât se poate de natural, considerând că Dumnezeu este peste tot, în noi și în jurul nostru. Divinitatea face totul posibil, chiar și anularea distanței dintre cer și pământ. Fără grația divină nu există pe pământ binele, adevărul, frumosul, nu se poate întâmpla nimic. Are nenumărate poezii în care peisajele cu frumusețea și parfumul lor sporesc valoarea creațiilor sale. Esența spre care se îndreaptă poeta în poeziile sale o constituie frumusețea, înălțarea și lumina universului nostru interior. Respectându-le, autoarea se menține vertical, în fața propriei sale identități.

Poeta creează poezia sa ca ruptă din adâncurile propriilor trăiri, regăsindu-și un alter ego în tot ceea ce înseamnă creator, constatând, ca în poezia „Creație” că „Nu poate sculptorul să scoată din daltă/ Ce nu există în inima lui, dar și în piatră/ Nici buzele pe fluierul din soc cioplit/ Suflă din el, auzi florile răzând la asfințit/ Olarul cu mâini crăpate, în lut frământate/ Își ardea strachina lui în eternitatea focului” și că „Vioara fără corzi arcușul nu poate a-și cânta doina/ Arcușul fără corzi e doar durere mută/ Durerea fără corzi nu e împlinită/ Melodia fără dansatori nu e întregită”. Harul fiecăruia este cel hotărât de destin, căci „Totul e orchestrat pe plan divin”, arta făcând parte din însăși existența omului cu bunele și cu relele ei, căci „Nu poate fi amar fără pelin/ Nu poate fi parfum fără trandafiri/ Nu pot iubiții a se regăsi în liniștea nopții/ Fără parfum, conduri, dans și melodii”.

Canonul gândurilor dă glas poeziei cu substrat religios, creștin, la poezia cu candoarea față de un peisaj pur, binecuvântat de Pronia Cerească sau la viața noastră cotidiană: „Când ești fericit/ Livada de cireși a înflorit/ Iarba moale covor s-a înverzit/ [...] Inima prinde fluturi în mreje./ Îndrăgostiți, ei evadează/ Cu luna dansează/ Florile cunună se împletesc/ Privighetorile cântă ceresc”.

Poeziile pe alte teme au rolul de a potența marile adevăruri ale lumii, manifestările noastre sufletești, precum iubirea, ura, ideea de bine și rău, confruntări cu adevărurile esențiale ale spiritului uman. Sufletul său oscilează de la candoarea față de un peisaj pur, binecuvântat de Maica Domnului, la suferința provocată de o lume bântuită de multe răutăți. Adesea și aceste poezii se încheie cu îndemnul ca Dumnezeu și întreaga Pronie cerească să se bucure de slavă și mărire.

Poeziile impresionează prin simplitate și sobrietate. Multe iau formă a cugetărilor și aforismelor, cu rezonanța sentențioasă. Aparenta simplitate te conduce la înțelesuri mai adânci și foarte firești. Ideile și le pune în valoare folosind adesea introspecția, meditația, interogația retorică, precum și numeroase cuvinte și expresii din practica de cult, creând o rezonanță spirituală cu ceea ce gândesc, simt și trăiesc cititorii.

Tonul poeziilor sale lasă impresia că autoarea vorbește de la amvon, adresându-se direct cititorului, folosind pronumele personal, la persoana a doua, singular, TU. Se desprinde și o oarecare notă de dojană: „Degeaba ai pe buze mii de cuvinte sfinte/ Scoate-ți sufletul din ocnă/ Dezgroapă-ți inima din cele pământești/ Eliberează-ți închistarea/ Descătușează-ți spiritul ca dansul focului/ Nu vei mai avea nevoie de cuvinte” (Dezrobire).

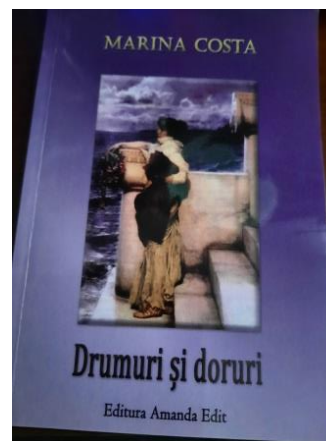
Fiind la primul său volum, autoarea merită aprecieri, dar se vede că este la începutul lungului și anevoiosului drum al creației lirice, stângăciile începutului fiind inerente. Poate că era bine să fi rămas în sertar o parte a poeziilor. E foarte bine însă că își continuă pasiunea. Scrisul, actul de creație, include descoperirea și reinventarea individualității și autenticității, îi încurajează pe autori să se autodepășească, să învețe să discearnă, să identifice și să separe valoarea de nonvaloare. Mi-a plăcut o notă specifică a poeziilor sale. Universul interior al autoarei ne amintește de cadrul cultural al unui oraș cu mai puțini locuitori, dar care se cunosc mai bine, orașul devenirii sale din județul Alba. Aceasta aduce cu sine o binecuvântată gură de aer, o blândă undă de lumina, drumul spre sufletul omenescului din noi: „Lasă-mă să-ți văd sufletul/ Nu îmi înșira vorbe vâdate din vânt” (Lasă-mă). Frumuseți, pline de căldură, se fac vizibile prin pâcla cețoasă a vremii atât de tulbure pe care o străbatem. Poezia sa este o pătrundere într-o lume de gânditori aflată la distanță de strălucirea aurului.

Închizând cartea, rămân cu impresia că scopul acesteia este, nu de a surprinde sau de a șoca și nici de a educa, ci de a învăța să ascultăm cuvântul Domnului, să ascultăm sunetul lucrurilor, sunetele distincte ale naturii, de a desluși tainele firii. Și aceasta, mai cu seamă în descoperirea unor lucruri cât se poate de aproape de noi. Îi prevăd Cristinei Oltean, în viitor, o

ridicare în zbor spre înălțimi creatoare, la un nivel artistic superior, ceea ce îi dorim călduros.

Cleopatra LUCA

Marina Costa – „Drumuri și doruri” o aduc(e) pe autoare în lumea versurilor

În cele șase romane (Pribegii mărilor, Vieți în vâltoare, Prietenii dreptății, Echipajul, Alte vâltoari ale vieții, Farmecul mării) și în volumul de proză scurtă „Soarta mercenarului și alte destine”, scriitoarea Marina Costa își lasă imaginația să plutească mai ales pe valurile mărilor, dar iată că la un moment dat și-a dirijat fantezia spre versuri care să ilustreze istoria neamului, fără de care nu concepe viața observată de-a lungul mai multor ani. În felul acesta ia naștere volumul „Drumuri și doruri”, publicat în 2019, la Amanda Edit, în ideea aniversării unui veac de la Marea Unire. Chiar în primul poem al cărții autoarea trage un semnal de alarmă celor care apleacă urechea asupra zvonurilor răuvoitoare: „Când se-adună frate cu frate... / Noi de ce vrem să schimbăm / dansul popular atotcuprinzător al străbunilor / pe unul de multe perechi?” (Marea Unire, p. 18)

Cartea se arată a fi un grupaj de versuri simbolizat printr-un buchet mare de flori din care lipsesc vreo câteva. Dacă și acestea ar reintra în mănunchi, „...hora s-ar întinde între multe mâini, până la Ocean.” (Florile lipsă, p. 19) „Suflete frățești din toate colțurile / – semnalează autoarea, pe mai departe – care vorbesc aceeași limbă / își dau mâna în hora / universal cunoscută.” (Alba Iulia, p. 21). Poeta este mândră de orice punct-cheie de pe harta țării, mai

ales de „Zâna mea dragă cu plete lichide / și ochi albaștri-verzui – Dunărea, ale cărei valuri / (...) s-au întrupat în multe cântece / prin cele zece țări traversate.” (Dunărea, p. 22)

În câteva versuri se încheagă o scurtă istorie a fluviului ce luminează – printre altele – (și) faleza orașului drag” Doamnei care-i dedică versuri și proză. Chiar i se adresează direct: „Primește ofranda mea de suflet, de versuri și de lacrimi, / Dunărea mea iubită!” (idem). Pentru un suflet îndrăgostit de țara lui, fiecare element care o compune devine un punct luminos pe hartă: „În barba Hășmașului / caut apa vieții transilvane.” (Rugăciune, p. 24)

Avram Iancu este personalitatea emblematică a Ardealului și a întregii țări. De undeva, din preajma noastră, renumitul patriot „Privește zâmbind / o țară unită / și-și binecuvântează urmașii / ce i-au împlinit lupta.” (Avram Iancu, p. 27) Și poeta revine asupra Dunării ale cărei valuri au fost înfruntate de străini să ne cucerească bogățiile. Au stăpânit, dar nu multă vreme. Acum „Clădirile îmbătrânesc la fel ca oamenii. / Doar briza Dunării ne încurajează speranța.” (Vizirul Ibrahim, p. 28) Nu departe se află marea, pădurea, cerul, pământul despre care Doamna versurilor albe mărturisește: „Iubesc tot ce există pe lume / Nu știu să urăsc. Iubesc.” (Iubesc, p. 30). N-ar fi rău să aibă o asemenea atitudine cât mai mulți români.

Poeta își extinde perimetrul asupra căruia își revarsă dragostea și dedică versuri Mării Egee, Pireului, Peloponezului, Greciei, unor protagoniste ale legendelor grecești ori ale altor regiuni de pe țărmul mărilor de pe aproape, Balcanilor, Mării Mediterane, Oceanului, neocolind Portugalia, Spania cu unele regiuni sau orașe ale acestora: Granada, Sevilla și Cordoba, Andaluzia, trecând apoi la Nordul Africii. O adevărată excursie pe harta lumii! Pe aceasta o numește poeta tot în versuri albe, purtându-ne și pe noi, cititorii, prin locuri pe care poate nu le vom vedea niciodată. Dar ele există și au fost străbătute de-a lungul timpului de numeroși dornici de cunoaștere, de frumos și de bogăție. Pelerinajul n-ar fi fost complet dacă excursioniștii n-ar fi trecut și prin Munții Libanului, n-ar fi atins Marea Galileii, Marea Moartă și nu s-ar fi spălat cu apă din Râul vieții, Râul Sfânt, mergând pe urmele lui Isus, „simțindu-ne cu un pas mai aproape / de

vremurile biblice, / de starea de grație.” (Râul vieții, p.p. 60-61)

Cele două mari capitole ale volumului se despart: „Drumuri” de „Doruri”.

Capitolul „Doruri” include, în primul rând, „Poemul interminabil” publicat atunci când poate că autoarea folosea numele ei adevărat, Lelia-Elena, în revista „Pasiuni” a Liceului de Filologie-Istorie nr. 1 Iulia Hașdeu, București, în 1978: „Pe unda limpede / privesc mereu. / Nu cred că-s eu. / Sufletul meu / e cel ce arde.” Pe mai departe, poeta îi mulțumește mamei: „Înger păzitor / și far în noaptea vieții, / inima mea este plină / de dragoste pentru tine / și de recunoștință pentru drumul / pe care nu aș fi ajuns până pe culme / fără ajutorul tău.” (Îngerul păzitor. p.p. 66-67)

Volumul continuă cu poezii scrise de-a lungul a aproximativ treizeci și cinci de ani, numindu-și frații, bunica moldoveancă, până când i se va adresa alesului inimii: „Rostim un DA sonor, / știind că de acum ne e dat / să pășim împreună pe drumul vieții, / umăr lângă umăr, / trăind unul pentru celălalt / până la apusul vieților noastre.”

Și noi le urăm celor doi îndrăgostiți La Mulți Ani!

GHEORGHE ȚICLETE
despre vol. „Poezie și Armonie”,
autor **Corneliu CRISTESCU**,
Editura Ghepardul, 2021

Poezia domnului **Corneliu Cristescu** este ca un absorbant al tumultului interior al fiecăruia, dorind să împărtășească celor din preajma zbuciumul, trăirile și adesea contemplările a ceea ce a fost, dar mai ales dorința sa de armonie în această lume, care-i tot mai agitată, adesea nedreaptă și dezbinată. De aceea, dânsul se gândește emoționat la ce a fost, dar mai ales cum

ar vrea să fie calea ce o are de urmat de acum înainte.

Frumoase gânduri și aspirații pentru un om plin de sensibilitate și dornic de armonie.

Fiind conștient, după propria-I mărturie: *că viața mea are un scop și o țință predefinită*, el își construiește astfel idealul: *Idealul meu, ce vreau să fie, / E să avem o lume-n armonie!* Ce minunat spus și consemnat, visând frumos prin trăirile eterne: (...) *Ne fărurim un sens în lume, / Trăim adesea și visăm, / La devenirea noastră-anume, / Noi viitorul îl scrutăm!* (Trăiri eterne).

Frumoase poezii, căci prin ele autorul își deschide sufletul și aspirațiile sale spre un viitor luminos al dorințelor de înțelegere și altruism. Revine însă la Lucian Blaga, care, prin filozofia lui, l-a inspirat, obligat fiind să recunoască: *Viața se scurge pe sub ochi implacabil / (...) Rămâne în om doar dorința firească / De-a ști, de-a înțelege creația cerească.* (Viața în ritmuri diurne).

Acest zbucium sufletesc al autorului ne arată acel sentiment al omeniei și bune înțelegeri la care visează..., chiar dacă vrea să ne facă a-i da dreptate atunci când constată: *Atunci când scriu o poezie, / Îngheață Timpul pe hârtie, / Iar eu descopăr ce se știe: În Univers e Armonie!* (Poezie și armonie)

Este adevărat că L. Blaga vorbea de armonia Universului, care se pare că se confirmă, dar este o armonie în infinit, nebănuț... Armonia pe pământ este haotică, între noi oamenii, devenind astăzi un teatru al anarhiei, dezbinării, urii, nedreptăților și multe altele...

În capitolul al II-lea, *Poezie și filozofie*, dl. Corneliu Cristescu își alege un motto, tot din creația lui Blaga (Discobolul): *Toți oamenii de științe, împreună, sunt autorii unei singure lumi* (...). Eu cred că așa ar fi minunat, ar fi o armonizare spre bine, de aceea, azi putem constata, la concret, că este contrariul, în realitate, și se păstrează ca un deziderat filozofic. Să nu ne lăsăm copleșiți de ce se-ntâmplă azi în lume, căci iubitul poet și om de știință, Corneliu Cristescu, ne îndeamnă: *Trăiește clipe fericite, / Căci de la Domnul sunt venite. / Fii înțelept ca să ai har, / Căci viața, fiule-i un DAR!*

În această carte, poetul introduce și un minunat capitol închinat Patriei, unde-și destăinuie sentimentele sale de adevărat patriot român, căci spune: *Nu vreau o țară mai mare, / Nu vreau nici una mai mică, / Eu vreau ... România Mare; / Zică*

alții ce-or să zică. (...) Eu mă rog acum s-apară / Omul cel prezis de Popa, / Cu proiectul lui de Țară: / Doar o Patrie Română și Unită-n Europa! Să nu ne-ntindem cu perorațiile, căci trebuie doar să-l citim, să-l înțelegem și să-l felicităm din toată inima, pe acest minunat poet, care-și arată, prin versuri, zbuciumul său interior, aspirând spre armonie, înțelegere și armonie.

De aceea, îi urez o prosperă creație poetică și succes!

Drd. Mihaela-Mariana Cazimirovici despre vol. „Fiul lui Sisif”, autor Florin Grigoriu, Editura Ghepardul, București, 2021

Munca poetului

Prin prezența sa, pe care singur o caracterizează ca fiind „șăgalnică”, **scriitorul Florin Grigoriu** se arată, mai degrabă, foarte serios în demersurile sale de promotor al literaturii și, bineînțeles, de autor.

Desfășurarea, în fața auditoriului, a unui întreg arsenal de cărți noi, ale sale și ale colegilor, pregătite pentru a fi prezentate, la evenimentele literare la care scriitorul ia parte, îl distinge, în spațiul creator, între ceilalți participanți. Pentru că Florin Grigoriu are adunate și aduce cu el vești bune. Dar, în același timp, sancționează, cu un spirit critic atent, derapajele, pe care le selectează, remarcându-le și expunându-le publicului, adeseori.

În privința poeziilor din **volumul «Fiul lui Sisif»**, acestea au consistență, mai ales, prin direcționarea către tematica socială actuală și prin

sfaturile pe care autorul le dă, în același mod direct cu care ne-a obișnuit și bazându-se pe experiența sa de viață.

Printre versuri, însă, pentru destindere, se strecoară și doza de umor – într-o cantitate necesară și, de ce nu, benefică –, la fel de caracteristică autorului.

Construcția volumului, ca întreg, se arată precum o risipă de scânteii ideatice, de la unele mai simple la altele consistente, adunând și formulând poezii dintre cele mai diverse. E ca și cum eul poetic simte nevoia să răspândească propria cunoaștere și experiență pe un spațiu cât mai larg de lucru.

Universul său este, așadar, extins și vizibil, în fugă; exprimă cât mai multe, într-un timp cât mai scurt. Să fie din temerea că altfel ar pierde șansa expunerii sau sunt prea multe idei, care țin neapărat să fie prezentate?

Oricare ar fi răspunsul, aceasta este percepția în fața volumului; acesta este efectul realizat. Fără a trage concluzia că un sens ar fi mai bun decât celălalt. Este rezultatul observării, dar și al călătoriei, pe care poetul ne-a propus-o aici.

În ce privește structura cărții, autorul a decis prezentarea în ordine alfabetică.

Dar, urmare a bogăției lumii create în volumului „Fiul lui Sisif”, este lăsată o parte din greutate celui care vrea să interpreteze, să aprofundeze studiul poemelor, fiind necesară, mai întâi, o clasificare a lor pe categorii și alegerea unora care se disting, sub puterea titlului simbolic al volumului.

Pentru această precuvântare, însă, selectând versuri cu valoare stilistică și care transmit emoții intense, trimitem către:

„Tu, lacrima mea,

Zbucium de creangă-nflorită,

Arzi veștmintele tale

În sufletul meu.”

din poemul „Acest vers” (varianta 2) (p. 9), care îmbracă în ele forța creatoare a poetului Florin Grigoriu.

Și regăsindu-l în „Balada celor nouăsprezece urări” mereu purtător al curajului de a merge înainte, indiferent de timpuri și de greutatea întâmpinate în cale, îl cităm cu încredere, pentru un final plin de speranță:

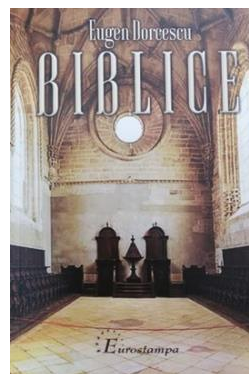
„Îndrăznește! Fii fericit!” (p. 21).

Gheorghe A. Stroia

BIBLICELE lui EUGEN DORCESCU

sau

UN UNIVERS ÎNTR-O LACRIMĂ DE LUMINĂ

Motto:

*Oprește, Doamne, clipa
cu care mășori eternitatea!*

Lucian Blaga

*Sufletul nostru e o urnă în care
închidem cenușa patimilor stinse.*

Octavian Goga

Universul, în geometria lui nesfârșită, de o putere sublim-infinită, este o entitate vie, în continuă mișcare, transformare, galaxii, constelații, sisteme solare cu astre, planete și sateliți, dar și găuri negre, pornind de la macrocosmos (infinutul mare) și ajungând până la microcosmos (infinutul mic) - în alcătuirea unică și minunată a ființei umane. Peste toate aceste lucruri văzute ori nevăzute, plutește spiritul universal (Dumnezeu – Treimea Sfântă), Tatăl a Tot și a Toate, singurul care are puterea de a cuprinde în Om, o ființă infimă raportată la măreția Lui, un întreg Univers. E o dovadă a Forței (consumatoare de lucru mecanic) sau a Puterii (producătoare de Energie)? Să ne reamintim de fragilitatea mugurelui care poate sparge duritatea cojii de nucă, dar nu datorită forței lui, ci datorită puterii primită de la Creator.

Într-o manieră similară, facem vorbire nu atât despre forța cuvântului, ci despre abilitatea lui de a-și transforma puterea în energie, în lumină, în căldură, ce poate încălzi suflete, mângâia suferințe, alina inimi.

Un om care poate face toate aceste lucruri nu este

altceva decât o unealtă în mâna lui Dumnezeu, de la care izvorăsc toate cele bune și de folos trupului, dar mai ales sufletului. Motivele pentru care omul transformă prin alchimia specială a sufletului viața în bucurie nu sunt foarte clar elucidate, complexitatea structurii sale anatomo-fiziologice funcționând însă sub guvernarea unui echilibru chimic impecabil. Unii dintre oameni reușesc să facă din viața lor o poveste de succes, alții, din păcate, nu, însă în oricare dintre situații: „Viața fiecărui om este un basm scris cu degetele lui Dumnezeu”¹.

Biblia este, cu siguranță, o eternă sursă de inspirație, o curgere lină din care oricine se poate adăpa, în primul rând cu înțelepciune, dar și cu adevăr divin. Poate tocmai de aceea, această minunată Carte a Cărților ascunde în ea, însă lăsându-se revelate, resursele spirituale indispensabile trăirii, căci: „Viața este darul lui Dumnezeu pentru noi. Modul în care o trăim este darul pe care noi îl facem lui Dumnezeu”². Însă, căile pe care omul le alege, în rezonanță cu nevoile sale spirituale, nu sunt întotdeauna fericite, lupta continuă dintre bine și rău înclinând perpetuu balanța în defavoarea naturii noastre fizice, așa după cum amintește gânditorul: „Viața e duelul lui Dumnezeu cu diavolul, iar câmpul de bătlie sunt eu”³.

De-a lungul istoriei literaturii au curs râuri de poezie creștină, religioasă, spirituală, fiecare aruncând peste lume lumina sufletelor care au creat-o. În literatura română, dat fiind filonul creștin adânc înrădăcinat în natura neamului românesc, au existat perpetuu scriitori creștini sau religioși de o rară simțire spirituală, care au îmbogățit patrimoniul cultural național cu lucrări care vor rezista veacurilor. Încercări de transpunere în versuri a psalmilor sunt multiple, unele dintre ele reușite, altele mai puțin reușite, repetăm, după stăruința luminii care adastă în sufletele creatorilor lor. În calitate de editor, am luat contact cu astfel de încercări contemporane, una dintre ele, de notorietate, fiind cea a concretizării versificării integrale a *Vechiului și Noului Testament*, realizată de poetul Ioan Ciorca din Cluj-Napoca, după o muncă de aproape treizeci de ani, lucrare apărută la Armonii

Culturale (2013), sub egida Asociației Cultural-Creștine „Ars Vivat”, păstorită de neobositul promotor cultural maramureșean, preotul stravrofor Radu Botiș. O ediție princeps, realizată în tiraj restrâns, câte un exemplar al lucrării fiind înmănat atât Patriarhului BOR cât și Papei, la Vatican. O lucrare care urmează a fi omologată la Cartea Recordurilor. O lectură agreabilă, ușor de citit, dar mai ales de memorat, pentru în crustarea cuvintelor lui Dumnezeu în filigranul simțurilor cititorului.

O altă întâlnire inedită cu scrierile vechiului testament a fost și „Psaltirea iubirii”, interesanta lucrare a scriitoarei buzoiene ing. Elena Căpățînă, despre care se spunea: „Acum, la apariția acestui nou volum, *Psaltirea Iubirii*, care adună la un loc cei 150 de psalmi, doamna profesoară Elena Căpățînă ne oferă o lectură plăcută și folositoare, de suflet, care reprezintă și o punte între lumea Vechiului Testament și Lumea lui Dumnezeu de astăzi. Ca niște cântări pentru un Pământ înnoit, aflat într-o altă fază de evoluție, psalmii iubirii sunt acum mai necesari ca oricând, pentru că scot la lumină lucrările frumoase pe care le-a făcut Dumnezeu și pe care ni le-a dat nouă, oamenilor, ca să le folosim, să avem grijă de ele, să ne bucurăm...”⁴.

Am avut plăcerea și onoarea de a-l întâlni pe domnul Eugen Dorcescu, pe unele familiei Armonii Culturale, aparițiile creațiilor domniei sale în paginile revistei universale de creație și atitudine culturală cu același nume devenind o permanență valorică necesară. Cele două volume ale Jurnalului său, primite cu dedicația autorului, reprezintă o mărturisire clară de credință, care îl așază pe poetul Eugen Dorcescu în rândul valorilor patrimoniului universal. „Biblice”(le) lui Eugen Dorcescu - o lucrare pe cât de originală, pe atât de cuprinzătoare, rămâne conectată la divin prin transcrierea unor pasaje biblice, alese dintre cele mai expresive și anume: „Psalmii”, „Eclasiastul”, „Piltele lui Solomon”, „Rugăciunea regelui Manase” (Partea I), dar și o suită de „Poeme originale” (Partea a II-a) ce reiterează aceeași transcripție biblică atât de prezentă încă din deschiderea cărții.

¹ H. Cr. Andersen;

² Michelangelo di Lodovico Buonarroti Simoni;

³ Dostoievski, în romanul „Frații Karamazov”;

⁴ Părintele Mihail, Piatra Neamț, – „Iubește ca să trăiești!”, în prefața volumului „Psaltirea iubirii” ediția a 3-a, Editura „Alchimia Cuvântului” 2021;

Partea I - „Stihui din vechile scripturi” - se deschide cu versificări ale psalmilor biblici, o întreprindere inedită, prin cromatică specială, limba de o frumusețe impecabilă, versificarea nefiind practic o adaptare în versuri a cuvântului psalmic, ci o reșezare în matca firească a credinței, a cuvântului lui Dumnezeu, rostit prin gura regelui-proroc David. Cuvintele lui Eugen Dorcescu au puterea de a adăuga sensului biblic o căldură aparte, de a crea invizibile fire de credință cu care să lege inimi într-un ritm pulsatoriu unic, așa după cum spune filosoful: „Dumnezeu este intervalul dintre două bătăi ale inimii.”⁵

În întreaga operă, poetul Eugen Dorcescu face din mărturisirea sa de credință, un prilej de reverberare a recunoștinței pe care o poartă Creatorului, nu un motiv de mândrie ori înfumurare, pe care nu îl veți întâlni niciunde în opera sa. Credința mărturisită este motorul care îi pune în mișcare viața, îl motivează să continue, dar îi impune o anumită ținută, pe care nu o interpretăm ca pe o resemnare, ci ca pe o atitudine înțeleaptă. Poetul se roagă pentru umanitate, însă nu împărtășește convingerile ori starea de fapt a lumii actuale, vizând în special degradarea valorilor, generalizarea răului ori întunericului, cu care Lumina nu poate fi de acord, căci: „Respect prea mult ideea de Dumnezeu ca să-l fac responsabil de o asemenea lume absurdă”⁶.

În ultimă instanță, este vorba despre dragostea divină, pe care Dumnezeu a sădit-o în noi și pe care, pe terenul fertil aflat, o amplifică, de la micimea sămânței, la înălțimea arborelui, de la suavul adierii, la puterea uraganului, ținând cont că: „Dragostea lui Dumnezeu, inexprimabilă și perfectă, își face drum într-un suflet pur la fel cum lumina trece printr-un obiect transparent. Cu cât mai multă dragoste află sufletul, cu atât mai multă dăruiește, astfel încât, pe măsură ce devenim mai curați și mai deschiși, bucuria dragostei ajunge să fie tot mai completă”⁷.

Sufletul credincios știe și recunoaște în Psalm(i) o armă de temut în lupta oricărui rău care ar cădea peste, doar că întotdeauna cuvintele folosite de proroc au o anumită duritate,

direcționând facil psalmul de la starea de rugă la cea de defăimare/blestem, în care răul, inclusiv răufăcătorul, este demonizat, chiar dacă pe bună dreptate. Însuși versetul de început creează această stare, spre exemplificare comparativă redăm originalul biblic și versiunea din „Biblice”: „1. Fericit bărbatul, care n-a umblat în sfatul necredincioșilor și în calea păcătoșilor nu a stat și pe scaunul hulitorilor n-a șezut” *versus*: „PREAFERICIT BĂRBATU-nțelept ce nu se duce/ La sfatul celor care fac răul. Nu se-oprește/ Pe calea celui care păcatul făptuiește/ Și nici nu clevește batjocuri la răscruce”. Poetul simte nevoia de a clarifica starea, de a-i induce valențe noi, spre a spori confortul sufletesc al credinciosului, de a-i alunga neîncrederea sau teama de cuvântul Domnului. Și aceasta, nu datorită lirismului pe care o atare versificare o incumbă, ci datorită modului blând de adresare, din nevoia de înlăturare definitivă a spaimei de abandon, pe care doar Dumnezeu o poate înfăptui, așa cum ne spune gânditorul: „Numai Dumnezeu are privilegiul să ne abandoneze. Oamenii nu pot decât să-ți întoarcă spatele”⁸.

Poetul își atribuie menirea clară de a face din psalmi o veritabilă rugăciune, de a putea crea prin ei alinare sufletului deja zbuciumat de păcatele sau relele acestei lumi, de a putea consola pe cel aflat în deznădejde și, de ce nu, de a dăruia din Lumina pe care la rându-i a primit-o, de a transforma incertitudinea în certitudine, prin reconsiderarea relației directe cu Dumnezeu, de a converti supunerea în eliberare, așa după cum se strigă muritorul: „Ah, suflete, îți este frică prea mult. Ai văzut propria noastră tărie. Ai văzut propria noastră frumusețe. Ai văzut peștii tăi aurii. Atunci de ce te-ai mai teme? Tu ești cu adevărat sufletul sufletului”⁹. Tocmai de aceea, putem spune că psalmii docescienii au un plus de expresivitate, fiind născuți nu dintr-o nevoie „rece, intelectualistă”, ci dintr-o necesitate „intimă, existențială” a poetului.

În „Eclesiastul”, se ilustrează vădit măiestria revelării înțeleșurilor ascunse, cea de a face din cuvinte lacrimi, spre îndestulată spălare a păcatului omenesc. Iată, spre exemplificare comparativă versetul 8 din Eclesiastul original și cel aflat în zămislire poetică: „Toate lucrurile

⁵ Emil Cioran;

⁶ Georges Duhamel;

⁷ Dante Alighieri;

⁸ [Emil Cioran](#);

⁹ Rumi;

sunt într-o necurmată frământare, așa cum nu se poate spune; ochiul nu se mai satură privind și urechea nu obosește auzind” *versus* „Istovitor e totul. Graiul gurii/ Nu poate prinde freamătul făpturii./ Atât de mult se zbuciumă și-asudă/ Foșgăitoarea lumilor plămadă./ Nu prididește ochiul să tot vadă/ Și-auzul nu se satură s-audă”. Însăși deșertăciunea capătă, sub neînfricată peniță a poetului, un alt sens, mai plastic, redefinind, cum nu se poate mai bine, truda și zădărnicia ei: „Și iată, m-am uitat cu luare-aminte/ La tot ce făurisem mai-nainte./ La toată truda mea covârșitoare./ Privit-am iubitor, ca un părinte./ Dar vechiul gând mi-a încolțit în minte:/ Deșertăciune-i truda. Și vânare/ De vânt. Și fără niciun rost sub soare”. Dacă degetul de Lumină a lui Dumnezeu creează Totul, putem spune, fără nicio exagerare, că simpla atingere a peniței poetului are un efect demiurgic în sine, transformând cuvântul într-o veritabilă bijuterie, ce emană emoție, credință și curaj.

O aceeași măiestrie se manifestă în „Pildele”, dar și în „Rugăciunea regelui Manase”, poetul oprindu-și atenția asupra lucrurilor cu adevărat importante, cu înțelepciune și dragoste pentru adevărul revelat prin credință: „Citind, neștiutorii au puțința/ De a găsi, în fine, drumul drept./ Cei tineri își cultivă cunoștința./ Cât despre cel matur și înțelept./ Își va-implini știința, iscusința./ El, deci, va fi în stare să pătrundă/ Ascunse graiuri, pilde, parimii./ Enigmele-nțelepților vor fi./ Sub ochii lui, curate, străvezii./ Va medita ferice, va privi/ Ca-n ghicitură-n apa lor afundă.”

Conștient de harul înțelepciunii pe care Domnul i l-a strecurat în sânge, poetul se dovedește a fi un suflet plin de modestie, care nu se preamărește pentru minunata înțelegere a mesajelor divine, ci mărturisește că *”De-atâta timp, în lumea de himere,/ În lumea iluzorie, și eu/ Am rătăcit. Asemeni lui Orfeu,/ Crezând în a cuvântului putere./ Crezând și, totuși, nu. Căci, mai presus/ De vorba noastră vană și firavă,/ Resimt Cuvântul răstignit în slavă/ Și-mpurpurat pe crucea lui Iisus./ Încât, sătul de idoli și eroi/ (Eroi când în prim-plan, când în eclipsă),/ Pun jos condeiul laic. Scrieți voi!/ Ne revedem după Apocalipsă.”* O dovadă în plus de măiestrie a modestiei și înțelepciunii creatoare.

În Partea a II-a - „Poeme originale” - poetul își continuă demersul, reușind să pună în

deplin acord convingerile sale cu cele ale adevărilor scripturistice, rescriindu-și propriul „Psalm”. Mulțumirea sufletească, dobândită de cele mai multe ori prin exerciții extraordinare de voință, nu lasă loc (de)plângerii circumstanțelor nefavorabile, în virtutea protazei: „Dacă i-am mulțumi lui Dumnezeu pentru ce a făcut pentru noi, n-am mai avea timp să ne plângem¹⁰”.

Dacă tonul liric sună uneori descurajator („O, Domnul meu!...”), alteleori poartă o notă de încredere („Degetul lui Dumnezeu...”, „Spitalul”, „Vine seara...”), abandonul în brațele lui Dumnezeu izvorător fiind de alinare, liniște și pace. Pe aceste poieni ale regăsirii, pașii poetului recrează pașii lui Dumnezeu de la început de lume, o emoție colorată de flori și arome („Sub cerul Genezei, I”). Călătoriile dorciesciene sunt peregrinări pe undele vieții și ale amintirii („Cântec de călătorie”) ori chiar subtile trimiteri către o „Cântare a cântărilor”, pe care le dedică persoanei iubite („Monségur”, „Salcâmii sacri”). Toate acestea denotă o putere de expresie extraordinară, o versatilitate scriitoricească mai mult decât de admirat.

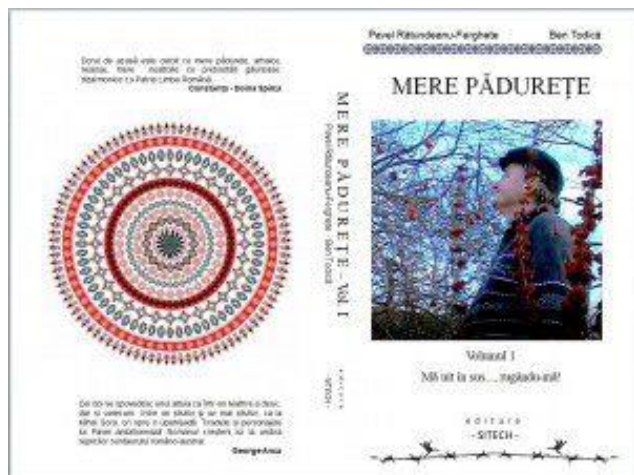
În partea a III-a - „Mărturiile stihuitorului” - poetul detaliază aspecte ale laborioasei munci pe care a făcut-o întru alcătuirea scrierii în sine, opinând că toate versificările pe marginea textelor sfinte îi conferă calitatea de „scrib” și nu pe cea de „Autor” – atribut pe care doar Creatorul îl poate avea. BIBLICE reprezintă o scriere uimitoare în esență, ce mijlocește contactul cititorului cu lumea credinței, a sublimului creator. Opinăm că, prin tot ceea ce Eugen Dorcescu reușește să facă, Biblice(le) imprimă o notă personală de autenticitate și, mai presus de orice, de înțelepciune. Eugen Dorcescu este, de fapt, un stejar uriaș, la umbra căruia aerul este mai tare, soarele pătrunde mai viu, zilele se regăsesc mai colorate, nopțile împrumută parfum de poiene florale.

Fie doar și pentru acestea, BIBLICE - apărută în 2021 la editura timișoreană „Eurostampa”, ediție îngrijită de prof. dr. Mirela-Ioana Dorcescu - merită un LAUDATIO, pe care îl putem înfăptui doar prin re trăirea perpetuă a unei profunde stări de smerenie, în fața Cuprinderii celui Necuprins. Nu trebuie să uităm că, întotdeauna, „Cel mai ușor lucru este să

¹⁰ [Richard Wurmbrand](#);

rănești sufletul cuiva, căci sufletul umblă desculț și pașii lui culeg toți spinii unei zile”¹¹, dar și că suntem datori nouă-înșine să nu rănim, ci să alinăm răni. AVE, MAGISTER!

Dan ȘALAPA: „Mere pădurețe. Dialog între Pavel Rătundeanu-Ferghete și Ben Todică” de Pavel Rătundeanu-Ferghete și Ben Todică

Despre viață, moarte, țară și credință – acum, pentru totdeauna

Decodarea metaforei din titlul acestei cărți neobișnuite prin textul și stilul eclectic propus, „Mere pădurețe. Dialog între Pavel Rătundeanu-Ferghete și Ben Todică” semnat în coautorat de Pavel Rătundeanu-Ferghete și Ben Todică, ar fi rezonabilă dacă i-am căuta sursa în simbolistica mărului. Ori, *mărul*, mai întâi și-ntâi, trimite spre ispita edenică, la “mărul primordial”. Dar “mărul pădureț”, oare, este analog acestuia? Mărul pădureț este, după știința noastră, mărul netratat chimic, crescut după legile naturii neaoșe, având gustul pământului și al elementelor sale, în combinația aceea secretă, care dă fructul. Mărul arhaic, aș zice pastîșînd vorbe ale lui Ben Todică din cealaltă carte a lor, CĂUTÂND DUPĂ MERE, scrisă, la fel, împreună sub forma dialogului, el, mărul arhaic este măsura adevăratei relații om-Natură, om-Dumnezeu, dar în afara ispitei unei cunoașteri premeditate, ci a unei legături firești, rezultat al „funcționării” naturii înseși.

Eva este ispita, este nevoia lui Adam de a nu fi singur în de-a latul și de-a lungul Creației divine, nevoie translată în păcat, “păcatul cunoașterii”, dar care denaturare s-a accentuat rapid, ego-ul izbucnind din omul adamic – scuzați pleonasmul, dar este comis și asumat doar spre accentuarea personajului – pe parcursul construirii civilizației justificată prin descoperiri și invenții, prin inovație și imaginație. Creație versus Creativitate, iată motorul saltului civilizator, dar și, simultan, frâna în fața înțelegerii esenței divine a Omului ca și parte integrantă a Naturii, a lui Dumnezeu, practic. Teoretic, practic, fizic, metafizic etc.

Conform lui Ben Todică și Pavel Rătundeanu-Ferghete, avem o nouă teorie, pe care o putem desprinde dintr-o altă carte a lor, “Căutând după mere. Un dialog amical”, și pe care o putem numi *Teoria Ben-Pavel*. Aceasta am zice postulează faptul că Eva nu mai poate interfera între Dumnezeu și Omul contemporan spre a-l ispiți pe acesta din urmă cu mere pădurețe, pentru că “mărul pădureț” este un fruct anti-Eva, este antidotul la ispită, tentație, cunoaștere inutilă, egoism, trufie, aroganță, mândrie și autosuficiență...

Mărul și Pădurea, Omul și Natura, iată cele patru coordonate pe care dialogul Ben Todică – Pavel Rătundeanu-Ferghete se desfășoară. Prin urmare, “mărul primordial” se diferențiază de “mărul pădureț” exact prin faptul că primul are în el *ispita*, atracția spre viitorul “păcat”, pe când cel... “pădureț” al lui Pavel Rătundeanu-Ferghete și Ben Todică este descărcat de această capcană, el este curat, neîntinat, el se oferă generos oricui, fără vreo selecție a beneficiarului, ca să spunem așa, înspre un scop final ocult.

Legende lumii abundă de simboluri pornind de la măr în afara celui despre care mai amintirăm, cel cu Adam și Eva cea ispititoare. Astfel, avem mărul furat din “grădina de la căpătul lumii”, de Eris, zeița discordiei, apoi, merele de aur din grădina Împăratului, păzite de Prâslea cel voinic, ar mai fi mărul lui Newton, care ne-a dat legea gravitației, iar de curând, ne-a intrat în mental mărul “mușcat”, simbol al unei marii companii de I.T, nemaivorbind că azi, mărul este declarat “rege al fructelor”, și este intens recomandat de nutriționiști. Acestora și câte altele ce mai sunt de-a lungul și de-a latul legendelor și poveștilor lumii de ieri și de azi, li

¹¹ Gabriel Liiceanu.

se adaugă “mărul pădureț”, un concept lansat de Pavel Rătundeanu-Ferghete și Ben Todică. Mărul pădureț, exponent al cunoașterii reciproce, prin sondare în străfunduri de sine, fără a premedita un subiect anume și nici a te feri de vreunul adus în discuție. O discuție, un dialog, o conversație ce are tumult și moderație sub semnul și încărcătura ideatică regenerată de cei doi scriitori, a acestui fruct dezavuat, uitat, marginalizat, are, alteori, curgeri sinuoase, lente, maiestuoase ori, în alte pagini, valuri curajoase, izbînd malurile devenite parcă prea strâmte, spre o eliberare a tensiunii acumulate.

Dar, atenție, sintagma nu este la singular ci la plural, *mere pădurețe*, ceea ce aduce în discuție multitudinea, multiplul, vorba metafizicienilor. În titlul cărții celor doi, trebuie să vedem dualitatea, nevoia de dialog interuman, fiecare dintre protagoniști fiind un *măr pădureț*, adică un fruct ce singur s-a copt pe ram, o persoană devenită prin sine însuși, alcătuiindu-se după propria voință, valorificând liberul arbitru plenar. Și încă un amănunt deloc nsemnificativ în economia cărții: cei doi autori, s-au alcătuit independent unul de altul, fiecare în “pădurea” lui, grădina cunoașterii personale ori aflată prin preajmă și considerată folositoare și îndestulătoare, dar, iată, cum, necum, s-au găsit ca avînd aceeași alcătuire, cel puțin parțială soi și-au reunit devenirile în acesată carte ca-ntr-o deltă providențială. Și-au identificat ideile comune, subiecte de discuție comune, și-au inspirat unul altuia gânduri și trăiri, ajungînd și la puncte comune, și la controverse, rezolvabile, însă, tot pe calea argumentației elegante și suficiente. *Merele pădurețe* numite Ben Todică și Pavel Rătundeanu-Ferghete s-au re-creat unul pe celălalt între paginile acestei cărți suculente, plină de metaforă și de credință, de trăire simplă și de experiențe cu parfum de legendă, abundînd de generozitate spirituală și ridicînd bariere în calea imposturii și auto-suficienței.

Avem în *mărul pădureț* al lui Todică-Rătundeanu, efect al *Teoriei Ben-Pavel*, antivirusul la prăbușirea omului sub tăvălugul civilizației tehnologice, avem scutul în fața asaltului lui *ultra homo faber* asupra lui *homo ludens*, așadar a imaginației și creativității umane duse la extrem, la distrugere prin construcție neorganizată, excesivă, asupra omului care caută soluțiile simple, adaptate naturii sale și Naturii-

mamă, din care face parte. *Mărul pădureț* devine și antidotul excesului, un fel de medie aristotelică între ultra-civilizația demolatoare și Natura civilizatoare.

Dialogul Todică-Rătundeanu-Ferghete este amplu și presărat cu atît de multe subiecte încît este greu să te oprești, exemplificator, asupra unuia: cartea trebuie citită pe îndelete, după care, poți să-și amintești, în contexte apropiate celor citite, de ceea ce îți trebuie, dacă ceva îți trebuie, să identifici soluția. Se poate întîmpla să nu știi de unde știi, iar soluția să se releveze instantaneu. Acesta este efectul cel mai bun, de multe ori, ceea ce putem numi și *efectul de cultură generală*, inspirat de învățătura socratică, anume când știi că știi, dar nu mai știi de unde știi, important este că știi, iar “știința” respectivă ți-a fost de folos. Așa și *mărul pădureț* benpavelian, el poate furniza inspirație și orientare, poate fi un fel de panaceu universal, întregul eșafodaj al cărții rezemîndu-se și putînd să se revendice dintr-un mix de cultură generală, una, cea a lui Pavel, apropiată spațiului natal rural, mioritic, cum ar spune Blaga, cealaltă, urbană, rafinată și decantată prin medii sociale diferite, de la cel românesc, natal, la cel tocmai de pe la antipozi, dintr-o Australie de sfîrșit de secol XX, un spațiu de cultură și civilizație ce l-a adoptat pe Ben, și căruia el i s-a adaptat. Și, totuși, cei doi, prin structura lor în care elementul neoș românesc iese puternic la suprafața dialogului, dîndu-i conotație de universalitate în foarte mare parte, reușesc un discurs intelectual stabil, atractiv, fără scremete intelectualiste, nici atacuri nici gratuite, nici justificate, la o adică, o carte a unui echilibru spiritual de mari maeștri ai dialogului între limite inexistente, doar presupuse, dar, culmea, niciodată... depășite!

Mărul pădureț devine, însă, și simbolul singurătății intelectualului, al unei marginalizări sociale nemeritate. Pavel Rătundeanu-Ferghete se risipește pe sine către alții, dar constată, de multe ori, că nu primește la fel, de cele mai multe ori receptînd la schimb, refuzuri ori contre de-a dreptul. El nu se plînge de atare situație, o constată și trage semnal de alarmă mărturisind că înșururarea cu anasâna este costisitoare nu doar pentru cel expus astfel ci și pentru ceilalți, care se alienează prin retragerile în propriile cochilii, în case și apartamente, în opere scrise, nepublicate,

dar auto-declamate valoroase, alteori risipind invidia, ura, dușmănia, crima intelectuală...

Ben Todică, celălalt *măr pădureț* al cărții vine pe un fel de contrasens, dar numai în scop de echilibrare a traseului, și se expune ca ființă împăciuitoare, calmând zbuciumul confratelui de dialog, măcinat și de pierderea soției, de a cărei memorie se îngrijește cu evlavie și nestrămuată pioșenie. De altfel, chipul și spiritul acesteia, Vica, pre numele de alint, Ludovica, după actul de naștere, revine mereu ca un arhetip al atitudinii lui Pavel Rătundeanu-Ferghete; ei îi închină amintirile cele mai dragi, versuri și rugăciuni, la ea raportează fapte și gânduri, cum că dacă i-ar fi plac sau ar deranja-o; este o atenție care-l menține într-o stare de veghe fecundă, îi dă apă la moara existenței și la cea a scriiturii, la care Ben Todică îi îndeamnă folosindu-se și de formulări precum aceasta, într-un context în care vorbeau despre învățătură și stimularea ei mai... neortodoxă, în spațiul românesc: *“Sunt de acord cu tine că sunt român și de acolo vin și eu. Scrie că scrii foarte exotic, sexi și dulce ca din pământ Dumnezeiesc.”*

Oamenii aceștia doi știu să converseze, știu să se provoace reciproc și știu – mare artă – să se și asculte, rând pe rând, arta dialogului, sau *arta conversației*, de care se bucură cei doi, mai întâi, apoi ceilalți, care îi ascultă conversând este la mare preț exersată și modelată.

Dialogul se convertește de multe ori într-un elogiu nedisimulat adus țăranului român, elogiu întemeinicit și cu vorba neaoșă și cu fapta atât de proprie și nedesmințită a acestuia: *“Stroșeli, stroșeală-l apucă stroșeala și porcii în care Iisus o băgat dracii din oameni și o sărit în mare, o avut stroșeală, așa-i când te stroșește și chiar și țăranul în vorbirea lui e pudic, vezi grozavele frânturi de limbă, că țăranul și neșcolat, neinstruit, nu-i vulgar, nu-i nepopular, nu-i buruienos, zdrențos la gură nici când îi mai scapă și lui câte o vorbă rușinoasă, că-i mai scapă câte o vorbă bolovănoasă, cum zice Zaharia Stancu și totuși iubirea aiasta rămâne un dulce, un frumos, că vorba dulce mult aduce, că nu-i un nespălat, un par lung și minte proastă și nu-i înalt și rar, îi un drăguț omul din popor”,* spune Pavel cel Țăran despre neamul său din care se trage, și de care-i tare mândru. Instinctul său nativ, de om al țărânei, nu se dezmințe nici într-un fel nici la o evaluare a democrației, el rămâne la fel de

proaspăt și de adevărat în contextul atât de agitat al actualității: *“Tehnocrații în lăcomia și lipsa de educație a lor generală, creștină ne-au băgat în rahat și acum nu știu cum să mai salveze balanța lumii. Democrația nu a fost niciodată adevărată, nici măcar în Grecia antică, la grecii care au inventat-o. Au introdus-o cu forța ca să fure în liniște și legal tehnocrații de atunci ca și cei de azi. Eu am menționat aceste lucruri în modul meu naiv, instinctual, încă, din primele șase luni trăite în occident...; acum înțeleg mai bine că toți știu asta, însă se fac că nu văd și prefacerea aceasta de prostituți cu toții, politicienii din ultima generație ne vor duce la o explozie de nemulțumire a întregului occident.”*

Această neteamă a lui Pavel Rătundeanu-Ferghete nu vine din vreo bravadă de operetă, ori dintr-o temeritate susceptibilă de inconștiență extremă, ea vine din simplitatea omului care s-a convins că viața este singulară, că este superbă, și că ea este un dar divin, iar legătura cu Dumnezeu o face inexpugnabilă. Pavel Rătundeanu-Ferghete trăiește ca un martir în propria sa viață, nu-i este teamă să se sacrifice sufletește pentru semenii săi, sare repede în ajutorul celorlalți, se mânia și-i gata de ripostă, blândă ripostă, verbală, atitudinală, cu deosebire la violentarea limbii române, a neamului din care se trage ori a marilor sale spirite, poeți, muzicieni, preoți etc. Credința ortodoxă, Iisus și Dumnezeu, icoana bizantină sunt nu doar sacrosancte pentru acest fiu de țărani ardeleni ci sunt și carne, și sânge și gând existențial, ele alcătuiesc o matrice a verticalității sale, sunt un fel de coloană a infinitului personală, care-l leagă atât de pământul natal cât și de cerul de deasupra satului în care trăiește: *„Mulți sunt scriitorii români, deci nu sunt puțini scriitorii care cum laude să nu fi lăudat satul românesc, aici și orășeanul dezinteresat găsind ospitalitatea, omenia omenescă, acel: -”Bine ai venit!”* Această urare o văd și la intrarea-n arie, în Sâmpetru-Almașului, o văd la locul numit Râțul lui Călcâi, un șes de care dădeai după ce venind de la Hida-Almașului, după ce treceai de Podu Hopoii, nu departe de Valea Almașului, în susu văii Sâmpetrului, înaintând prin depresiunea cu numele văii, a Sâmpetrului, spre sat. Mai nou, primăriile pun astfel de urare de cum dădeai din toate direcțiile în hotarul fiecărui sat, fiind invitație turistică, inima deschisă, omenoasă a celor ce trăiesc în părțile noastre omenești-

românești și nu era ceva formal, ci de anume o realitate dintotdeauna: “Bine ați venit!” Ca atare ceea ce suntem noi înșine e iubire, drept la înviere”.

Spații largi din carte sunt reflecția amintirii soției sale Vica, spuneam, de curând plecată la cele veșnice. Amintirea răscolitoare nu este prilej ieftin de jelanie – la care, Pavel Rătundeanu- Ferghete are tot dreptul, în definitiv – nu, el sublimează de-a lungul paginilor cărții pierderea soției într-un filtru de decantare al emoțiilor care ne face și pe noi, cititorii, părtași și la durerea sa, dar și la raportarea fiecăruia dintre noi la puterea dragostei, la perspectiva mântuirii prin credință, și, de aici, la perspectiva unui transcendental ce devine familiar, prietenos: “A murit Vica, trebuie să admitem, că-i o normalitate, venim pe lume, ca să murim. Nu ne naștem deodată și nu deodată murim, încercă și medicul neurolog Rusu Vasile-Marius să mă lămurească de firescul lucrurilor. Medicul, prieten de peste 32 ani, mă vede deprimat, într-un fel extenuat, decepționat și pe nicăieri și căuta, ca pe un pacient să mă consoleze readucându-mă pe linia de plutire în Arca Salvatorului insuflându-mi curaj, optimism și poftă de viață, cum tu o făceai de la bun început, Ben, ție spunându-ți tot cu încredere și sinceritate, confesându-mă, ca unui preot. Trebuie să înveți cum să performezi, învățând psihic cum să colorezi viața cu performanță, deși nimic nu-i mură-n gură, că timpul mai permite să studiezi pentru a fi cu exigență și excelență pe coordonatele unei Româнии profunde și mari. Pentru viață, noi românii ne pregătim ca la carte.”

„Toate necazurile pe care le-am avut, toate supărările și obstacolele m-au întărit... Poate nu-ți dai seama atunci când ți se intâmplă, dar să ți se întoarcă spatele poate fi cel mai bun lucru pentru tine”.

- WALT DISNEY

Sunt două feluri de a-ți trăi viața:

Unul - de a crede că nu există miracole.

Altul - de a crede că totul este un miracol.

- Albert Einstein

DIN CREAȚIILE TINERILOR CREATORI PREMIAȚI LA FESTIVALUL - CONCURS DE CREAȚIE LITERARĂ BOGDANIA.

Alexia Maria Mirițescu

În prezent este elevă la Colegiul Național Sfântul Sava, specializarea matematică-informatică - clasa a XI-a.

A obținut numeroase premii naționale și internaționale la Concursuri de poezie, proză și eseuri.

A obținut **Premiul III**, secțiunea ESEU, grupa I, la Festivalul-concurs internațional de creație literară **BOGDANIA**, ediția a X-a, 02 iulie 2021. Are talent și la pictură. În anul 2019 a avut prima expoziție personală de grafică și pictură, “Universul Imaginației”, la Biblioteca “Ion Creangă” din București. Din anul 2020 a participat la peste 25 de expoziții de grup, peste 10 expoziții virtuale. De asemenea, a expus la Muzeul Național Pelișor, Reprezentanța Comisiei Europene în România, Academia Oamenilor de Știință, Palatul Copiilor, Muzeul Militar Național, Biblioteca Metropolitană București, etc. Este membră a Asociației artiștilor plastici “International Artist” (iArt); Membră a Asociației Talentelor; Graphic designer la Revistei “Ça va” a Colegiului Național Sfântul Sava și Membră în colectivul de redacție al Revistei „Tinere Elite”.

Călătorind spre lumea de mâine

Era miezul nopții. În timp ce afară cerul urla cu fulgere, eu mă ascundeam sub plapumă, întrebându-mă dacă furtuna va trece până mâine. „Cum o să fie oare mâine?”, „Va fi frumos?”, „Ce voi face?”. Dar mi-am dat seama că nu știu la ce să mă aștept la ziua de mâine. Poate va fi o zi ca oricare alta sau va fi ceva special. Dar nu știu asta încă, pot doar să trăiesc în prezent așteptând cu nerăbdare ce-mi va oferi ziua de mâine.

„Însă tu vrei o evoluție ce nu-ți va schimba numai ziua de mâine, îți va schimba percepția asupra vieții și a întregii lumi și va schimba percepția întregii societăți asupra viitorului și a „normalului””.

Acest scurt monolog îmi cutreiera mintea în timp ce așteptam ușurel până când, dintr-o dată “zdup” cad într-un somn adânc.

Călătoream din ce în ce mai adânc în visele mele până când am aterizat într-un vagon de tren. Mă uit nedumerită în jurul meu zărind oameni de diverse naționalități, ce păreau rupți din diferite perioade ale timpului.

În primul vagon stăteau plictisiți homo sapiens, apoi egiptenii și sumerienii și pe cât avansam din vagon în vagon, mi se derula prin fața ochilor toată evoluția civilizației umane, prezentată cronologic din Antichitate, Evul Mediu și Renaștere până în Epoca modernă.

Ajunsă în vagonul anului 2020, mă zăresc chiar pe mine ghemuită pe banchetă, cu cartea „Lumea de mâine” în mâini. Depășesc acel vagon, pășind mai departe în viitor. Asociază confuză acest tren cu o axă ciudată a timpului.

Ajunsesem în vagonul anului 2100 când trenul se oprește brusc, iar conductorul anunță stația „Lumea de mâine”. Atunci când ușile se deschid, toate persoanele din vagon coboară încet, parcă plutind, iar eu „hopa” după ele.

Mă uitam uluită în jur, totul era așa diferit de lumea pe care o știam, era o priveliște aproape ireal de frumoasă.

Cerul avea o nuanță lila, iar în depărtare se vedea o navă pe care scria „Bine ați venit în lumea dimensiunii 5D”. Mă întreb „Oare ce înseamnă 5D?”, dar într-o secundă a apărut ca prin magie în fața mea o hologramă pe care scria „5D este dimensiunea a cincea a Noului Pământ, este a cincea etapă de evoluție a umanității, care a

început odată cu trecerea oamenilor la un plan emoțional, mental și spiritual evoluat și în care oamenii își ascultă mai mult sufletul și mai puțin mintea”.

Eram uimită de ce vedeam, având în același timp un sentiment de fericire, simțeam că este lumea în care întotdeauna mi-am dorit să trăiesc.

În zare se vedea un oraș colorat ce forma un imens curcubeu în lumina blândă a soarelui.

Înaintând pe un drum străjuit de copaci înalți, ce ducea spre intrarea în oraș, toți oamenii pe care i-am întâlnit mi-au zâmbit. Toți aveau corpul învăluit într-o lumina alb-argintie, iar ochii le străluceau de fericire.

Cu cât mă apropiam de oraș, vedeam mai bine clădirile din sticlă colorată, care aveau pe acoperișuri grădini cu plante și flori și panouri solare pe fațade.

Spre surprinderea mea, cu cât eram mai aproape de oraș, o mireasmă naturală de pădure mă întâmpina, iar aerul ozonat îmi purifica plămânii.

La intrarea în oraș m-au întâmpinat doi roboți umanoizi, spunându-mi cu o voce subțire: “Bine ați venit în Orașul 5D! Pentru a putea locui în acest oraș, vă rugăm să aveți o atitudine întotdeauna pozitivă, să gândiți, să vorbiți și să acționați în așa fel încât să respectați legea supremă a acestui oraș, legea Iubirii. Numai așa o să puteți avea o vibrație personală ridicată care să fie în acord cu acest loc”.

Deși nu înțelesesem nimic din ce îmi spusese roboții și eram foarte confuză, peisajele parcă rupte din basm îmi furau privirea. Verdele copacilor și albastrul lacului din apropiere nuanțau lumina reflectată de clădirile din sticlă colorată. Străzile pe care circulau mașinile electrice fără șofer erau extrem de curate. Totul părea minunat!

În sfârșit oamenii își regăsiseră conexiunea cu propria ființă, astfel având o conștientizare a existenței ce i-a dus către succes. Ei reușiseră să salveze natura și toată planeta care mergea spre distrugere în timpul din care vedeam. Au realizat mari descoperiri în știință și au găsit tratament pentru toate bolile.

Totul părea „mai mult ca perfect”! Dar mă temeam că această lume e doar o reflexie a dorinței mele de a trăi într-o lume perfectă, a speranței pentru un viitor frumos al populației acestei planete minunate.

Fiind foarte curioasă, am vrut să pășesc mai adânc în tainele acestui viitor, a lumii de mâine, însă chiar atunci când eram pe cale să aflu mai multe informații despre acest timp, „zdup”, mă trezesc în patul meu, auzind furtuna pe fundal. Se pare că nu pot afla niciodată tainele viitorului.

Crenguța-Gabriela MĂLĂIAȘ

Data și locul nașterii: 26.05.1985, Pitești.
Profesia: registrator medical - Spitalul Clinic de Urgență Sf. Ioan, București. A primit mai multe premii și mențiuni la Concursuri și Festivaluri de poezie. În anul 2021 a obținut **Premiul III**, secțiunea POEZIE, grupa a II-a-concurenți peste 30 de ani, la Festivalul-concurs internațional de creație literară **BOGDANIA**, ediția a X-a, București, 02 iulie 2021.

LA CAPĂTUL CRATIMEI DINTRE NOI

mi-au rămas doar
semne de întrebare
drept bastoane pe
care mă sprijin pe cale
semnelor de mirare
le-au fugit punctele,
lăsând doar bețe stinghere
de-a curmezișul
prin ele trec ca printr-un hatis
fără virgule
lumina nu-și mai găsește începutul
numai sfârșitul e acolo
unde s-a rătăcit punctul,
la capătul cratimei dintre noi,
unde nici suspensia
nu-și mai recunoaște gândurile,
unde până și sufletul
umblă în cărje
după ultima furtună
mi-au rămas doar
semne de întrebare,

după ce ai băgat spaima
în semnele de mirare
și acum nici nu mă mir,
nici nu mă-ntreb,
doar înaintez prin viață
ca un melc cu casa-n spinare

SĂ-MI RĂMÂI RECE ȘI MIC

știi cum e să te strângă pereții sufletului,
să-ți rămână dintr-o dată mici și reci?
să-ți auzi inima ca un dangăt de clopot bătrân,
prea departe ca să te poată trezi
din coșmarul pe care-l trăiești?
știi cum e să simți că te aduni
fărâma cu fărâma și că te cosi
de la o margine la alta,
ca să nu te mai împrăștii pe jos?
cum doare acul neputinței,
cum tremură mâna de la atâta distanță
între două maluri de prăpastie,
cum cresc lacrimile ca niște stalagmite
pe care numai o furtună le-ar putea spăla
de rugina ultimelor dureri,
când inima s-a strâns într-o bătaie,
cât să încapă pe gaura cheii
și să rămână încuiată dincolo de zid
aceasta este ziua în care ți-am smuls pumnalul,
să nu-l mai răsucești încă o dată în rană,
nici să mai poți descoase legăturile
bucăților din mine
du-te și spune lumii să nu mai bată
la ușa unei case năruite
du-te și lasă-mă să mă strângă
pereții sufletului,
să-mi rămâi rece și mic

O ULTIMĂ SCRISOARE

se scutură iubirea ca florile de mai,
lăsând numai suspine din ceea ce visai
martor tăcut, în cui a stat și ceasul,
lampa nu mai veghează, a ars de mult și gazul
pe masă e cafeaua uitată de cu seară
și la fereastră vise din depărtata vară
pe filă-ngălbenită timpul alină patimi,
e-o ultimă scrisoare, cu fluturi fără aripi

și tot ce nu s-a spus, acum stă între voi,

ca un soldat pe front, rănit, plin de noroi,
ce-așteaptă o minune să-i licăre-n privire,
din negură de vremi și dulce amintire
de mult lumina-i stinsă și luna printre nori
tresare-n visu-n care te străduiești să zbori
departe de-acel suflet ce te-a eliberat,
iubindu-te-n culori în care n-ai sperat

se scutură cireșii de ploaie și de vânt,
se scutură și gândul pe care l-ai crezut
când s-a născut în minte, sfielnic, fără glas,
în ziua-n care-ai mers cu dragostea la pas,
că ai putea, cumva, să minți și să înșeli,
să scapi de învoială, să nu dai socoteli
și tot ce nu s-a spus, stă iarăși între voi,
ca un soldat pe front, sau poate un strigoi

e-o ultimă scrisoare, cu fluturi fără aripi
pe fila-n care astăzi timpul alină patimi
cafeaua de pe masă uitată-i de cu seară
și la fereastră-s vise din depărtata vară
lampa nu mai veghează, a ars de mult și gazul
martor tăcut, de ieri a stat și ceasul
lăsând numai suspine din ceea ce visai,
se scutură iubirea ca florile de mai

OAMENI ȘI ÎNGERI

oameni și îngeri merg laolaltă pe stradă
dar oamenii nu au ochi pentru îngeri
pentru aripile pe care ei le întind ca scut
înaintea mașinilor care rulează mereu
către aceeași destinație,
care duc oameni la serviciu doar ca să aibă
unde pleca și de unde se întoarce
ei nu au urechi pentru îngeri,
pentru șoaptele
care brăzdează dimineata
ca razele răsăritului de soare
urechile sunt astupate cu căști
și-n ele se aude orice,
mai puțin strigătul din spatele măștii care
lasă numai ochii la vedere
dar oamenii nu au ochi pentru alții,
pentru ei înșiși sau pentru îngeri
au crescut zombi în ziua în care s-au temut
să se opună schimbării și acum zombi și îngeri
merg laolaltă pe stradă și din ochii îngerilor
curg lacrimi care despică asfaltul în patru.

Crăciunul la români. Tradiții și obiceiuri.

Sărbătorile Crăciunului încep din data de 6 Decembrie (Moș Nicolaie) și se încheie în 6 ianuarie (Boboteaza).

Minunea nașterii Pruncului Iisus este punctul de întâlnire al lumii pământești cu veșnicia.

Sunt multe datini, obiceiuri și superstiții în perioada sărbătorilor de iarnă. Cea mai bogată regiune în superstiții și datini este Moldova și Basarabia. În Bucovina, prin satele din jurul Cernăuțiului, mâncarea de căpetenie din seara de Ajun, este grâul. Cei de la masă gustă din el și-l aruncă „să se lipească de grindă, că se prind roii”, zic ei. Sunt și alte bucate care nu pot lipsi de pe masă în această zi: în Bucovina, este peștele, se pare că obiceiul e luat de la catolici. În Moldova se face borș cu bob și burechiță (o pastă făinoasă în formă de urechiușă), precum și mâncare cu hribi, dar, neapărat se mănâncă „găluște”(mai ales din pasat), „vărzare” plăcinte de post cu curechi (varză murată), turte, bob și perje. Prin unele locuri se zice că turtele, de aceea se fac, pentru că în acea zi femeile i-au adus Maicii Domnului pelinci (făcute din foi subțiri de aluat, așezate unele peste altele și umplute cu migdale pisate, totul parfumat cu apă de flori).În casele din jurul Cernăuțiului se pune fân, sub fața de masă, pentru că Domnul Iisus a fost născut pe fân. Prin alte locuri se pune coasa, ca să fie toți sănătoși, iar sub picioare, toporul, alții se așează pe topor, ca să fie tari ca fierul, iar sub masă, pun cofa cu apă, să le meargă bine vitelor. De Ajunul Crăciunului și al Bobotezei, nu se dă din casă nimică, pentru că se duce din casă tot norocul.” Prin Bucovina, se pune din fiecare mâncare într-un blid care se lasă descoperit,peste noapte pe masă, ca să guste și morții. Prin Moldova și Basarabia, în ziua de Ajun, găinilor li se dă să

mănânce din sită sau ciur, ca să se ouă mult. Iar ca să nu le ia uliul puii, femeile pun o piatră în cuptor, în Ajunul Crăciunului, pe care o lasă până de Bobotează, și spre miezul nopții este aruncată, însoțită de cuvintele: „Cum dorm toți oamenii și nimeni nu vede, așa să nu vadă uliul puii mei și să steie împietrit și încremenit.” În cele două săptămâni de sărbători, furca nu se lasă goală, că nu rodește cânepa. Iar prin Moldova, femeile nu torc de la Ignat până la Bobotează, pentru vite, ca să le meargă bine, dar și pentru fete, ca să le vină pețitori. Există credința că, în noaptea de Ajun și de Bobotează, fetele își pot vedea ursitul; pe alocuri, fata pune o spelcă sub prag, ca să treacă preotul peste ea, apoi o va lua și și-o va pune la loc în coc și se va culca, astfel își va visa ursitul. De Bobotează, fata, despletită, se așază în fața oglinzii, la lumina unei lumânări, și se zice că astfel va putea să-și vadă ursitul.

Se spune că *tradiția bradului de Crăciun* am fi luat-o de la străini, voi reaminti faptul că, după câte se pare la noi, la români, cinstirea bradului își are o origine mult mai veche. Dacii îl considerau arbore cosmogonic. Dovezi, de netăgăduit, zac în pământul țării noastre încă din perioada paleoliticului superior, despre existența „unei vieți spirituale” oglindită în primele manifestări de artă, când apar și primele manifestări primitive ale credințelor religioase, reflectate în chip fantastic în gândirea oamenilor sub forma unor reprezentări magice și a convingerii că între diferite ginți și anumite animale sau plante ar exista legături de rudenie și o anumită solidaritate (totemismul), după cum declara arheologul prof. C.S. Nicolăescu Plopșor.

Bradul integral sau parțial, ca rămurică sau frunză, apare în toate culturile arheologice de la noi: Hamangia, Boian, Gumelnița, Cucuteni. În structura ei primară, figurarea bradului capătă în concepția și viziunea metopeică a dacilor fantasma arborelui cosmogonic. Bradul, în concepția țaranului român este strâns legat de viața omului și prezent în ceremoniile și ritualurile lui: de naștere, înfrățire de nuntă, în prenuntă sau în nunta mortului, sau stâlpul de nuntă, folosit în ritualul „urcării pe stâlp pentru a lua din vârf însemnele nunții: năframa, smocul de busuioc și plosca cu vin și a le înmâna miresii. Ca arbore fertilizator implantat între arborii fructiferi, ca arbore de bun augur în colindele

ivernale, ca arbore de judecată (bradul de jurământ sau bradul justițiar), ca arbore funerar, pus la capul mormântului, care ajută sufletul la Marea Trecere peste apa sâmbetei sau Marea Neagră; ca stâlpi de Armindenii, profilactici și purtători de icoane și ca monument, coloana cerului, în jurul căreia gravitează o bună parte din daimonologia, semideologia și eroologia mitică”, după cum formulează Romulus Vulcănescu în a sa *Mitologie română*. Nu insist asupra tradiției bradului, am vrut doar să subliniez originea dacă a tradițiilor noastre în ceea ce privește bradul de Crăciun, atât ca arbore cosmic, ca dovadă prezența lui în toată literatura populară: legende, balade, basme, colinde, proverbe, strigături și în toate creațiile spirituale legate de străvechiul fond mitologic al poporului român. Și ca dovadă, iată cum se oglindește aceasta într-una din variatele colindului ***O brad frumos!*** : „O, brad frumos, o brad frumos,/ Tu-nchipui pomul vieții,/ ce ni l-
adus din Rai Hristos,/ Cum au vestit profeții,/ O, brad frumos, o, brad frumos,/ Tu-nchipui pomul vieții”

Cât despre *Moș Crăciun*, el este prezent nu numai la ortodocși și catolici ci și la alte popoare.

În Germania poartă numele de Santa Klaus, și îl are ca ajutor pe Knecht Ruprecht sau Krampus.

Dar copiii primesc darurile din bradul frumos împodobit, chiar din mâna Copilului Iisus, în Austria se numește *Christkind*, în Suedia, moșul este un pitic, *Jultomten*, care vine într-o sanie trasă de Julbocker (caprele lui Thor/zeul tunetului/, în Danemarca, sania lui *Julemanden* este trasă de reni, iar spiridușii din podul casei coboară special ca să împartă darurile, în Anglia, el se numește *Father Christmas*, iar în Franța *Père Noël*. În Rusia, s-a numit pe vremea comuniștilor *Moș Gerilă* și venea în Ajun de Anul Nou (pentru demitizarea tradiției), dar mai înainte vreme se numea *Babușca* și era femeia care-i îndrumase greșit pe Cei Trei Magi și își ispășea păcatul aducând jucării copiilor în fiecare an, în ajunul Bobotezei. Cehii cred că *Svaty Mikulas* este coborât, din cer pe o funie, de un înger care îl ajută să împartă și darurile. Copiii din Polonia cred că darurile vin din stele, iar celor din Ungaria le sunt aduse de îngeri.

În Italia, copiii știu de *Befana* (aceeași bătrână din Rusia) care a refuzat să-i conducă pe Cei Trei Crai, pentru că nu terminase de măturat, și vine la ei de Bobotează.

Cultul lui Crăciun, moș strămoș, de la noi, pare a fi un cult solar mai vechi decât cel al lui Mithra (al soarelui – luat de romani de la Perși) care a pătruns, după romanizare, și în Dacia, și firește și mai vechi decât cultul creștin, introdus ulterior.

La **Daci**, Crăciunul era o făptură sacră simbolizând vremea creației când „toate se făceau și se desfăceau”, după cum susține Romulus Vulcănescu în *Mitologie română*. În mitologia geto-dacă, se pare că el era nu strămoș care simboliza echilibrul elementelor din stadiul inițial al *Facerii* lumii de la începutul creației. Denumirea *Kartum* (creație) a unor localități din Dacia pare a veni în sprijinul acestei ipoteze. Etimologii susțin însă că numele de *Crăciun* ar proveni din latinul *creatio*/ naștere, nașterea naturii, transpusă în nașterea lui Crăciun, sau în cuvântul *incarnatio*// *încarnare*, renaștere – renașterea naturii prin încarnarea de Crăciun. Mitul arhaic al unui cioban-zeu-moș s-a transformat la creștini într-un cioban hain care nu vrea s-o primească pe Maica Domnului să nască în staulul său, iar soția lui, care a moșit-o, a fost aspru pedepsită, tăindu-i mâinile. Minunea înfăptuită de Maica Domnului, după alții, de Copilul Iisus, de a-i lipi alte mâini, „cu totul și cu totul din aur”, îl determină pe Crăciun să se convertească la creștinism. El dă o mare petrecere oferind, produse ciobănești: lapte, urdă, brânză, tuturor. De atunci a rămas obiceiul ca Moș Crăciun să aducă daruri. Slugile și ciobanii cântau de bucurie, cântece care s-au transformat în colindele din zilele noastre.

Colindele noastre sunt producții literare scrise de diecii care s-au inspirat din Noul Testament, Viețile Sfinților și, mai cu seamă apocrife (scrieri iudaice și creștine care erau prezentate ca fiind scrieri biblice dar erau compuse târziu după nașterea lui Hristos și erau interzise fiind socotite necanonice). Deoarece colindele circulau din gură-n gură, ele au suferit modificări, ca orice producție populară. După cum remarcă Aron Densusianu: „vechi reminiscențe mitologice religioase s-au păstrat cu deosebire atunci când ele și-au putut continua viața în același spirit, adică religios și sacramental.”

Dar colindele nu sunt specifice numai ortodocșilor, catolicii și alte culte au colinde. Vom reda câteva din colindele, cele mai cunoscute, care circulă în țară.

DIN AN ÎN AN

Din an în an sosesc mereu
La geam cu Moș Ajun.
E ger cumplit, e drumul greu
Da-i obicei străbun (bis)

Azi cu strămoșii cânt în cor
Colindul sfânt și bun.
Tot moș era și-n vremea lor
Bătrânul Moș Crăciun. (bis)

E sărbătoare și e joc
În casa ta acum.
Nu-i nicio casă fără foc
De ziua lui Crăciun. (bis)

Și-acum te las, fii sănătos
Și vesel de Crăciun.
Dar nu uita când ești voios,
Creștine, să fii bun.(bis)

IATĂ VIN COLINDĂTORI

Iată, vin colindători,
Florile dalbe
Noaptea pe la cântători,
Florile dalbe

Și ei vin mereu, mereu,
Florile d-albe
Și ne-aduc pe Dumnezeu,
Florile d-albe

Dumnezeu adevărat,
Florile dalbe
Soare-n raze luminat.
Florile dalbe

STEUA SUS RĂSARE

Steaua sus răsare
Ca o taină mare,
Steaua strălucește,
Magilor vestește

Că astăzi Curata,
Preanevinovata
Fecioara Maria
Naște pe Mesia.

Magii, cum zăriră
Steaua și porniră
Mergând după rază

Pe Hristos să-l vază.

Și dacă porniră
Îndată-l găsiră,
La dânsul intrară
Și se închinară.

Cu daruri gătite,
Lui Hristos menite,
Luând fiecare,
Bucurie mare,

Care bucurie
Și aici să fie
De la tinerețe
Pân'la bătrânețe.

ASTĂZI S-A NĂSCUT HRISTOS

Astăzi s-a născut Hristos,
Mesia chip luminos,
Lăudați și cântați
Și vă bucurați.

Mititel, înfășeșel,
În scutec de bumbăcel,
Lăudați și cântați
Și vă bucurați!

Neaua ninge, nu-l atinge,
Vântul bate, nu-l străbate
Lăudați și cântați
Și vă bucurați!

Și de-acum până-n vecie,
Mila domnului să fie!
Lăudați și cântați
Și vă bucurați!

O, CE VESTE MINUNATĂ

O, ce veste minunată
În Viflaim ni s-arată.

Astăzi s-a născut
Cel făr' de-nceput
Cum au spus prorocii.

Că la Viflaiem Maria,
Săvârșind călătoria,
În sărac locaș
Lâng-acel oraș,
A născut pe Mesia.

MOȘ CRĂCIUN

Moș Crăciun cu plete dalbe
A sosit de prin nămeți,
Și aduce daruri multe
La fetițe și băieți.
Moș Crăciun, Moș Crăciun!
Din bătrâni se povestește
Că-n toți anii, negreșit,
Moș Crăciun pribeag sosește,
Niciodată n-a lipsit.
Moș Crăciun, Moș Crăciun!
Moș Crăciun cu plete dalbe,
Încotro vrei s-o apuci?
Ți-aș cânta „Florile dalbe”
De la noi să nu te duci.
Moș Crăciun, Moș Crăciun!

O, BRAD FRUMOS!

O, brad frumos, o, brad frumos,
Cu cetina tot verde..
Tu ești copacul credincios,
Ce frunza nu și-o pierde.
O, brad frumos, o, brad frumos
Cu cetina tot verde.
O, brad frumos, o, brad frumos,
Verdeața ta îmi place.
Când o revăd, sunt bucuroș,
Și vesel ea mă face.
O, brad frumos, o, brad frumos
Verdeața ta îmi place.
O, brad frumos, o, brad frumos,

Cu frunza neschimbată.
Mă mângâi și mă faci voios
Și mă-ntărești îndată.
O, brad frumos, o brad frumos,
Cu frunza neschimbată.

O brad frumos, o, brad frumos,

Tu-nchipui pomul vieții,
 Ce ni-l adus din Rai Hristos,
 Cum au vestit profeții.
 O, brad frumos, o, brad frumos,
 Tu-nchipui pomul vieții.

Unele colinde se cântă și de catolici, așa e cazul cu „O, brad frumos”, care se cântă și în Germania, Anglia și Franța, unii chiar cred că el ar proveni din Germania, dar la noi, se pare că încă de pe vremea dacilor exista cultul bradului pe care-l socoteau „arbore cosmic și pom al vieții”, cum o dovedește încheierea variantei de **O, Brad frumos** pe care am redat-o: „...o, brad frumos,/tu-nchipui pomul vieții.”

Anul Nou marchează renașterea naturii și a vieții, reeditarea actului creației și nu este specific creștinismului. El este sărbătorit de toate comunitățile din lume, variind numai în ceea ce privește data. Dar nici la creștini nu a fost sărbătorit întotdeauna la 1 ianuarie. În Evul Mediu timpuriu, de pildă, Anul Nou era sărbătorit la 25 ianuarie (de Bunavestire), excepție făceau doar anglo-saxonii care-l sărbătoreau la 25 decembrie. Nu intenționez să fac un istoric al numeroaselor datini și superstiții specifice acestei sărbători, ci să spun câte ceva despre alaiurile carnavalești, specifice acestei sărbători.

Carnavalul reprezintă un complex ritual și ceremonial care are loc anual, rareori bianual, urmărind răsturnarea completă a ordinii și ierarhiei și, din haosul creat, semnificativ, are loc renașterea spirituală și retrăirea timpului sacru în care a început creația lumii. Termenului Carnaval i se atribuie două etimologii, după una s-ar trage de la (carnes totas, carnes tollendas) cu referire la interdicția temporară de a folosi carnea iar după cea de a doua, ar veni de la un car cu roți, închipuind o navă celtică (carrus navales). Cu timpul, aceste care s-au transformat în care alegorice în Europa Centrală și de Vest.

În sud-estul Europei și-au păstrat semnificația rituală cu figurările străvechi, cu precădere în România, unde au fost descoperite pentru perioada bronzului și a fierului, bărci și care votive amintind de bărcile și carele rituale folosite în cultul preistoric al soarelui la autohtoni..

Carnavalul la români prezintă două aspecte: unul solstițial de Anul Nou, și altul aproximativ echinocțial de lăsata secului.

Carnavalul solstițial, în Bucovina, se reduce la un **colind cu un scenariu calendaristic**:

12 persoane reprezentând cele 12 luni ale anului (ianuarie, un copilăș (Anul Nou) și încheindu-se cu luna decembrie, un moșneag (Anul vechi). Așezați într-un car mare, tras de 4 perechi de boi, colindă prin sat în noaptea de Anul Nou, urmați de curioși și gură-cască, oprindu-se la casele ospitaliere unde fiecare lună improvizează un fel de dare de seamă asupra vieții satului, cu realizările și lipsurile privite în mod satiric.. Colindul este încheiat de Anul Nou-copil, care promite un an mai bun. Colindătorii sunt cinstiți cu băutură și bucate alese, după cum aflăm de la Romulus Vulcănescu (op. cit.).

Pe lângă alaiul carnavalesc calendaristic, de Anul Nou, mai au loc și alte alaiuri carnavalești: **alaiul Caprei**, **alaiul Călușilor**, **alaiul Malancei**, și **alaiul Plugușorului**. Primele trei alaiuri au fost foarte răspândite în Moldova de nord și Bucovina. Alaiul Plugușorului a circulat și se mai obișnuiește încă atât în Moldova cât și în Muntenia. Dar, toate aceste patru alaiuri, care fac parte integrantă din Carnavalul de iarnă, se referă la activitatea agro-pastorală și la creșterea animalelor domestice, în general. Alaiul Caprei - cel mai vechi și mai spectaculos din carnavalul de iarnă, amintește oarecum de alaiul dionisiac al făpturilor antrop-caprine de la traci, grecii antici și romani. În jurul Caprei, care domină alaiul, se grupau mai multe personaje daimonice, de tipul satirilor, faunilor și pani-lor, reprezentați prin moși și babe, ghiduși și păcălici.

În alaiul caprei arhaice, în evul mediu, s-au produs unele modificări și stilizări. Mai cu seamă în Moldova și Bucovina au fost alcătuite ciopoare de mai multe capre (9 - 11 - 13 capre) care jucau separat în alai sau jucau împreună.

Deosebit de spectaculos este **alaiul de capre** care desfășoară o acțiune muzicalo-coreografică deosebită.. Boturile caprelor nu mai clămpănesc la unison, sacadat, monoton, obsedant, ci sunt acordate pe note și timbruri diferite, acompaniate de tobe și fluieri, încât clămpănitul lor dublat și de tropotul picioarelor, seamănă uneori cu o simfonie de xilofone, iar alteori cu un tropotit sau step obsedant la care se adaugă din când în când sunetul zurgălăilor și scuturatul herbului de panglici și mărgelile ce produc asupra spectatorilor o adevărată *eufrie*

psihofiziologică, probabil ca la trenele dionisiace, după consumul de alcool, dansurile exaltate, strigătele și exuberanța participanților, după cum subliniază Vulcănescu.

Datina **plugușorului** prezintă *un fapt istoric mitizat*: extinderea, de către împăratul Traian (Bădița Traian), agriculturii în Dacia cucerită, care trebuia să devină grânarul Imperiului roman.. După părerea lui Romulus Vulcănescu, o legendă mitică transpusă în versuri, care exaltă meritele agriculturii „intensive” romane a grâului, în locul meiului care domina în cultura cerealieră a dacilor. Ca mai toate datinile, și plugușorul este păstrat mai cu seamă în Moldova, Basarabia și Bucovina. Iată cum ne descrie Elena Niculiță-Voronca, în *Datinile și credințele poporului român*, acompaniamentul urării *Plugușorului zisă de urătorul care, din când în când, pocnește din bici, strigând hăi, hăi! ca și când ar pocni din bici pe lângă boi îndemnându-i la arat*: „În Moldova merg la urat cu clopot, cu cârceile de la plug, ca să facă zgomot. Un alt zgomot se face cu buhaiul. Întind o piele pe o puțină, prin piele se trece o viță de păr de coadă de cal, părul acesta îl ung cu sacâz și un băiet îl trage, producând astfel un muget, întrerupt numai de tactul trasului, care însemnează mugetul de buhai.”

Tot Voronca ne descrie și modul în care se desfășoară *Capra* prin împrejurimile Hârlăului: „un flăcău ce știe s-o joace, se pune în patru labe, așezându-i-se pe spate corpul caprei de lemn acoperit cu lăicere frumoase și la cap foarte frumos împodobită, cu oglindă în frunte, cu mărgelă și flori. Botul e destul de lung, făcut din două scândurele înlăuntru lipite cu postav roș, din care putrătorul tot una clămpănește cât o joacă.”

Alaiul carnavalesc malanca, practicat prin Bucovina, este compus dintr-un moș ghebos, mascat cu o față hidoasă, și baba lui, care este un tinerel, nemascat, mimând o nevastă tânără și cam rușinoasă, ținând basmaua la gură - de obicei ca să-și ascundă tuleii de barbă abia mijiiți. Cei doi se sfădesc, scoțând la iveală neajunsurile căsniciei, urmărind să-i distreze pe cei din jur.. Moșul are atârnată la spate o coadă din paie, pe care copiii se străduiesc să o aprindă.

Calul, din datina românească, este reprezentat de un om călare pe un cal de lemn frumos împodobit, pe care-l joacă, intră în case și face tot felul de năzbâtii, ca să provoace râsul.

Voi încheia cu **Sorcova**, specifică în Muntenia, care deși nu face parte dintre alaiurile carnavalești specificate mai sus, este o urare a cărei origine ar fi din insula Samos, dacă e să-l credem pe Gubernatis, unde Homer „la zi întâi a fiecărei luni, mergea cu o ramură de măslin, legată cu o cordeluță de lână, pe la casele cele mai bogate, pentru a le ura fericire..”

La noi, obiceiul s-a transformat în sorcovitul din dimineața de Anul Nou. (sorcova fiind un bețișor împodobit cu flori de hârtie divers colorate).

SORCOVA

Sorcova
vesele,
Peste vară,
Primăvară,
Să trăiți,
Să-mbătrâniți,
Ca un măr,
Ca un păr,
Ca un fir
De trandafir,
Tare ca fierul,
Iute ca oțelul,
Tare ca piatra,
Iute ca săgeata;
La anul
Și la mulți ani!

PLUGUȘORUL

(seara Sfântului Vasile).

Fie-vă boieri de bine!
Seara Sfântului Vasile!
De multișor a-nserat,
Dar noi am întârziat
Și la boieri n-am urat;
Și-au fost vremea mai de mult.
Dar noi nu ne-am priceput.

Tot ca băieții am făcut.
~ A fost vremea de cu seară,
Dar noi n-am băgat de seamă!

Mânați măi!

Hăi! Hăi!

De când noi umblăm
Și urăm,
Curți c-acestea nu aflăm
Așa 'nalte
Minunate

Și de bun meșter lucrate,

Mânați, măi!

Hăi!Hăi!

Am mai ura, ura, ura,
Da ni-i că vom însera,
Și decât vom însera
Pe la curțile Domniilor-voastre,
Mai bine pe la bordeiele noastre,
Că curțile domniilor-voastre
Sunt tot cu var vâruite.
Cu șindrile acoperite,
Cu catran cătrânite,
Dar tot mai bine să înșeram
Pe la bordeiele noastre,
Ce-s cu balegă lipite

Cu pusderie acoperite
De bune, de rele
Noi ne odihnim în ele,
Mânați,măi!
Hăi! Hăi

Am mai ura, ura, ura,
Da' ni-i că vom însera
Și noi nu suntem de pe-acolea
Că suntem de la Buda-veche,
Unde mâța-i streche,
Și-motocu'
Nu-și află locu',
Și un motoc
Nu-și află loc
Într-un fund de boloboc

Mânați, băieți!

Hăi! Hăi!

Am mai ura! ura! ura!
Ne temem c-om însera,
Și nu suntem de pe-acolea
Ci din munții întunecoși
Seara Sfântului Vasile
Să vă fie tot spre bine,
La mulți ani cu sănătate

S-aibă și plugarii parte
Ahooo! Hahaaaa! opriți copii!

Steaua

Steaua sus răsare
Ca o taină mare,
Steaua strălucește
Și lumii vestește,
Și lumii vestește,
Că astăzi Curata,
Preanevinovata,
Fecioara Maria
Naște pe Mesia,
Naște pe Mesia.
În cetatea vestită
Viflaim numită,
Steaua strălucește
Crai povățuiește;
Crai povățuiește;
Steaua varsă raze,
Pe magi luminează
Că s-a născut jos
Mesia Hristos.
Mesia Hristos.
In cetatea lui David
Prunc preaumilit.
Magii cum zăriră
După stea porniră
După stea porniră
Pe Hristos să-L vadă
Și să se încreadă
În Viflaim cum intrară,
Pe prunc îl aflară,
Pe prunc îl aflară.

Grupaj realizat de d-na Alexandra Kiseleff

PIESĂ DE TEATRU ÎNTR-UN ACT

Al Florin ȚENE

O STAFIE TULBURĂ SPERANȚA

Personajele:

Dreptaciul - un om înțelept (poet) fără mâna stângă.

Stângaciul - al doilea om înțelept (poet) fără mâna dreaptă.

Vocea căpitanului

SCENA I

(Se deschide cortina. În mijlocul scenei se află un om fără mâna stângă într-un decor schițând interiorul unei capele ortodoxe pe un mic vas de croazieră. Printr-un hublou se vede oceanul nesfârșit. Dreptaciul îngenunchiază, se închină cu mâna pe care o are la Icoana Maicii Domnului cu Pruncul, așezată în partea dreaptă. În surdină se aude un cântec bisericesc, împletindu-se cu vuietul valurilor. Se roagă.)

Dreptaciul:

-Îți mulțumesc Doamne că mi-ai lăsat mâna dreaptă. Să pot a mă închina în fața icoanelor tale. *(Se închină)*. Bun ai fost și ești cu mine. M-ai învățat să seamăn grâul, să îngrijesc recolta, să plămădesc pâinea, să aprind focul, să iubesc. Bat-o vina de mâna stângă. Mi-a retezat-o batoza! Eram în vacanță și ajutam părinții la treierat Nu a știut dreapta ce face stânga. Altfel aveam și eu ca toți oamenii două mâini. Dar e bine și așa. Pot muncii. Îmi mângâi pruncii și femeia. Pot aprinde focul ținând cutia de chibrituri în gură și bățul îl scapăr pe cadran. Doamne, ce bine că am mâna dreaptă! Cu această mână am câștigat banii necesari biletelor acestei călătorii pentru întreaga familie. Țin șisterul să tai pâinea, s-o împart la cei dragi. Teognis din Megora spunea că... „Doamne, Te exprimi prin poet. Doar, Știi că și eu mă îndeletnicesc cu tainele metaforei. Pentru

că mi-ai lăsat mâna dreaptă îți mulțumesc. Iată, pot să fiu pe acest vas în drum spre Tărâmul Făgăduinței. Cu această mână am putut muncii pentru a strânge bani să plătesc această călătorie mult visată. Pot scrie versuri, pot răsfoi un ziar și mai presus de orice pot muncii pentru a nu întinde mâna să cerșesc ajutor de la semenii. Ca poet nu sunt un risipitor al închipuirii mele. Nu sunt un nabab și risipitor al lucrurilor mărunte. Știu, Doamne, că poezia a devenit o curiozitate fără curioși. Nu se mai citește, nici măcar poezii între ei nu se mai citesc. Eu, Doamne, mă bucur că mă citesc soția și copiii... Însă ea, Poezia, a rămas „doamna artelor”. Îți mulțumesc și pentru acest fapt. Romain Rolland afirma: „Când ordinea înseamnă injustiție, dezordinea e într-un fel un început de justiție.” Este, Doamne un paradox pe care l-au trăit oamenii în perioada comunistă. Injustiția „ordinii” comuniste am simțito cu toți. Am publicat câteva cărți, Doamne, pe care le consider că sunt însăși viața mea prelungită în eternitate prin litere moarte ce vor trece din generație în generație, fiindcă acestea sunt litere moarte, pe care le-am vrăjit și le-am înviat cu viața mea.

(Se ridică. Se îndreaptă către locul unde se aprind lumânări. Scoate câteva monede din buzunar, le așează pe masă și ia o lumânare, pe care o aprinde în lumânar, închinându-se de trei ori. Apoi se îndreaptă către aceeași icoană, în fața căreia îngenunche, rugându-se cu palmele unite în fața pieptului.)

-Doamne am aprins o lumânare să-mi lumineze calea spre Tine. Am aprins o lumânare pentru întunericul neamului meu și pentru sufletul tuturor celor ce-au ars pe rugul Cuvântului scris. Dar, să ști Doamne, Dumnezeu meu, că iubesc la fel de mult atât lumina cât și întunericul. Amândouă sunt date de Tine. Fără întuneric nu ne-am bucura de lumină. Acesta ne face s-o vedem, fiindcă Dumnezeu este cel care consfințește totul pe această lume. Totul fiind Datul Divin. Am aprins o lumânare pentru familia mea care se află în cabina acestui vas, pentru Eminescu, poetul neamului meu. El este Cuvântul prin care s-a întrupat literatura națională în cea universală. Este fiul propriei opere și părintele nemuririi ei. Am aprins o lumânare pentru Poezie, ea nu și-a luat asupra ei menirea filozofiei, fiindcă este deasupra acesteia. Mă gândesc Doamne că în momentul când ar fi

făcut acest lucru ar fi dispărut sublimul. Bine ai făcut acest lucru, Doamne. Am aprins pentru metaforă care este algebra superioară a cuvintelor, poezia este trigonometria metaforei. Doamne, te mai rog să-mi ierți păcatele...

(Se ridică. Se oprește în fața hubloului privind imensitatea apei.)

SCENA II

(În scenă intră un om fără mâna dreaptă. Se apropie de icoana Apostolului Iuda zugrăvită pe peretele din partea stângă. Îngenunchează numai cu piciorul stâng și începe să se roage)

Stângaciul:

(Închinându-se cu mâna stângă la icoana Apostolului Iuda)

-Apostole Iuda, ajută-mă să ajung pe Tărâmul Făgăduinței. Îți mulțumesc că mi-ai lăsat mâna stângă. Pot mânca cu ea. Pot cerși cu aceasta un ban de la cei cu... două mâini. La o adică și de la cei cu mâna dreaptă. Poezia mea pe care o scriu nu-mi aduce nici-un câștig, însă cu cerșitul pot să-mi cresc copii, să-mi hrănesc nevasta și să mai... beau. Cu banii din cerșit am plătit biletele întregii familii pentru călătoria aceasta spre Tărâmul Făgăduinței. Dacă nu ar fi proștii ăștia de miloși care-mi pun în mâna pe care o mai am câte un bănuț, de ajunge câștigul meu cât salariul unui șef, nu știu ce m-aș face. Apostole Iuda de ce nu mă cauți? „Nu m-ai căutat dacă nu m-ai găsit” spunea Pascal. Această afirmație sugerează, Apostole Iuda, spirala veșniciei, a căutării... absolutului. Poate călătoria mea spre Tărâmul Făgăduinței are și acest scop. Pitagora spunea că „totul este orânduit după număr”, însă eu spun că numărul este orânduit după Totul, care simbolizează Datul naturii. Filozofii... spun că este vorba de Datul divin. Apostole Iuda spune-mi dacă greșesc. Eu nu cred în divinitate. Forma aceste lumi, Apostole, este legea în virtutea căreia se repetă motivul. Aceasta amintește de ritm. De aceea mă rog la tine ca acesta să consfințească forma ce duce la Revoluția Universală la care gândesc și sper să începă. Forma fiind numărul idee, unealta principală a marelui Ordonator, sau natura, cea care aranjează cu arta. Mă rog pentru morții care au participat la revoluțiile din istorie. (Se ridică și se îndreaptă spre locul unde sunt lumânări de vânzare. Scoate

din buzunarul pantalonului o monedă. Aprinde o lumânare, dar nu se închină)

-Mă rog pentru tine Apostole Iuda, tu... ești deasupra tuturor minunilor naturii. Aceste minuni sunt, toate la un loc, creatorul tuturor creatorilor. Se spune că lucrând numai cu capul nu ești fericit. Lucrând cu inima nu faci avere, și nici nu ești fericit. Pentru mine banul aduce fericirea, cu toate că propovăduiesc sărăcia în fericire. Eu zic... fericirea, Apostole, este Marea Revoluție a celor umiliți, săraci și neputincioși. Am aprins o lumânare, cu toate că nu cred în simbolul luminii acesteia, pentru bietul revoluționar Bălcescu, pentru marele Marx, autorul cărții „Capitalul”, dar și pentru Che Guevara ce visa la o revoluție mondială, pentru Ana Pauker, Gheorghe Gheorghiu Dej și prietenul meu de suflet Nicolae Ceaușescu... Poate mă întrebi Apostole Iuda de ce mă închin la tine. Păi... tu ești cel care l-ai vândut pe Iisus pentru... Bine ai făcut. Era un impostor. Dar... totuși, ai greșit! Trădându-L, și fiind prins, răstignit, Iisus a devenit Martir și simbolul creștinismului. Fără să dorești... ai făcut un bine acestei religii. Însă, îți apreciez buna ... intenție. După mine adevărata religie este comunismul. Iar Marx și Lenin sunt simbolurile acesteia. Apostole Iuda! Acești oameni m-au învățat să spun... nu privi că s-ar putea să vezi, nu asculta că s-ar putea să auzi... nu lua hotărâri că s-ar putea să greșești față de cauză, nu trăi că s-ar putea să mori.

(Se ridică. Fără să se închine)

SCENA III

Dreptaciul:

(Se apropie de Stângaciul)

-Suntem plecați de o bună bucată de vreme și nu se vede, încă, Tărâmul Făgăduinței.

Stângaciul:

-Nu este departe. Presimt că ne apropiem de el. Dacă vom fi uniți pe această insulă plutitoare în caz de furtună vom ajunge acolo. Unitatea ne va face să atingem idealul nostru.

Dreptaciul:

(Punând mâna streășină deasupra ochilor și privind în zare)

-Nu se vede țărâmul. Abia aștept să ajungem. Întreaga mea familie numai despre această clipă

vorbește. Speranța este mare. Dacă acest Tărâm ne v-ar dezamăgi?

Stângaciul:

-Nu vom fi înșelați în speranțele noastre. Nu curge miere și unt acolo, dar ideea că toți suntem egali ne v-a face să fim fericiți. Întrădevăr, pe Tărâmul

Făgăduinței chemarea lui Marx „Proletari din toate țările, uniți-vă!” ne conduce spre idealul nostru de veacuri, Comunismul. Această lozincă de luptă, a noastră, apărută pentru prima oară în „Manifestul Comunist”, redactat de Karl Marx și Friedrich Engels, este cea mai frumoasă chemare la luptă. Acolo pe Tărâmul Făgăduinței... proletariatul a câștigat.

Dreptaciul:

(Surprins)

-Nu! Nu ai dreptate! Acolo oamenii, indiferent de condiția socială, sunt egali în fața legilor. Conducătorii sunt aleși prin vot secret și universal. Sunt liberi să se exprime, să se asocieze, să muncească, să-și înjghebeze propria afacere, să...

Stângaciul:

(Întrerupându-l)

-E altfel. În mod sigur este așa cum îți spun. Acolo conduce proletariatul. Oamenii au dreptul la muncă în instituțiile statului și nu în fabricile capitaliștilor, care îi exploatează până la sânge. Acolo nu există proprietate particulară. Aceasta este în mâna celor ce muncesc. Acolo nu există exploatarea omului de către om. Acolo sunt activiști care supraveghează respectarea acestor principii. Acolo munca este răsplătită după necesități și nu după valoarea ei. Dacă ai mai mulți copii primești salariul mai mare...

Dreptaciul:

(Precipitat)

-Bine, bine... dar, dacă acel om este leneș și nu muncește la fel ca ceilalți? Principiul pe care-l susții încurajează lenea. Activiștii se vor comporta mai rău decât... patronii, de care faci vorbire. Se vor comporta cu averea tuturor de parcă ei ar fi proprietarii acesteia. Va fi exploatarea omului în numele unei ideologii.

Stângaciul:

-Nu! Este cum îți spun eu. Dacă ar fi altfel, atunci ce vom face noi care avem câte o mână? De tine este bine, că ai... dreapta, dar, eu...

Dreptaciul:

-Cred că acolo pe Tărâmul Făgăduinței există o protecție socială puternică. Acolo omul potrivit este la locul potrivit. Noi ca poeți dacă scriem pe placul cititorilor cărțile se vor vinde și din drepturile de autor vom trăi. Soțiile noastre vor lucra conform competențelor și al studiilor...

Stângaciul:

-Aaaa... nu... nu! E altfel! Acolo, cărțile noastre scrise în spiritul ideologiei se vor tipări în zeci de mii de exemplare. Indiferent de vânzare vom primi drepturi de autor consistente.

Dreptaciul:

-Dacă este așa... vai de literatura Tărâmului Făgăduinței. Atunci... nu-ți mai trebuie talent. Este de ajuns o știință a scriituri și... multă ideologie. Vom scrie fără să ținem cont de gustul cititorilor?

Stângaciul:

-Cititorii sunt obligați să înghită „pastila” pe care le-o servim. Ei fiind liberi să se exprime, să se asocieze, să muncească, să-și înjghebeze propria afacere, să..

(După o pauză.)

-Abia aștept să ajung pe Tărâmul Făgăduinței. Acolo toți gândesc ca mine. Este societatea mult visată. Cred în forța omului ce supune natura. Trebuie s-o supunem. Unii zic că se răzbună atunci. Aiurea! Omul e stăpânul ei. I-a să mă duc la ușă să văd dacă s-au strâns ceva bani. Mi-am pus o șapcă rablagită cu un bilet...

(Întredeschide ușa, se apleacă, ia șapca și biletul. Numără banii strânși .Apoi satisfăcut citește biletul)

-Bravo! Un om cu amândouă mâinile nu câștigă în câteva ore cât am primit. Sunt darnici oamenii. Proști, de darnici ce sunt. Dar și eu sunt un mare poet. -au impresionat versurile mele.

(Citește biletul cu glas patetic.)

-„Ajutați un poet, unul din sârmani/ cu familie grea și fără bani/ Să muncesc nu pot, nu am o mână/ Fiți milostivi, s-aveți o viață bună!”

(Către icoana Apostolului Iuda)

-Sunt deștept, nu? Asta trebuie să învățăm! Să ni se dea! Aici, pe vas, să dea ăștia cu bani și cu două mâini, iar acolo să dea statul. El are de unde. Doar e bogat. Că muncesc toți și primim răsplată egală. Vorba aceea... ori toți să munciți, ori eu să primesc. Asta este adevărata societate a viitorului. Când voi ajunge acolo... cu ideile mele precis ajung... activist al partidului conducător...
(*Ia un scaun, îl pune în mijlocul scenei. Se așează pe el și imită ceea ce ar trebui să facă ca activist. Gesticulează.*)

-Stimați tovarăși, partidul ne învață că munca înnobilează omul. De aceea vă îndemn să munciți... Sus munca, tovarăși!
(*Către public*)

-Să nu ajung eu la ea. Tovarăși, munca este izvor de sănătate!

(*Mai în șoaptă, către public*)

-Lăsați-o pentru bolnavi. Munca l-a transformat pe om. Aici, pe Tărâmul Făgăduinței suntem egali în drepturi. Iar în privința obligațiilor trebuie să... mai discutăm. Cine nu respectă aceste principii, nu are ce căuta în societatea noastră. Îl eliminăm. Eu... tovarăși, în țara de unde am venit, începusem să construim o societate ca aici, dar niște derbedei cu ajutorul unor agenturi străine ne-au înlăturat de la putere. Adică... a înlăturat proletariatul de la conducerea țării. Eu... ca proletar, vă spun cinstit, mă sculam la ora 9. Gustam o bucată de mușchi țigănesc, beam o gură de vizichi, nu-mi plăcea. Să-l ia dracul, avea gust de ploșnițe.

(*Se strâmbă*)

-Ieșeam din vilă, dată de partid, și mă urcam în limuzina cu șofer, dată tot de partid... și plecam către sediul Comitetului. S-o ia dracu' de viață. Visam la mai mult.

(*Se uită către icoana Apostolului Iuda*)

-Să nu te superi că am amintit de dușmanul tău ... drrr...racul!

(*Se ridică de pe scaun. În clipa aceea intră Dreptaciul*)

SCENA IV

Dreptaciul:

(*Se adresează către Stângaci*)

-Nu prea a fost greu. A trebuit să țin de cârmă în direcția indicată de acul busolei. Mereu înainte, spre sud-est. În timp ce căpitanul a trebuit să

coboare în sala mașinilor pentru a unge volanta. Se încinsese de atâta frecat cu biela.

Stângaciul:

-Cum spui, nu a fost mare lucru. E bine când omul muncește. Eu... am stat de vorbă cu sfinții aceștia.

(*Arată către pereți și sală*)

-Le spuneam că munca înnobilează omul!

Dreptaciul:

-Această afirmație, întotdeauna, trebuie urmată de exemplul personal.

Stângaciul:

-Vrei să spui că trebuia să merg și eu!?

Dreptaciul:

-Nu am spus asta.

Stângaciul:

-Ba, ai spus-o! Expresia ta: „*Trebuie urmată de exemplul personal*” nu face aluzie la mine?

Dreptaciul:

-Dacă te simți cu musca pe căciulă... nu sunt eu de vină!

Stângaciul:

-Mă faci că sunt cu musca pe căciulă. Ce mai. Mă faci și demagog. Măine, poimăine, chiar vei scrie o satiră cu...aluzie la mine.

Dreptaciul:

(*Serios*)

-Toate acestea sunt aberațiile unui... frustrat. Singur te acuzi. Iar despre satiră să nu mai vorbim. Eu am scris satire, tu...

Stângaciul:

(*Iritat*)

-Dorești să-ți spun ce este satira?

Dreptaciul:

-Nu! Doar îți spun că ea este ochiul care plânge pentru a râde celălalt.

Stângaciul:

(*Ironie*)

-Intr-o societate perfectă spre care ne îndreptăm,

satira ta nu-și are rostul. Chiar este interzisă. Acolo eu sunt fiul comunității.

Dreptaciul:

(îngrijorat)

-Dacă o fi cum zici, noi vom fi parte a comunității. În concluzie nu suntem noi. Suntem comunitate. Iar comunitatea se regăsește în noi. Rezumând la mine, pentru a nu generaliza, și a nu te supăra, dacă comunitatea sunt eu, și eu sunt comunitatea, atunci totul se rezumă la un eu disperat. Dacă ar fi așa, atunci... degeaba fac călătoria aceasta spre Tărâmul Făgăduinței.

Stângaciul:

-Omul trebuie să fie loial societății în care trăiește. Trebuie să muncească pentru comunitate și apoi să se gândească la el. Comunitatea trebuie să fie bogată.

Dreptaciul:

-Și oamenii săraci!?

Stângaciul:

-Membrii comunității trebuie să fie egali între ei. Mai presus... este comunitatea și Țara!

Dreptaciul:

-Adică... țară bogată cu oameni egali în sărăcie.
(*Sună telemobilul Stângaciului. Bagă mâna în buzunar și scoțând aparatul îi cade și grămada de bani strânși din cerșit.*)

Stângaciul:

-Blestemaților! Altă treabă n-ați avut decât să cădeți.

(*Se apleacă, îi strânge grămadă și îi bagă în buzunar*)

-Da! ... Sunt în capelă, nevastă... Sigur... Vin imediat.

Dreptaciul:

(*Mirat*)

-De unde atâția bani?

Stângaciul:

(*Grăbit, în drum spre ușă*)

-De la călătorii milostivi...

(*Iese trântind ușa după el*)

SCENA V

Dreptaciul:

(*În genunchi în fața icoanei Sfântei Marii cu Pruncul. Se închină.*)

-Doamne, Doamne, mare este grădina Ta.

(*Se ridică. Se plimbă gânditor.*)

-Ca poet nu a înțeles niciodată că erudiția nu înlocuiește talentul. A te baza numai pe erudiție există în mod sigur riscul de a creea ceva insipid, sterp și anost. Numai talentul împletit cu inspirația, erudiția și experiența concură la crearea unor opere viabile. Spusele, aparent paradoxale, ale lui Jules Renard: „Cu cât citești mai mult, cu atât imiți mai puțin” sunt pline de adevăr. Fiindcă „sita” memoriei devine mai „deasă”, adică exigentă, dar nu atât de exigentă de a se îndepărta de artă. O racilă în acest sens l-a avut postmodernismul unde s-a făcut exces de elemente intelective, îndepărtându-se, astfel, de elemental afectiv.

(*Se plimbă prin încăpere. Privește prin hublou cu mâna strașină la ochi.*)

-Nu se vede, încă, Tărâmul Făgăduinței. Întindere de apă nesfârșită. Nesfârșită ca înaltul cerului. În această imensitate, ce este omul? De unde vine? Care este scopul vieții? Ce înseamnă fericirea? Omul, înțeleptul, nu a putut răspunde convingător, nici cu viziunea filozofică umanistă și nici cu metode științifice. Numai Tu Doamne poți să-mi răspunzi. În fiecare din aceste întrebări găsim o unitate dintre rațiune și afect, pe baza cărora s-a încercat rezolvarea - evident pentru momentul istoric respective - dilemele veșnice ale destinului uman, pe care le găsim în întrebările respective. Cred că răspunsul la aceste întrebări le vom afla, numai atunci, când Dumnezeu v-a dori acest lucru. Restul sunt speculații ale spiritului uman. Seara mai discut despre aceste probleme cu soția și cei doi fi ai mei. Toți am ajuns la același numitor comun în această privință. În ciuda faptului că nici percepția tuturor nu sesizează adevărul din unele fenomene și lucruri, ci în raport cu exprimarea senzitivă și optică a acestora, fiindcă nu există deosebire în aplicarea percepției în existență.

(*După o pauză. Se aude vuietul oceanului de parcă ar fi o muzică interstelară.*)

-Doamne am început să gândesc cu glas tare și singur. S-au vorbesc cu Tine!? Grea este și călătoria aceasta. Grea este și despărțirea de patrie. Dar Dumnezeu când a creat Pământul nu a trasat și granițele. Patria noastră, a oamenilor,

este Pământul. Așa că nu trebuie să-mi fie grea... despărțirea. Călătoria aceasta este doar o mutare dintr-un loc în altul, în Patria noastră comună. Dar ce este Patria?

(Stă pe gânduri)

-După câte îmi amintesc din ce citeam despre semnificația acestui cuvânt, înseamnă... locul în care s-a născut cineva. Țara în care locuiește. Pământ natal... Terra este pământul meu natal! Nu există motiv, deci, să-mi fie dor de un spațiu... în care trăiesc, Pământul. Dar... fiecare căutăm colțișorul de Pământ unde credem că viața noastră va fi mai bună în funcție de oameni, fiindcă nu toți dintre noi suntem buni pentru anumite fapte și lucruri, ci numai în raport cu exprimarea sensitică și optică a acestora, nu există deosebire în aplicarea percepției în existență. Metoda sau teoria nu se pot aplica ad-literam oricui, fără asemănare în judecata de valoare...

Va urma

INTERVIU

GEO CĂLUGĂRU
DRAGOSTE LA VÂRSTA A TREIA
 Interviu imaginar cu **FLORIAN SAIOC**,
 un scriitor foarte apreciat

G. C. Mi se pare mie sau există un motiv anume de ai devenit, deodată parcă, înnegurat și grav?

F. S. „Încep să am o presimțire sumbră / se va-implini nu prea târziu, se pare.”

G. C. Ce te face să crezi ceea ce spui sau doar ți se năzare?

F. S. „Arăt acum precum o arătare / treptat devin din ce în ce mai umbră / și-i rece umbra mea, mereu mai rece...”

G. C. Să fii căzut oare în butoiul cu melancolie sau ți-ai amintit de zicala aceea gorjenească: „Fost-ai, bade, cât ai fost, iar acum n-ai niciun

rost.” Fă-ți din amintire leac și spune-mi ce simțai când aveai nu doar rost, ci rosturi! Evocă-l pe Saioc al tinereții noastre!

F. S. „Nu stați în ea (în umbră, n.n.) fecioare și feciori!”

G. C. Fără voia mea m-ai întristat. Spovedește-te, ce-ai dori să se întâmple cu trupul tău care a ars, iată, cu toată forța, 90 de ani și a cuprins, înlăuntrul-i, râuri de lumină, revărsată-n lume generos!

F. S. „Țărâna-mi s-o lăsați pentru ghivece / iar sufletul să mi-l plantați în flori / să v-amintiți de omul care-ntr-o dungă / pentru-amărății noștri tot sufletu-i ardea / râdea nervos când îi venea să plângă / râdea îndurerat, așa râdea / dacă-i vorbeai, el nu zicea nici păs / doar îți zâmbea cum numai el știa / apoi scria cu lacrimi de răs / ba zguduit de hohote scria...”

G. C. Așa erai și te manifestai când sorbeai din partea plină de satisfacții a paharului vieții, însă ai avut parte și de partea cu gust de pelin a celeilalte jumătăți. Ce-ai simțit atunci? Ai găsit cuvintele potrivite ca să le exprimi și să te eliberezi de povara lor? Cum arăta Florian Saioc în acele clipe?

F. S. „Doar când se revolta era livid / și sufletu-i gemea precum furtuna / atunci parcă scria cu ierbicid / să ardă nedreptatea și minciuna.”

G. C. Această poezie numită „Fără titlu” are caracter testamentar prin proiecția de către autor a ceea ce-și dorește să primească din partea celor numiți „amărății noștri” pentru care „tot sufletu-i ardea.” E o rugămintă, dar și o poruncă „Să v-amintiți de omul care părea-ntr-o dungă (dar nu era, n. n.). Să poată să fie sincer până la capăt cu sine și cu cei cărora li se adresează, Florian Saioc se folosește de exprimarea indirectă și astfel persoana care vorbește devine cea despre care se vorbește.

F. S. Eu cred că noi oamenii ne trăim viața în spațiul guvernat de două verbe: „a fi” și „a ți se părea.” La vârsta întâi, predomină „a fi”, iar „a ți se părea” se topește în „a fi”.

G. C. Am fost și eu tânăr, încât nu mă îndoiesc de faptul că ai dreptate. Despre vârsta întâi, am dialogat suficient, legând-o de corolarul său cel mai evident, trăit și manifestat. Doresc, bazându-mă pe experiența pe care o ai, să mutăm discuția pe teritoriul vârstei pe care o ai acum. Ce zici, te încumeți?

F. S. „De când începi să gândești, / până la marea

uitare, / ți se pare că ești, / ce ți se pare / de când începi să-ți iei / destinul vieții în spinare / ți se pare că vrei / ce ți se pare, / de când începi să iubești / până la sfânta iertare, / ți se pare că veșnic trăiești / ce ți se pare / și totuși e bine, îmi zic, / oricât e viața de-amară, / decât să nu ți se pară nimic / mai bine să ți se pară.”(Mai bine să ți se pară)

G. C. După câte îmi dau seama, la vârsta a treia, și nu e părere, cum nici puterea nu e putere, încât în toți anii consacrați ca durată a vârstei a treia, chiar și când ne referim la dragoste, că mai mult nu putem, este, cum bine gândești că „decât să nu ți se pară nimic / (dragostea) mai bine să ți se pară.”

F. S. „Degeaba lăsăm urme / că nimeni nu calcă / în urmele noastre, / doar timpul – pustiitorul simun – / trece peste ele și le astupă...”

G. C. Ai dreptate și totuși acest „nimeni nu calcă / în urmele noastre”, mi se pare cam exagerat. Dacă ar fi așa, privind mult în urmă ar fi pustiu, or nu este așa. Că am dreptate chiar tu îmi confirmi, ducând ideea mai departe...

F. S. Se pare că și tu m-ai întrebat de ce timpul le astupă și ce se întâmplă mai departe, așa că-ți dau răspunsul: „Pentru a le da de lucru arheologilor care vor să afle cât de mari au avut înaintașii labele picioarelor, dinții, maxilarele, orbitele și cu ce se îndeletniceau ei...”

G. C. Jucând în același spectacol – VIAȚA – dar având roluri diferite ca și scopul pe care-l urmărim, văd diferența. Oricum, cred că ai simțit nevoia de a împărtăși propriul punct de vedere.

F. S. Păi, le spun eu: „Tot timpul omul / s-a îndeletnicit cu vânatoarea / de sine / așa a ajuns el / de la cuțitașul de piatră / la bomba atomică / vânatoarea continuă / la fel – omul vânător...”

G. C. După câte ne arată viața, unele îndeletniciri au existat și, după un timp, au dispărut, pe când vânatoarea și omul vânător nu există semne că ar fi condamnat să nu mai existe. Care-i explicația?

F. S. „Ia mai întâi urma vânatului om / și continuă să-l vâneze / pe toată planeta. / Cât de neom poate / deveni omul / când i se pune o armă în mână.”

G. C. Uimitor cât de sigur ai descoperit niște adevăruri cutremurătoare, pe care ni le dezvălui într-o exprimare de o „sfântă simplitate”. Am constatat că dragostea pentru femeie la vârsta a treia are cu totul alte motivații decât cea de la vârsta întâi. Apar și sunt în prim-plan soția,

mama, încrederea, bunătatea, grija pentru copii, într-un cuvânt – familie și, ca un tonic de înaltă calitate, recursul la memorie, în vizor aflându-se acele mereu vrednice de adus în memorie, trăiri de dragoste de la vârsta întâi. La vârsta a treia, cea a înțelepciunii, dacă ne referim la oamenii cu mintea întreagă și la sufletul aflat pe calea de adevăr și lumină către Dumnezeu, date fiind și atenționările firești manifeste la împuținarea sufletului vital, devenim foarte lacomi cu timpul, nemaiîngăduindu-ne niciun fel de risipă. Abia acum înțelegem sfatul și avertismentul „românului absolut” – Eminescu, după filosoful Petre Țuțea. Zisa lui Eminescu sună astfel: „Ar fi păcat să se lepede clipa cea repede ce ni s-a dat.” Te rog să-mi relatezi ceva care în dublă ipostază să aibă în sufletul celor care citesc efectul undei de șoc de după explozia bombei atomice.

F. S. „După femei – îmi zice muza / ți-a ars întotdeauna buza / ah, ce plăceri adânci, ce-arome! / păi, vin din Sarmisegetuza, / din inima Bătrânei Rome. / Au foc în vene și-n artere, / ba au mai multe pirosfere, / mai dulci sunt ca un stup de miere, / tot raiul pot să ți-l ofere, / au multe, - șoldurile sfere / priviri focoase și fatale, / mai și-nviezi, ba de plăcere / când cad cu sânii pe matală / păcat că pentru mine-s duse / cu tot parfumul lor suav / (ei, na, că m-apucă o tuse) / și le-am apreciat grozav, / sunt sfintele delicatase / din scurta-mi viață trecătoare, / dar nu-s cât merită-nțelese / de noi bărbații și mă doare / acum când mi s-a tocit avântul. / Curând dau buzna-n nouăzeci, / câți ani s-au vânturat ca vântul / și nu s-or mai întoarce-n veci. / Ei și ce, bă, ei, și ce dacă / eu nu m-oi spânzura de-o cracă. / Femei mai blânde, mai rebele / primiți omagiile mele / și, când vi-i dor, veniți la mine / să vă admir, să vă răsfăț...”

G. C. Prietene Florian Saioc, ne cunoaștem de zeci de ani. De aceea îți cer îngăduința să realizăm împreună finalul acestui dialog de suflet pentru suflet, folosind câteva versuri de o „sfântă simplitate” din poemul „Veniți la mine!”:

„Azi nu regretăm, ba nici n-am vrea, / v-am oferit la toți iubirea, / plăceri, tandrețe deseori / și am primit în schimb comori / și nevisate satisfacții, / suntem mai bogați ca toți bogații, / de viață-avem alte-orizonturi / și-n suflet, numeroase conturi / de dragoste și spre amintire / vi le lăsăm vouă moștenire / că dragi ne sunteți cititorii.”

Traduceri din lirica italiană

Luca Cippola

Orfani adulti

Difficile è lasciarsi
alle spalle
la stagione amata,
il legno è resina
e nessun'altra esenza
profuma più di quella
nel presente.
Un cigno canta
la sua ultima melodia
e una nuvola l'ascolta,
una nuvola cuore.
Siamo il riflesso
dei nostri antenati
persi in volo,
forse ci ascoltano o forse no,
orfani adulti
che cercano vie d'uscita,
un rifugio,
in questo mondo effimero.

Orfani adulți

Dificil este a lăsa
în urmă
anotimpul iubit,
lemnul e rășină
și nici o altă esență
parfumează mai mult ca aceea
în prezent.
O lebedă cântă
ultima ei melodie
și un nor o ascultă,
un nor inimă.
Suntem reflexul
strămoșilor noștri
pierduți în zbor,
poate ne ascultă sau poate nu,
orfani adulți
care caută căi de ieșire,

un refugiu,
în lumea aceasta efemeră.

Memorie

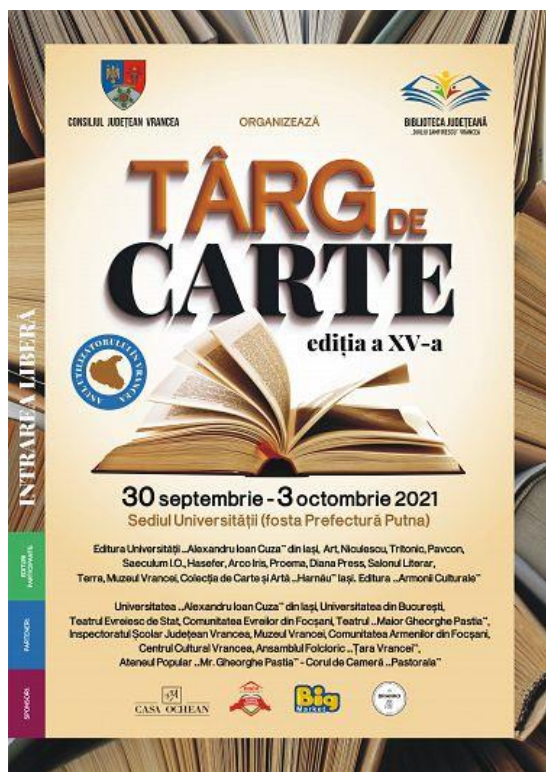
Un flebile raggio
che punta il dito
sulla cruna dell'ago,
il respiro
che prende forma
e s'addensa sul vetro,
così si palesa
il tempo che scorre
e non è più
ala d'uccello
che dipinge pareti
all'improvviso
né il bus ormai
alle spalle,
un lampione che svanisce
nel nulla o
palla di carta
sull'asfalto bagnato..
l'ora della nanna.

Amintiri

O rază slabă
ce arată cu degetul
pe urechea acului,
respirația
care prinde formă
și se îndesește pe geam,
așa se dezvăluie
timpul care trece
și nu mai este
aripă de pasăre
care pictează pereții
pe neașteptate
nici autobuzul de-acum
în spate,
un lampion care dispare
în neant sau
minge de hârtie
pe asfaltul ud..
ora de nani.

Luca Cippola este poet italian și traducător din
limba italiană în română și invers.

Evenimente cultural-artistice

**Târgul de carte din FOCȘANI, ediția a XV-a,
30 septembrie-03 octombrie 2021**

Consiliul Județean Vrancea și Biblioteca Județeană „Duiliu Zamfirescu” a organizat și desfășurat cea de-a XV-a ediție a Târgului de carte de la Focșani, în perioada 30 septembrie – 3 octombrie 2021, în sediul Universității (fosta Prefectură Putna). Deschiderea oficială a avut loc joi, 30 septembrie 2021, ora 11, la sediul noii Universității, în prezența oficialilor județeni, locali, invitaților, a unui numeros public vrâncean. După cuvântul de deschidere și al invitaților de onoare a urmat un splendid recital susținut de Corul de cameră „PASTORALA” din Focșani.

Numeroase edituri naționale cunoscute publicului, au pus la dispoziție noutăți editoriale, la prețuri accesibile. Amintesc: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Editurile „Art”, „Niculescu”, „Tritonic”, „Saeculum I.O.”, „Haseffer”, „Arco Iris”, „Proema”, „Diana Press”, „Pavcon”, Colecția de carte și artă „Harnău” Iași. Din editurile și colecțiile vrâncene, amintesc: Editura „Terra”, „Salonul literar”, Muzeul Vrancei și Editura „Armonii Culturale”.

În cele patru zile de Târg de carte, invitați de marcă, personalități ale culturii române, printre care: scriitorul Varujan Vosganian, istoricul și criticul literar, prof.univ.dr. Ioan Adam, actrița Maia Morgenstern, prof.univ. Georgeta Adam, poetul Liviu Ioan Stoiciu, scriitoarea Doina Popa, scriitoarea pentru copii Victoria Furcoiu, alături de numeroși scriitori vrânceni și de reprezentanți ai instituțiilor culturale și asociații literare din Focșani și din județul Vrancea.

De asemenea reprezentanți ai Universității „Al. Ioan Cuza” din Iași au susținut următoarele sesiuni de lansări de carte: Prof.univ.dr. Tudorel Toader, rectorul Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, prof.univ.dr. Constantin Dram, directorul Editurii Universității Iași, prof.univ.dr. Nicu Gavriluță, lect.univ.dr. Alin Titi Călin, dr. Iosif Camară, cercetător științific, conf. univ. dr. Claudiu-Lucian Topor, dl. Adrian Acatrinei.

În fiecare zi au fost organizate lansări de carte, expoziții, ateliere de lectură și sesiuni de autografe. Domnul Ioan Adam a prezentat volumul „Duiliu Zamfirescu. Opere II: Integrala corespondenței A-M (Academia Română – Titu Maiorescu). Ediție îngrijită, text stabilit de Ioan Adam și Georgeta Adam; Domnul Mircea Ciobanu volumul „Inițieri și iluminări”. Ediție îngrijită de Georgeta Ciobanu și Ioan Adam.

Ca invitați speciali - Cunoscutul și talentatul scriitor Liviu Ioan Stoiciu a lansat volumul „Stricarea frumuseții”, Editura „Rocart”, 2019. Domnia sa a afirmat că: „O Bibliotecă trebuie să stea în slujba scriitorilor. Ei scot cărțile”.

Prozatorul Varujan Vosganian, vicepreședintele Uniunii Scriitorilor din România, a prezentat romanul său, „Cartea Șoaptelor”, cu o

descriere detaliată a oraşului Focşani de la al Doilea Război Mondial până în prezent.

Declarația sa de iubire pentru orașul copilăriei sale se află deja în paginile Antologiei „Povestea străzii mele”, rodul lucrului de calitate al celor 25 de focșăneni, care au participat la concursul inițiat de Biblioteca Județeană „Duiliu Zamfirescu”, doamna director Oana Raluca Boian. Cei 25 de scriitori, istorici, colecționari de artă, profesori, arhivari, arhitecți și elevi, care au scris despre strada copilăriei lor, au avut surpriza să-și vadă textele în frumoasa antologie realizată cu multă dragoste de către bibliotecar dr. Teodora Fîntînar.

Asociația cultural-umanitară Bogdania a lansat prin poetul Ionel MARIN volumul Zâmbetul veșniciei, scos la Editura Bogdania, în anul 2020. Dintre Editurile vrâncene participante la eveniment și care au organizat lansări de carte, amintesc: „Salonul literar”, „Armonii Culturale”. Editura „Terra”, Muzeul Vrancei, Saeculum I.O. Editura „Salonul literar”, director Culiță Ioan Ușurelu a lansat cărți ale scriitorilor: Aneta Pioară, Ștefan Mihai, Nina Ploeanu.

Liga Scriitorilor Români Filiala Vrancea, în parteneriat cu Armonii Culturale Press, în cadrul Târgului de carte, au organizat o manifestare culturală deosebită, și anume o triplă lansare de carte și o dublă vernisare de expoziție de pictură. Amfitrionii acestor evenimente, care s-au împletit armonios, au fost doamna Mariana Vicky Vârtosu, scriitoare și Președinte al Ligii Scriitorilor din România, Filiala Vrancea și

domnul Gheorghe A. Stroia, publicist și Membru ARA și USE.

Scriitoarea Diana SAVA și-a prezentat cartea Adâncul privirii (Editura „Armonii Culturale”, 2021). Publicistul Gheorghe A. Stroia a prezentat volumul **Milenarium: dicționarul enciclopedic al scriitorilor români la începutul mileniului al III-lea. Vol. I-II** (Editura „Armonii Culturale”, 2021), fiind coordonatorul acestei cărți, iar scriitoarea Mariana Vicky Vârtosu a lansat cea mai recentă carte a sa, „Heiua, castanul roz” (Editura „Armonii Culturale”, 2021). Au mai fost făcute miniprezentări ale volumelor de versuri semnate de poeta Luminița Postolache și de rondelistul Gheorghe Suchoverschi, ambele volume fiind publicate tot de editura Armonii Culturale.

Expoziția de tablouri „Vibrații – Dans”, aparținând lui Gheorghe A. Stroia și expoziția „Chemarea din vis”, aparținând poetei Diana Flavia Sava, au încântat privirile publicului. Evenimentul a fost prezentat de către bibliotecar Corina Adam.

Armonii Culturale Press a oferit diplomă de excelență Bibliotecii Județene "Duiliu Zamfirescu" Vrancea prin dna director Raluca Oana Boian, poetei Diana Flavia Sava, scriitoarei Mariana Vicky Vârtosu, iar poetul Gheorghe A. Stroia a primit din partea asociației și revistei BOGDANIA, trofeul "ARS VIVAT" pentru merite culturale, promovarea literaturii și culturii române contemporane.

Editura „Terra”, a venit cu un număr mare de cărți noi și mai vechi dedicate unor personalități vrâncene, amintesc: Romeo-Valentin Muscă - „Schitul Scânteia din Măgura Odobeștilor”, Janine Vadislav - „Adam Nour cel Bun”, „Satul-erou Mărăști, în memoria colectivă”, Ediția a II-a, 2021. Au fost lansate volume diverse ale scriitorilor: Costică Neagu, directorul editurii Terra, Ionel-Mony Constantin, Corneliu State, Annie Muscă și alții. S-au mai prezentat cărți ale scriitorilor: Gheorghe Mocanu, Teodora Fîntînar, Adrian Țiglea, Victor Simion, Gheorghe Andrei Neagu, Constanța Cornilă, Pompiliu Crețu, Corina Pendus, Petrache Ploeanu și alții. Scriitoarea Victoria Furcoiu, din Brașov, la atelierul „Învățăm să povestim, să gândim și să ghicim!”, i-a cucerit pe copii și elevi, oferindu-le excelente cărți de povești, cu autografe și frumoase mesaje.

„Dacă pandemia nu ne va închide din nou în casă, organizatorii promet un Târg de Carte național în 2022, la care vor fi invitați scriitori din toată țara”. Cele patru zile au constituit o adevărată sărbătoare a cărții și a lecturii la Focșani, ne-a apropiat și mai mult de lumina și lumea cărților. Felicitări organizatorilor, scriitorilor și tuturor celor care au contribuit la succesul ediției a XV-a a Târgului de carte din Focșani. (**Ionel MARIN**)

Focșani - noul centru universitar al României.

Pe data de 01 octombrie 2021 a debutat primul an universitar la **Universitatea din Focșani**, în sediul fostei Prefecturi Putna din centrul municipiului. Aici vor desfășura cursuri universitare două dintre cele mai prestigioase instituții de învățământ superior din România: Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași și Universitatea din București.

La cele două ceremonii oficiale de deschidere a anului universitar, de la sediul universității și de la Teatrul municipal „Mr. Gheorghe Pastia” au

participat conducerea Consiliului Județean Vrancea, reprezentanți ai autorităților locale, profesori și studenți de la cele două universități.

Au participat la Festivitate: Prof. univ. dr. Tudorel TOADER - Rectorul UAIC, Cătălin TOMA - Președinte al Consiliului Județean Vrancea, Cristi Valentin MISĂILĂ - Primarul Municipiului Focșani, Gheorghică BERBECE, Prefectul Județului Vrancea, prof. univ. dr. Mihaela ONOFREI – Prorector al UAIC, conf. univ. dr. Ioana Maria COSTEA - Decanul Facultății de Drept, prof. univ. dr. Alexandru GAFTON - Decanul Facultății de Litere, prof. univ. dr. Ștefan BONCU - Decanul Facultății de Psihologie și Științe ale Educației.

Domnul Cătălin TOMA, președintele Consiliului Județean Vrancea, inițiatorul deosebitului proiect de înființare la Focșani a unei prestigioase universități a declarat:

"Sunt extrem de onorat să particip la deschiderea anului universitar. Pot spune că desăvârșirea noastră ca oameni ține de mediul universitar. Avem menirea să ne desăvârșim. Calitatea procesului instructiv-educativ este și ea esențială. Suntem datori față de absolvenții de liceu din acest județ să le oferim posibilitatea să-și desăvârșască studiile acasă. În urmă cu doar un an, făceam o vizită în zona fostei Prefecturi, cu colegul deputat Ion Ștefan, și ne-am propus să facem din această clădire de patrimoniu sediul unor universități de renume. Iată că am reușit și, în continuare, oferim toată deschiderea noastră, în calitate de autorități județene, celor două universități de prestigiu. Mult succes studenților și profesorilor. Cu Dumnezeu înainte!"

În acest an, la filialele universităților din Focșani sunt admiși, la studii de licență și masterat: 75 studenți la UAIC Iași (facultățile de Litere, Drept, Psihologie și Științe ale Educației) și 260 studenți la UNIBUC (facultățile de Psihologie și Științele Educației și Administrarea Afacerilor).

Prof. univ. dr. Tudorel TOADER: „Deschidem astăzi o direcție nouă, de știință, de educație universitară, de cultură în țara Vrancei. Anul acesta începem cu trei specializări, urmând ca ulterior, în funcție de context, să ne adaptăm prin înființarea de noi specializări și prin redimensionarea capacității de școlarizare. Spunem Bun venit la UAIC tuturor tinerilor care au ales să facă parte din comunitatea noastră

academică. Toți studenții Universității noastre, indiferent de locul unde studiază, au aceleași drepturi și aceleași obligații.”

Rectorul Universității "Al. I. Cuza" din Iași, a anunțat în cadrul ceremoniei de deschidere faptul că începând de anul viitor, la Focșani se va desfășura masteratul "Management și expertiză viniviticolă", în cadrul unui parteneriat cu Universitatea din Bordeaux, Franța. A prezentat, în continuare, cele mai actuale informații despre Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași și a încheiat prin a face referire la importanța filialei din Focșani: „Noi credem că demersul nostru este o formă prin care Universitatea se apropie de comunitate. Mai credem că demersul nostru este un mijloc prin care încercăm să facilităm accesul la educație a celor care, din motive diferite, nu se pot deplasa în marile centre universitare. Mai credem faptul că demersul nostru este și unul de întregire a sistemului vrâncean de învățământ. Felicit pe cei care formează prima generație de studenți ai filialei din Focșani a UAIC. Vă mulțumesc pentru prezență și vă doresc sănătate, împliniri și bucurii.”

La filiala din Focșani a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași vor funcționa, în anul universitar 2021-2022, trei programe de studii: un program de studii de licență (Limba și literatura română - Limbă și literatură modernă, Facultatea de Litere) și două programe de studii de masterat (Drept și ordine publică, Facultatea de Drept și Evaluare clinică, consiliere și psihoterapie de cuplu și familie, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației).

Prefectul Județului Vrancea, **domnul Gheorghiță BERBECE**, afirma: „Este o responsabilitate enormă pe umerii noștri dar sunt convins că vom face față cu bine. În sfârșit, Vrancea are universitate. A fost un efort extraordinar din partea autorităților pentru a renova sediul fostei Prefecturi. Eforturile trebuie să continue pentru a forma specialiștii de care avem nevoie. Vă urez să aveți un an universitar de mare succes și să fie primul din cei mulți care urmează în județul nostru”.

În cadrul festivității au mai luat cuvântul: Conf. univ. dr. Ioana Maria COSTEA - Decanul Facultății de Drept, prof. univ. dr. Alexandru GAFTON - Decanul Facultății de Litere, prof. univ. dr. Ștefan BONCU - Decanul Facultății de Psihologie și Științe ale Educației dar și trei

studenți ai filialei: Luminița LECHEA - studentă la Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Beatrice Elena CHITICARU - studentă la Facultatea de Litere și Ciprian NISTOR - student la Facultatea de Drept. Vrancea, leagăn străbun de strălucită istorie și de românism strălucit, are universitate, ne onorează, bucură și ne mobilizează eforturile spre o dezvoltare durabilă a zonei. Cartea, învățătura, educația ne fac oameni, adevărați stăpâni în glia românească. Felicitări tuturor celor care au contribuit la înfăptuirea acestui măreț proiect educațional și succes tuturor studenților începând cu acest prim an universitar!

Ionel MARIN

Poezia, între istorie și muzică

Cenacul “George Coandă” din Potlogi nu se dezmințe, când e vorba de împletirea literaturii și culturii cu istoria și credința, marcând manifestările derulate sub genericul ”Neagoe Basarab 500” prin inițierea și desfășurarea primei ediții a Simpozionului Național “Mănăstirea Strâmbu-Găiseni - Monument de cultură și credință românească”, în comuna vecină, Găiseni (jud. Giurgiu), într-un cadru adecvat, inclusiv în ceea ce privește protejarea participanților în condițiile pandemiei.

Desfășurat sâmbătă 9 octombrie 2021, cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Ambrozie, Episcopul Giurgiului și bucurându-se de prezența unor fețe bisericești precum părintele exarh Mihail Muscariu de la mănăstirea Comana, părintele protosinghel Benedict Georgescu de la mănăstirea Drugănescu și preotul Alexandru Pripon de la biserica “Sfântul Mare Mucenic Mina” din Buzău, precum și a doi cunoscuți reprezentanți ai Arhivelor Naționale, Dr. Claudiu

Turcitu” și Dr. Ștefan Senkovici, simpozionul a scos în evidență o serie de detalii interesante legate de istoria locurilor și a monumentului de cultură și credință românească datând din secolul al XVI-lea, ctitorie a lui Drăghici Vintilescu, sfetnic al domnitorului Neagoe Basarab.

S-a simțit din plin sprijinul pe care stăruia mănăstirii gazdă, neobosita maica Cecilia Moldoveniu l-a primit, în organizarea și derularea evenimentului, din partea autorităților locale, care au răspuns prompt și eficient în ceea ce privește asigurarea cadrului organizatoric. Este vorba de Primăria Comunei Găiseni (primar Dl. Gheorghe Manea), reprezentată la eveniment de Dl. Viceprimar Alexandru Staicu și doamna directoare a Școlii gimnaziale Găiseni, Gina Mateescu. S-a simțit, desigur, și aportul sectorului privat din zonă, participanții apreciind la superlativ prestația SC Popasul Iancului SRL. Ca de fiecare dată în activitatea cnaclului, simpozionul a fost urmat de o întâlnire cu literatura și muzica, schimbarea de registru fiind marcată de actrița Doina Ghițescu, cu recitarea unui fragment din balada “Meșterul Manole” și câteva momente de divertisment, ca de obicei, gustate de public.

Cum inițiativa organizatorilor viza lansarea cu acest prilej a volumelor editate ca premii la recenta ediție a concursului de poezie patriotică “Sub Crucea Sfinților Martiri Brâncoveni”, volumele nefiind ieșite de sub tipar, nu s-a ratat prilejul; au fost prezentate volumul “Enigma” al Victoriei-Maria Pripon - editat separat, ca premiu special din partea președintelui juriului concursului (premiul “Reverberații brâncoveniene”), în baza unei sponsorizări aparte - și volumele “Tăcerile șoaptei” și “De întomnare” semnate de tatăl micuței poete premiate, preotul Alexandru Pripon.

Eu am vorbit despre cărți și autorii lor, evidențiind maturitatea creației tinerei poete, în vârstă de 12 ani, câștigătoare a mai multor premii, aflată la al treilea volum, precum și stilul personal, total diferit de cel al părintelui său. I-m recomandă să nu se ia la întrecere cu sine, să nu cedeze tentației de a publica mult ori de a neglija lectura. În ceea ce-l privește pe Alexandru Pripon, poet, prozator și jurnalist (membru UZPR) în plină afirmare, am subliniat ușurința cu care pendulează între versul clasic și versul alb, din primul volum evidențiindu-i calitățile de excelent

sonetist, iar din cel de-al doilea seriozitatea discursului poetic și conturul bine definit al sferei tematice abordate. Cei doi autori au citit din cărțile prezentate, nu cât ar și am fi dorit, dat fiindcă un grup de mici artiști de la Palatul copiilor din București își aștepta “intrarea în scenă”, iar timpul deja cursese fără să-l simțim, în ciuda zbaterilor vântului scuturând cortul mănăstiresc ce ne adăpostea.

Vai, era să uit! Se mai afla cu noi și cunoscutul interpret de romane Vasile Topârceanu, care a făcut trecerea de la poezie la muzică interpretând mai întâi, în primă audiție, ca o repetiție cu public înainte de Festivalul “Crizntema de Aur”, “Romanța dorului de-acasă” compusă de Stelian Coman pe versurile... ei, da, ale subsemnatului.

Și a venit rândul îngrășilor de la Palatul Copiilor din București să ne încante, așa cum și-a propus îndrumătorul lor, profesorul Stelian Coman, fostul meu coleg, în anii studenției, de la Corul “Preludiu”, căruia acum două luni i-am încredințat “Romanța dorului de-acasă” s-o pună pe note și... poate, să câștigăm un premiu.

Chiar a fost o încântare să audiem “Ave Maria” de Julio Caccini în interpretarea Ionelei Marin, aria “Nessun dorma” din Turandot de Giacomo Puccini, în interpretarea lui Tudor Dumitru, ca și un duet din “Fantoma de la opera” de Lloyd Weber al celor doi interpreți. A fost o incantare să-l ascultăm pe Robert Sultan interpretând la vioară “Frumosul rozmarin” și “Vis de iubire”, de Fritz Kreisler. La rândul său, Natalie Simion ne-a readus cu picioarele pe pământul natal, cu câteva cântece din folclorul românesc interpretate vocal sau la nai. Și, ca să-i facem în necaz multiculturalizatei Angela Gheorghiu, manifestarea noastră s-a încheiat cu “Balada” lui Ciprian Porumbescu.

Așa suntem noi, cei rămași legați de pământul țării. Aducem prinos de recunoștință tuturor celor ce au făcut ceva deosebit pentru dăinuirea și propășirea noastră ca popor al Europei și al Lumii. (Marian Ilie)

Dragi români, prieteni, colaboratori, cititori ai revistei de cultură Bogdania

Se apropie marea sărbătoare creștină, momentul nașterii mai presus de fire a Pruncului Iisus, din preacurata și pururea Fecioara Maria.

A sosit vremea bucuriei și a colindelor. Să ne pregătim pentru a-L primi pe Fiul omului, Isus Hristos, în inima noastră, în casele noastre, în fiecare familie. Nașterea, minune și taină sfântă, să ne pătrundă adânc în suflet și să ne îndrepte spre lumina veșniciei....

Să continuăm desăvârșirea unității spirituale a tuturor românilor și fraților care locuiesc pe vechile meleaguri ale Daciei străbune.

Primiți urările noastre de: sănătate, belșug, înțelegere, armonie, putere de muncă și creație, de liniște sufletească. Să fim tari, să gândim pozitiv, să muncim și să ne prețuim reciproc.

Plugușorul revistei Bogdania

Aho, aho scriitori și confrăți,
Stați puțin, nu consemnați
Lângă ferestre v-alăturați
Și cuvântul mi-ascultați.
Ia mai mânați, măi, hăi, hăi ...

Am venit acum, din nou,
Dragi români, de Anul Nou,
Noi vă oferim cadou,
Cu-o urare strămășească,
O revistă românească!

Ce apare de nouă ani,
În județul Vrancea, la Focșani.
Îi dorim mereu să crească,
Și să ne înveselească,
Într-u mulți ani să trăiască!

Pentru voi, români din țară,
Pentru voi, români de-afară,
BOGDANIA vă așteaptă,
Să facem o țară dreaptă,
Și România să înflorească!

Trăim vremuri noi!
Pline de boli și nevoi
Covidul ne-a împovărat
Este greu, e adevărat
Îl vom învinge, neapărat!

Și noi și voi ducem povara
Să se știe în toată țara
Că vrem să trăim ca frați
Unirea în cuget măi fărtați
Ia mai mânați, măi, mânați...

Domnul Isus ne arată Cărarea,
Drumul spre lumină, Calea
Pentru noi a venit în lume,
Cu voință și daruri supreme
Pin iubire să ne mântuiască!

Avem țară, avem renume
ReUnirea pe toți să ne adune,
Speranța nicicând nu va muri
În țară vor fi iarăși, noi sărbători
Și Domnului îi vom fi recunoscători.

De urat, noi tot am ura
Dar a venit seara,
Aici, și la dumneavoastră,
Și ne-așteaptă soțiile, în casă
Cu pâine caldă pe masă.

Pentru anul care vine
Va dorim numai bine
Pandemie-n lume să nu mai fie
Oamenii să se iubească,
Și-n veci planeta să trăiască!
LA ANUL ȘI LA MULȚI ANI!

Redacția revistei BOGDANIA

Să ne bucurăm de darurile vieții, ale sfintelor și magicelor sărbători creștine și să intrăm într-un Nou An cu speranță și dorința sinceră de a fi mai buni și mai frumoși la suflet! A mai trecut un an cu realizări dar și neîmpliniri produse de pandemia coronavirus.

Dragi colaboratori, vă rugăm să ne fiți aproape și în anul 2022 și împreună să continuăm proiectele majore ale Asociației Bogdania. Lumină și iubire în suflet, în familie și în viață! Să prețuim adevărul, permanent să căutăm armonia cu semenii noștri, cu natura și infinitul.

Vă dorim dragi români de pretutindeni, sărbători binecuvântate și Noul An, anul 2022 să fie un an al păcii, normalității și armoniei.

La mulți ani!

Ionel MARIN, președintele Asociației Bogdania

Semnal editorial

